Dr. Arafat, imposibil de destituit / CES 2020, Revelionul tehnologiei

ROMÂNIA
Newsweek®
17-23.01.2020

MÂNA CĂLĂULUI

Prin eliminarea generalului Soleimani, arhitectul terorismului iranian din Orientul Mijlociu, America transmite un mesaj dur. S-a sfârșit epoca în care agenții Teheranului plănuiau atentate, atacau ambasade, luau ostatici și ucideau fără să fie pedepsiți.

Anul 3 ■ Numărul 89 ■ Preț: 11,90 lei

BIBLIOTECA ALEPH

Recunoaşte puterea albastrului de metilen!

Acum, într-un nou ambalaj

Formulă unică în România, care îți redă superputerea vocii.

- efect antiseptic
- ameliorează durerile în gât
- atenuează răguşeala

Acesta este un supliment alimentar. Citiţi cu atenţie prospectul.

Newsweek ROMÂNIA

17-23.01.2020 _ ANUL 3 _ NR.89

SUMAR

Periscop

06 **Pe urmele fake news**
Cum ne sperie propaganda: NATO ne sărăcește, UE ne controlează

Opinii

10 RĂZVAN CHIRUȚĂ
Elita medicinei românești: plagiatori și condamnați
11 RADU PARASCHIVESCU
Miliție și circ

Dosar

12 **Avertisment letal**
14 Asedierea ambasadei a umplut paharul lui Trump
16 „Măcelarul" devotat ayatollahului Khamenei
20 Împărțirea șiiți-suniți și depozitele de petrol și gaze
21 Scurtă istorie a atacurilor iraniene asupra SUA
22 Cât de aproape este Iran să obțină bomba atomică
24 Sancțiunile SUA au lovit dur Iranul

Periscop

26 **Dr. Arafat**
Imposibil de destituit
30 **Fals**
CNATDCU: UE și ONU l-au plagiat pe Florin Iordache
34 **Justiție**
De ce Guvernul poate desființa oricând Secția Specială

Magazin

36 **Uranus acum**
OANA SUCIU: „S-au demolat nu numai niște case, ci și niște vieți"
42 **Tehnologie**
CES 2020 - Revelionul tehnologiei
46 **Auto**
BMW X3 M COMPETITION
Pur-sânge bavarez de colecție
50 **Pe hartă**
Imersiune în arta subacvatică
54 **Călătorii**
Valentine's Day: Patru destinații romantice, pentru un city-break prelungit
56 **Sănătate**
Cum ne ucide praful
58 București e praf la poluare
60 **Tenis**
Australian Open, sub spectrul incendiilor

Calendar

62 Israelul își mută capitala în Ierusalimul de Vest

» P.50

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ **Sabin Orcan**

REDACTOR-ȘEF _ **Răzvan Chiruță**

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ **Cătălin Prisacariu**

Online manager _ **Ștefan Onica**
Senior editor _ **Mircea Marian**
Senior editor _ **Silviu Sergiu**
Senior editor _ **Mihai Duță**
Senior editor _ **Petre Bădică**
Senior editor _ **Ramona Ursu**
Editor _ **Flavia Drăgan**
Editor _ **Adina Mutăr**
Editor _ **Răzvan Scăețeanu**
Reporter special _ **Petru Zoltan**
Reporter _ **Adelina Sahlean**
Contributori _ **Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Radu Paraschivescu**

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ **Carmen Dincă**

DIRECTOR PUBLICITATE _ **Adrian Dinu**
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ **Andrei Sabin Orcan**

TIPAR:
ipg Infopress™ Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

BISCHOFSHOFEN, AUSTRIA

Patru trambuline

Polonezul Dawid Kubacki sare cu schiurile în timpul antrenamentelor, desfășurate pe 6 ianuarie 2020, pentru a 68-a ediție a Turneul celor Patru Trambuline, campionatul mondial al disciplinei. Fotografia a fost realizată folosindu-se mai multe expuneri, combinate ulterior. Ediția de anul acesta a avut loc în localitatea Bischofshofen din Austria.

ALEXANDER HASSENSTEIN/BONGARTS/GETTY IMAGES

SYDNEY, AUSTRALIA

Incendii devastatoare

Un pompier australian supraveghează un focar de incendiu izbucnit pe Putty Road, în Sydney (Australia). Aproximativ un milion de hectare de vegetație au luat foc, în special pe coasta de est, din cauza secetei, la sfârșitul lui 2019. Deși condițiile climatice s-au mai îmbunătățit, pompierii rămân în continuare în alertă.

BRETT HEMMINGS/GETTY IMAGES

BEVERLY HILLS, SUA

„Mafioții"

Actorul Robert De Niro și regizorul Martin Scorsese participă la a 77-a ediție a decernării Globurilor de Aur, la Hotelul Hilton din Beverly Hills, pe 5 ianuarie 2020. Ultimul film cu De Niro regizat de Scorsese a fost *Irlandezul*, o producție Netlix.

MICHAEL KOVAC/GETTY IMAGES FOR MOËT AND CHANDON

ISTANBUL, TURCIA

Bobotează în Fener

Un om sărută o cruce de lemn după ce a recuperat-o din apele Cornului de Aur, celebrul golf ce împarte Istanbulul (Turcia) în două, în timpul ceremoniei de sfințire a apelor de Bobotează, pe 6 ianuarie 2020. Ceremonia a fost organizată de Biserica Patriarhală Ortodoxă din Fener, pentru a marca botezul Mântuitorului Iisus Hristos de către Sf. Ioan Botezătorul.

CHRIS MCGRATH/GETTY IMAGES

1
MOËT MOË
MOËT & CHA

MANIPULARE

Cum ne sperie propaganda: NATO ne sărăcește, UE ne controlează

Summit-ul NATO de la Londra și venirea unui nou ambasador american la București au stârnit manipulatorii din media.

DOVADA CEA MAI BUNĂ CĂ NATO nu doar că nu a murit, dar reprezintă în continuare o forță mondială de luat în considerare este că în România, adică în ceea ce se numește „flancul estic" al Alianței, în coasta Rusiei, subiectul este din ce în ce mai fierbinte. În special atunci când un eveniment major face ca media să ia decizii editoriale în legătură cu tratarea subiectului în cauză: relatări neutre și seci, analize bazate pe argumente, opinie șarjată, manipulare grosieră, tăcere totală? În astfel de momente, agendele mediatice pot fi decriptate cu ușurință iar hârtia de ziar (fie aceasta doar virtuală) devine una de turnesol. În decembrie 2019, desfășurarea summit-ului NATO la Londra a arătat (din nou) că propaganda estică nu renunță la temele narațiunii rusești în chestiune: Organizația Tratatului Atlanticului de Nord este agresorul Rusiei (dar și al altor state), în spatele scopurilor oficial defensive stau interese de afaceri ale marilor contributori la bugetul Alianței (vânzări de armament ale SUA, în special), statele mici din NATO sunt simpli clienți care cotizează cu sume enorme din bugetele proprii pentru înzestrare militară.

Ungaria, model de urmat

Unul din criticii de serviciu ai NATO în România este ediția locală a „Sputnik", publicație controlată oficial de către puterea de la Kremlin. În preajma summit-ului de la Londra, „Sputnik" a abordat toate temele menționate anterior și a furnizat și ceva „opinie" mai puțin bazată pe fapte și argumente și mai degrabă înclinată spre pamflet. Într-un articol de la începutul seriei dedicate Alianței, „Sputnik" a scris despre veto-ul Ungariei la adresa aderării Ucrainei la NATO că este o „lecție pentru România" din partea lui Viktor Orban care „dă peste nas NATO". Publicația rusă îl citează pe ministrul de Externe ungar, Péter Szijjártó, care spune că „Budapesta va înceta să blocheze aderarea Ucrainei la NATO doar după ce drepturile etnicilor maghiari din Transcarpatia sunt restabilite la nivelul existent înaintea adoptării legii ucrainene

DE

NEWSWEEK ROMÂNIA

CONFLICT
Premierul Ucrainei, Volodimir Zelensky (stânga), este ținut în șah de către cel al Ungariei, Viktor Orban, în privința intrării în NATO

a Educației, prin care s-a redus accesul minorităților la învățământ în limba maternă". Apoi, comentează „Sputnik", „Desigur, aceasta este și problema etnicilor români – dar atitudinea Bucureștiului este una pasivă. De altfel, fără atitudinea tranșantă a guvernului Viktor Orban, nimeni nu ar fi împiedicat Kievul să ia orice măsură contra minorităților naționale - inclusiv contra celei române". Această afirmație, însă, este manipulatoare și incorectă: „atitudinea tranșantă a guvernului Viktor Orban" nu a schimbat nimic în Ucraina, prevederile legii Educației rămânând aceleași și, pe de altă parte, Bucureștiul a comunicat în mai multe rânduri Kievului criticile referitoare la această lege și a ales calea uner negocieri via UE pentru corectarea deficiențelor.

De la China roșie la ciuma roșie

O altă manipulare, ceva mai puțin lucrată, se găsește în articolul „Sputnik" intitulat „Discuții absurde la NATO – ce a dezvăluit Iohannis". „Dezvăluirile" președintelui român, însă, după cum se vede în interiorul articolului, sunt de tipul „Pot să vă spun că au fost discuții foarte calme, foarte așezate", „s-a reiterat importanța alocării de resurse", „nici nu cred că a luat cineva acea afirmație (a lui Macron, referitoare la «moartea cerebrală» a NATO – n.r.) așa, ca atare". Unde e, deci, absurdul? Explică „Sputnik": „se face o legătură directă între ideea de «adversari ai NATO» și China?! Cel mai mare investitor mondial - conectat prin nenumărate investiții și proprietăți în toată lumea, inclusiv în state NATO?! Dacă asta nu mai e culmea absurdului, atunci ce e?!..." Așadar, un sofism perfect.

Iar când „argumentele" nu mai sunt de ajuns, se scot și pamfletele din tastatură. Un titlu precum „Delirul NATO atinge cote uluitoare", cu referire la tratarea Chinei drept posibil inamic, nu poate sta decât peste un text care se încheie cu următorul paragraf: „Mai urmează ca președintele României, Klaus Iohannis, să implementeze în NATO sintagma «Ciuma roșie»... Probabil că sintagma nazistă ar fi bine primită, precum ofițerii fostei armate naziste la înființarea NATO".

NATO ne ia banii, banii, banii

Dincolo de glumițe, „Sputnik" știe că propaganda trece prin buzunar, așa că mai însăilează două articole, țintit. Primul are titlul „Iohannis ignoră dezvoltarea producției militare, dar e posibil să dăm mai mulți bani NATO!", al doilea - „NUCLEARĂ internațională: BNR, avansul pentru Patriot, campania lui Iohannis și... Trump". Paragraful de final al primului articol menționat trimite la un incert trecut glorios: „În concluzie – una dintre cele mai importante componente ale veniturilor industriale din trecut, cea din producția militară, este complet ignorată de oficialii români, în frunte cu președintele, care ar fi avut o bună ocazie să abordeze această temă la reuniunea NATO". Ce armament ar putea produce azi România, în era tehnologizării avansate, este cel puțin neclar.

Iar cu totul cețos este al doilea articol, care insinuează foarte voalat că, din plata anticipată făcută de România pentru rachete Patriot, niște bani s-ar duce la un consultant cu legături cu Klaus Iohannis. Nu este furnizată nicio dovadă, însă. Tocmai pentru că însăilarea este extrem de șubredă, „Sputnik" nu face nicio afirmație directă,

Klaus Iohannis a fost unul dintre privilegiații invitați la o cină cu Donald Trump, la summit-ul NATO de la Londra

FOTO: PRESIDENT.GOV.UA; HU.USEMBASSY.GOV; NATO.INT

clară, însă finalul e deschis: „Cum s-ar spune... restul urmează!". Ce? Cum? Când? Irelevant.

Analiză profundă: „România, proasta NATO"

Tot despre banii pe care România îi plătește pentru apărare vorbesc și „Jurnalul" și „Național". Prima publicație, controlată de Dan Voiculescu, publică o analiză intitulată „NATO, cu două viteze", în care autorul produce un „raționament" total corupt: „Un echilibru între înarmare și bunăstare pare greu de atins după dejunul de la Londra. Iohannis și-a asigurat locul la masă alături de Trump, cu bilet care ne costă câteva miliarde de euro, dar va fi așezat mai la coada mesei la Bruxelles, unde locurile se distribuie după alte criterii". Autorul, Dan Constantin, nu doar că nu identifică acele „alte criterii", dar induce și ideea complet falsă că ar exista o adversitate reală între UE și NATO (în ciuda unor discuții referitoare la o potențială rivalitate, din punct de vedere operațional militar, UE nu există ca un întreg).

„Național", însă, nu se mai obosește cu argumente, fie și false, ci trânțește concluzia încă din titlu: „România, proasta NATO". Iar articolul începe așa: „Industria de armament din țara noastră a ajuns în pragul colapsului. Și asta deoarece România doar cheltuie bani grei pentru NATO, dar când este vorba despre beneficii, este sărită din schemă". Teza „Sputnik" de mai sus poate fi recunoscută cu ușurință.

Statele paralele ale Americii

O altă temă preferată a „Sputnik" este cea a justiției. Dacă prilejul este venirea unui nou ambasador american (Adrian Zuckerman) la București și, eventual, întâlnirea acestuia cu ministrul Justiției, rezultatul nu poate fi decât un articol care poate avea, de exemplu, titlul „Noul ambasador SUA, declarație șocantă! Vrea refacerea «Statului paralel»?!". Declarația „șocantă" este, de fapt, a lui Cătălin Predoiu, ministrul Justiției, care vorbește despre ce ar fi discutat cu Zuckerman. Iar acesta din urmă „și-a exprimat deplina susținere față de eforturile Ministrului Justiției de a reface capacitatea Ministerului Public de a confrunta cu energie și profesionalism crima organizată și corupția, precum și toate formele de infracționalitate". „Cum adică – notează „Sputnik" - , «de a reface capacitatea»?! De a o reface... raportat la ce? La perioada de referință Kovesi – Lazăr, atât de apreciată și decorată de Ambasada SUA? Cu alte cuvinte, putem deduce că ambasadorul SUA a dat oficial binecuvântarea «refacerii» sistemului cunoscut în presă drept «statul paralel»?". Întrebările, evident, sunt retorice din punctul de vedere al „Sputnik", care nu are nevoie de probe.

DECORAȚII
Noul ambasador al SUA, Adrian Zuckerman, prezentând scrisorile de acreditare președintelui la Cotroceni (sus), pentru a-l înlocui pe predecesorul Hans Klemm, decorat de Administrația Prezidențială

Sado-maso la „Lumea Justiției": slugi și lanțuri

„Lumea Justiției" a atacat și venirea lui Adrian Zuckerman în România, dar și intenția de desființare a Secției Speciale a Parchetului General de investigare a magistraților. Apariția noului ambasador american a fost un prilej de a-l calomnia pe cel abia plecat, Hans Klemm, dar și de a-l descrie pe Klaus Iohannis drept un subordonat umil al lui Donald Trump. Titlul articolului este suficient de sugestiv: „NA ȘAPCA, IA DECORAȚIA". Iar paragraful introductiv nu lasă loc de nuanțe: „Președintele Iohannis l-a decorat pe guvernatorul României din ultimii ani, ambasadorul SUA Hans Klemm, cu Ordinul Național «Steaua României» în grad de Mare Cruce. Klem s-a remarcat în mandatul său prin atacarea Guvernului PSD, dar și prin vizite continue în cabinetele ministeriale ale PSD pentru a face lobby pentru multinaționale sau pentru a proteja procurorii abuzivi de la DNA. Adio, Klemm, să nu te mai întorci!".

Se poate observa că „Lumea Justiției" abordează subiectul în manieră complementară cu cea a „Sputnik", rezultatul fiind că ambii ambasadori SUA în discuție (și cel plecat, și cel venit) nu pot fi decât reprezentanți ai unei abuzive puteri coloniale.

Dezastrul este total: nu doar SUA controlează Justiția română în scopuri

FOTO: INSTAGRAM; INQUAM PHOTOS / OCTAV

ȚINTE
Premierul Ludovic Orban și ministrul Justiției, Cătălin Predoiu, au fost atacați dur pe tema desființării secției speciale de investigare a magistraților

oculte, ci și Uniunea Europeană. Cel puțin din punctul de vedere al iluminaților de la „Lumea Justiției", care au scris pe 29 decembrie 2019 că „SLUGILE UE VOR ÎN LANȚURI MAGISTRAȚII CINSTIȚI" (titlul din LJ este scris cu majusculele – n.r.). Apoi au „explicat": „Judecătoarele CSM Gabriela Baltag și Evelina Oprina dejoacă atentatul la suveranitatea națională pentru desființarea SIIJ: «Cum oare să te fundamentezi într-o decizie de țară atât de importantă tu, Guvern, pe documente în care adevărul este pe jumătate spus, când dezinformarea este maximă, când necunoașterea și lipsa de informare corectă a cetățenilor sunt folosite deliberat și manipulatoriu în scopuri electorale și antinaționale?»".

Ironic și ridicol este că „Lumea Justiției" vorbește de „lanțuri" pentru „magistrați" tocmai în contextul desființării unei secții de parchet care tocmai cu asta se ocupă: cu anchetarea magistraților.

Pornografie cu pupături pe dos

Tot cu două zile înainte de încheierea lui 2019 s-a activat și „Național", supărat tot pe Uniunea Europeană.

Dacă, însă, „Lumea Justiției" este melodramatică în abordare, „Național" își păstrează registrul peiorativ ireverențios pentru un public fără prea multe clase.

Titlul din publicația citată este, astfel, „Justiție cu pupături pe dosul Europei". Sau, pentru o imagine completă de țară, „Justiție cu pupături pe dosul Europei de la România, proasta NATO". Pornografia submisivă și misogină a autorilor de la „Național" este psihanalizabilă, dar nu este intenția articolului de față să chestioneze mediul în care jurnaliștii publicației au crescut și s-au format uman și profesional.

Revenind: „Național" scrie, în debutul articolului, și care ar fi problema - „Deși nimeni nu a crezut că Ludovic Orban va merge atât de departe cu tupeul unui program încropit pe genunchi, iată că liberalul care trăiește în umbra Întâiului Jurist al țării a trecut la executarea Secției de Investigare a Infracțiunilor din Justiție. El spune că este doar un memorandum al ministrului Cătălin Predoiu, că să mai vedem, că poate se va discuta în Parlament propunerea, dar, din moment ce a fost de acord cu ea, lucrurile sunt clare. Și, ca să se acopere și să dea o spoială de legalitate, a declarat că măsura era prevăzută în programul de guvernare. Nedumerire: de ce scriu liberalii guvernare cu «G», e o instituție? Întreb pentru că, până acum, s-a dovedit a fi doar o mascaradă".

Ar mai fi de spus că, până la final, „pupăturile" din titlu se transformă în „țocăituri": „A fost de ajuns ca magistraților să li se arate pisica – gata, v-ați lins pe bot de pensii speciale! – ca peste Justiție să se aștearnă liniștea. O liniște întreruptă doar de țocăiturile pe dosul Europei".

RĂZVAN CHIRUȚĂ

Elita medicinei românești: plagiatori și condamnați

Mircea Beuran a fost primul mare scandal de plagiat din România post comunistă. A fost găsit vinovat, în 2003, de către o comisie a Universității de Medicină și Farmacie „Carol Davila" din București, că a însușit sub numele său o lucrare medicală publicată în SUA. A fost concediat de senatul UMF și a demisionat din funcția de ministru al Sănătății.

Gheorghe Burnei a fost condamnat, în primă instanță, la 3 ani de închisoare cu suspendare în dosarul în care este judecat pentru luare de mită. I s-a interzis, pentru 5 ani, dreptul de a exercita profesia de medic în sistemul public de sănătate.

Șerban Brădișteanu a fost condamnat, în 2015, definitiv, la un an de închisoare cu suspendare pentru favorizarea infractorului, respectiv pe Adrian Năstase. Fost senator PSD între 2000 și 2004, chirurgul l-a internat pe Năstase la Spitalul Floreasca, după simulacrul acestuia cu sinuciderea, și a inventat mai multe probleme medicale pentru fostul premier, ca să amâne mutarea sa la închisoare.

Vasile Astărăstoae, fost președinte al Colegiului Medicilor, a fost condamnat definitiv la 1 an de închisoare cu suspendare pentru conflict de interese, în dosarul în care era acuzat că s-a angajat pe sine însuși într-un proiect european. A fost achitat într-un alt caz, pentru abuz în serviciu, doar pentru că instanța a eliminat probe obținute de către DNA cu ajutorul SRI. Prejudiciul se ridica la peste 1 milion de euro.

Ioan Lascăr a fost trimis în judecată, în 2017, pentru abuz în serviciu. Procurorii susțin că medicul, împreună cu managerul Spitalului Floreasca și șeful biroului de achiziții publice, în urma unei licitații fictive, ar fi achiziționat la prețuri supraevaluate 54 de echipamente medicale necesare dotării „Unității de îngrijire a arșilor grav". Dosarul „Barocamera".

Irinel Popescu este urmărit penal din februarie 2018, de către DNA, pentru acuzația că în perioada 2007-2009, ca președinte al Casei Naționale a Asigurărilor de Sănătate (CNSAS), ar fi solicitat reprezentanților a două firme de software să încheie contracte de asistență juridică și de prestări servicii în valoare totală de 170.000 de euro. A plătit imediat o cauțiune de 150.000 de euro, pentru a fi lăsat în libertate, sub control judiciar. Cash.

Sorin Oprescu a fost condamnat în 2019, în primă instanță, la 4 ani și 4 luni de închisoare cu executare, după ce a fost prins în flagrant în timp ce încasa 25.000 de euro din totalul de 60.000 de euro pretinși, cu un complice, de la administratorii unei societăți comerciale, pentru execuția unor lucrări în cadrul Centrului Cultural al Palatelor Brâncovenești de la Porțile Bucureștiului.

Mihai Lucan este urmărit penal de DIICOT pentru un prejudiciu presupus de peste 5 milioane de lei, produs Institutului de Urologie și Transplant Renal din Cluj. Medicul este anchetat, alături de alte persoane, pentru că ar fi delapidat fondurile spitalului public, deoarece pacienții ar fi fost operați la clinica privată a lui Lucan, cu aparatură care aparținea Institutului de Urologie. Bolnavii plăteau sume cuprinse între 3.000 și 6.000 de euro. Pentru tratamentul postoperator ar fi fost trimiși însă la stat.

Marian Burcea, fost președinte al CNSAS, a fost trimis în judecată, în 2018, alături de 90 de persoane, „în legătură cu desfășurarea de activități ilicite prin care sume de bani în valoare de peste 20 milioane lei (4,5 milioane euro) din fondurile Casei de Asigurări de Sănătate a Municipiului București au fost fraudate prin decontarea nelegală a unor servicii de îngrijiri medicale la domiciliu fictive".

Nume renumite și apreciate ale medicinei românești. Ăsta e nivelul. Marile nume care pătează munca doctorilor români, și sunt mulți, care vor cu adevărat să salveze oameni. Nu să îi fure.

RĂZVAN CHIRUȚĂ
este redactor-șef al Newsweek România

RADU PARASCHIVESCU

Miliție și circ

Fenomenul e straniu și totuși explicabil. Sub presiunea zilei și a întâmplărilor care o colorează, cuvintele își păstrează sensurile, dar își schimbă reacțiile provocate printre cititori. Suntem atât de originali, încât cuvântul care speria amuză, iar cel care distra mâhnește. Cum e cu putință așa ceva? Simplu. Prin îngăduirea pe scena publică a unor inși cărora nu li s-ar permite, într-o lume bine așezată, să se deplaseze nicăieri fără escortă. Pe Facebook sau la televizor, oamenii din categoria asta preschimbă comedia în dramă și drama în comedie. Sprintul pe mirişte se transformă în semifond, apoi în fond și la urmă în maraton, fără ca alergătorul să transpire sau să obosească. Legănat de iluzia rolului de justițiar sau de profet, el fuge mai ceva ca alergătorul de cursă lungă al lui Sillitoe sau ca maratonistul din filmul lui Schlesinger. Nu-l aleargă nimeni, dar fuge. Din realitate, de pe continentul logicii, din provinciile bunului-simț. Fuge mai dihai decât iepurașul din cântecul pentru copii în care „copoiul nu-l ajunge". Nimeni și nimic nu-l va opri, într-atât de mare este forța ideii fixe. Într-atât de profundă e iubirea de sine. Și într-atât de departe e primul așezământ de boli mintale.

Apropiați ca vârstă și ca amploare a rătăcirii, Alexandru Cumpănașu și Aurelian Pavelescu par astăzi singurii oameni atinși de morbul politichiei (fiindcă politicieni nu le poți spune) care se pot întrece în bufonerii cu tartorii deceniilor trecute: un Nahorniac, un Brătianu-Cartof, un Raj Tunaru, un Nati Meir. Dacă o instanță cu simțul umorului i-ar convinge să se angajeze la Circul de Stat, cei doi ar înlocui fulminant tandemul Anton și Romică de pe vremuri. E-adevărat, foștii angajați aveau chipuri caraghioase prin machiaj, pe când Cumpănescu și Pavelașu sunt ridicoli fără intervenții. În plus, circul lor nu mai e al râsului, ci al stuporii amestecate cu tristețe și, de la un punct încolo, cu milă. Însă numai de la un punct încolo. Până la punctul cu pricina, e greu de trecut peste cinismul disprețuitor al celor doi. Unul refuză să părăsească scena după ce i s-a strigat în față impostura, celălalt își împodobește pagina de Facebook cu citate din Maniu și coace scenarii misticoide în care are grijă să se situeze mereu de partea bună a forței. Și cum, vorba englezului, „it takes all sorts to make a world", încă se găsesc în România destui candizi care să le ia de bune bazaconiile.

Fuge mai dihai decât iepurașul din cântecul pentru copii în care „copoiul nu-l ajunge"

Cea mai nouă contribuție filologică a lui Alexandru Cumpănașu privește cuvântul „miliție", încărcat de câteva zile cu o remarcabilă sarcină comică. Înainte simpla rostire a cuvântului îți producea disconfort, ca în bancul în care un cetățean intră într-o secție de miliție și întreabă „Nu vă supărați, aici se bate la mașină?", iar altul îi răspunde: „Nu știu, pe mine m-au bătut de mână". Acum Cumpănașu anunță înființarea „Miliției Online Antimafia a Cumpănașilor", ceea ce l-ar umfla de râs până și pe machiorul lui Robert de Niro din „Irlandezul". Aproape că-ți pare rău că mafioții adevărați nu știu românește și n-au auzit de această idee decerebrată; poate l-ar învrednici pe născătorul ei cu o vizită de curtoazie. Iar dacă Alexandru Cumpănașu ar privi în trecut și ar vedea ce au făcut milițiile din Timorul de Est, milițiile șiite din Irak sau milițiile muncitorești ale lui Mao, poate că nu i-ar mai arde de glume proaste. Aurelian Pavelescu, în schimb, vede în bunul Dumnezeu un dușman neîmpăcat al PNL-ului, după cum o dovedește o postare din 6 ianuarie 2020: „Cu liberalii e simplu de tot, îi bate Dumnezeu, nu-i nevoie de prea multă luptă și muncă. Nicio exagerare. [...] Ca niciodată, iarna pur și simplu n-a mai venit anul ăsta, vine la primăvară; fără discuție, e semn că Dumnezeu îi disprețuiește și-i pedepsește, cum zic cronicarii". Sau, cum a zis Jan Hus, „O, sancta simplicitas". N

RADU PARASCHIVESCU
este scriitor

Avertisment letal

SUA l-a eliminat pe generalul Qassem Soleimani pentru a da un semnal Iranului că nu mai tolerează extinderea influenței în Orientul Mijlociu.

IMPOSIBIL DE DESTITUIT
Dr. Raed Arafat rezistă în funcție din 2007 » P.26

„CÂT SUNT EU PREȘEDINTE, IRANULUI NU I SE VA PERMITE SĂ aibă o armă nucleară". Avertismentul lui Donald Trump este, în același timp, o justificare pentru decizia SUA de a da o lovitură dură regimului criminal de la Teheran.

Uciderea generalului Qassem Soleimani, măsură punitivă pentru atacarea ambasadei SUA din Bagdad la inițiativa milițiilor șiite pro-iraniene din Irak, este și o tentativă de a forța negocierile pentru un nou tratat nuclear cu Iranul. Un tratat absolut necesar în condițiile în care Teheranul l-a denunțat deja pe cel din 2015.

„Prea mult timp națiunile lumii au tolerat comportamentul Iranului. Acele zile s-au terminat", a completat Trump, la câteva ore după riposta Teheranului asupra a două baze SUA din Irak, care nu a produs forțelor armate americane pagube semnificative.

Lovitura împotriva Iranului a avut și scopul de a demonstra, încă o dată, lumii supremația militară a Americii. Mai ales că imaginea SUA fusese afectată în ultima vreme de loviturile tot mai îndrăznețe ale Gardienilor Revoluției Islamice (IRGC), conduși de Qassem Soleimani. Mesajul lui Donald Trump pentru Iran este simplu: „Așezați-vă la masa negocierilor pentru că nu aveți încotro".

Liderul de la Casa Albă a invitat celelalte mari puteri să se implice în rezolvarea situației din Orientul Mijlociu.

„A venit timpul pentru Europa, Rusia, China să recunoască această realitate. Puterile lumii pot lucra la un nou acord cu Iranul pe armele nucleare și trebuie să trimită un mesaj clar și unit Teheranului. Vom cere NATO să fie mai implicată în procesul din Orientul Mijlociu".

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

Atât Uniunea Europeană, cât și Rusia și China au nevoie ca situația să se stabilizeze în Orientul Mijlociu. Țările UE vor ridicarea sancțiunilor pentru a putea face afaceri cu Teheranul, Rusia vrea să domine Siria după războiul civil fără a avea un competitor direct în Iran, care-și exercită influența prin milițiilor șiite, iar China are nevoie de liniște pentru a-și construi proiectul de soft power „One Road, One Belt", care străbate Orientul Mijlociu.

În plus, obținerea de către Iran a statutului de putere nucleară nu e o perspectivă prea încurajatoare, cu atât mai mult cu cât Coreea de Nord are deja butonul nuclear. Altfel spus, China are cu ce să amenințe în caz de necesitate.

Asta înseamnă că Iranul nu prea mai are de ales. Acceptă un nou acord nuclear, mai restrictiv, sau regimul teocratic al ayatollahilor riscă să se prăbușească. Deja, sancțiunile economice impuse de SUA au crescut presiunea internă la adresa regimului. Viața iranienilor de rând s-a deteriorat, iar condițiile de trai i-au scos în stradă. Protestele din ultimele luni sunt un avertisment serios, iar SUA poate merge mai departe.

Newsweek România vă propune o analiză asupra evoluțiilor posibile în Orientul Mijlociu.

Foto GULIVER / GETTY IMAGES

Asedierea ambasadei a umplut paharul lui Trump

Instigați de milițiile pro-iraniene, protestatarii au luat cu asalt ambasada SUA din Bagdad. Evenimentul a reamintit de criza ostaticilor de la Teheran, de la izbucnirea Revoluției Islamice din 1979

ASASINAREA GENERALULUI QASSEM Soleimani a fost consecința unui lanț de evenimente, a căror trecere în revistă este esențială pentru a înțelege această nouă criză în relațiile americano-iraniene. *Newsweek România* vă prezintă o cronologie relevantă.

27 decembrie 2019

O bază aeriană irakiană din provincia irakiană Kirkuk a fost lovită de peste 30 de rachete. În atac și-a pierdut viața un contractor civil american. Patru membri ai firmelor americane private de securitate și doi irakieni au fost răniți. SUA a acuzat miliția pro-iraniană Kata'ib Hezbollah, din cadrul Forțelor pentru Mobilizare Populară (PMF) din Irak, ca fiind în spatele atacului.

29 decembrie 2019

Drept ripostă, SUA atacă aerian cinci depozite de muniție precum și centre de comandă ale Kata'ib Hezbollah din Irak și Siria. 25 de membri ai milițiilor își pierd viața și 55 sunt răniți.

31 decembrie 2019

- Zeci de irakieni șiiți se strâng la înmormântarea celor 25 de membri Kata'ib Hezbollah. Ei pătrund în Zona Verde din Bagdad și blochează intrarea în ambasada americană. Potrivit Associated Press, forțele irakiene de securitate nu au făcut niciun gest să oprească mulțimea furioasă. Mai mult, au permis unor protestatari să treacă de punctul de control de securitate. Protestatarii hărțuiesc personalul ambasadei și strigă „Moarte Americii!" și „Moarte Israelului". Unii aruncă cu pietre și apă peste zidurile ambasadei și lovesc porțile și ferestrele clădirii. Recepția ambasadei este incendiată. Unii membri ai miliției Kata'ib Hezbollah sunt filmați când sustrag documente din recepția ambasadei.
- Ambasadorul SUA în Irak, Matt Tueller, nu se afla în ambasadă, ci era într-o călătorie în interes personal.
- Infanteriștii marini și cei din serviciul de securitate diplomatică se urcă pe clădirea ambasadei, înarmați, și lansează gaze lacrimogene pentru a-i dispersa pe cei care pătrunseseră circa 200 de metri în ambasadă. Unul dintre protestatari îi îndeamnă prin portavoce pe ceilalți să nu pătrundă în clădire pentru că „Mesajul a fost livrat".
- Unii lideri ai milițiilor pro-iraniene din Irak s-au alăturat protestatarilor, inclusiv șeful partidului Badr și comandant al forțelor paramilitare, Hadi al-Amiri, precum și Qais Khazali, lider al Forțelor Speciale Colective, susținute de Iran.
- La căderea serii, cele câteva sute de protestatari instalează corturi lângă zidurile ambasadei cu intenția de a rămâne „până la plecarea trupelor americane din Irak și închiderea ambasadei SUA din Irak", după cum a precizat purtătorul de cuvânt al Kata'ib Hezbollah, Jaafar al-Husseini.
- Secretarul de Stat al SUA, Mike Pompeo, îi identifică pe Abu Mahdi al-Muhandis, Qais Khazali, Falih Alfayyadh și Hadi al-Amiri drept conducători ai atacului asupra ambasadei.
- Secretarul Apărării, Mark Esper, a anunțat că 100 de infanteriști marini din Kuweit, precum și două elicoptere Apache, sunt în drum spre ambasadă pentru a-i asigura protecția. El a mai precizat că un batalion de 750 de infanteriști din Divizia 82 Aeropurtată se va alătura trupelor din Orientul Mijlociu, cel mai probabil în Kuweit.

1 ianuarie 2020

- Mișcările de stradă se inflamează, protestatarii incendiază acoperișul și recepția ambasadei, infanteriștii marini trag cu gaze larimogene. Liderii milițiilor pro-iraniene le cer demonstranților să-și ridice corturile și să se retragă, susținând că au învins. Departamentul de Stat al

DE
SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

SURSA: DAILY MAIL

SUA anunță că personalul ambasadei este în siguranță și nu există planuri de evacuare a ambasadei.

➤ Președintele SUA, Donald Trump, a acuzat Iranul că a orchestrat atacurile asupra ambasadei și a adăugat că Teheranul va fi tras la răspundere.

2 ianuarie 2020

➤ Secretarul Apărării, Mark Esper, a anunțat că „regulile jocului s-au schimbat" și a anunțat că SUA vor lovi milițiile pro-iraniene, dacă vor exista informații că acestea pregătesc atacuri asupra forțelor americane.

3 ianuarie 2020

La câteva ore după anunțul lui Esper, imediat după miezul nopții, comandantul Forței Quds, generalul Qasem Soleimani, și Abu Mahdi al-Muhandis au fost uciși, după ce convoiul cu care părăseau Aeroportul din Bagdad a fost atacat cu rachete de către o dronă americană. Forțele de Mobilizare Populară din Irak (PMF) a anunțat că „cinci membri și doi invitați" au murit în atac. La scurt timp au anunțat că este vorba de Qassem Soleimani, dar și de Abu Mahdi al-Muhandis, comandantul adjunct al PMF, cunoscut și sub numele Hashed al-Shaabi, precum și Mohammed Reza al-Jaberi, șeful protocolului și relațiilor publice al PMF.

➤ Atacul a fost confirmat de Departamentul Apărării din SUA, care a precizat că uciderea a fost necesară pentru a proteja diplomații și personalul civil american din Irak, „împotriva cărora Soleimani plănuia atacuri în Irak și în regiune".

➤ Ayatollahul Ali Khameini l-a numit pe generalul Esmail Qanni șef al Forțelor Quds, în locul lui Soleimani.

➤ Președintele SUA Donald Trump a scris pe Twitter că Soleimani este responsabil de moartea a mii de americani. SUA au anunțat că vor trimite în Orientul Mijlociu încă 3.000 de militari pe fondul creșterii tensiunii în regiune. Ei se vor alătura efectivelor de 14.000 de soldați trimiși în Golful Persic, începând cu luna mai 2019, ca răspuns la creșterea amenințării iraniene.

4 ianuarie 2020

➤ Mii de persoane s-au strâns în Bagdad pentru ceremoniile funerare. Cortegiul a traversat Zona Verde a capitalei.

➤ NATO și-a suspendat misiunile de antrenament în Irak.

➤ Mai multe rachete cad în Zona Verde din Bagdad.

➤ Trump postează pe Twitter că SUA au luat în vizor 52 de ținte iraniene (numărul de ostatici din ambasada americană din Teheran, în 1979) care vor fi „lovite rapid și dur", în caz că Iranul răzbună moartea lui Soleimani.

5 ianuarie 2020

➤ Uniunea Europeană îl invită pe ministrul iranian de Externe, Javad Zarif, să discute despre dezescaladarea crizei.

➤ Iranul anunță că denunță prevederile Acordului nuclear semnat în 2015 cu cele cinci mari puteri globale.

6 ianuarie 2020

➤ Cancelarul Germaniei, Angela Merkel, președintele Franței, Emmanuel Macron, și premierul Marii Britanii, Boris Johnson, solicită „tuturor părților implicate să manifeste reținere", pe măsură ce tensiunile cresc în Orientul Mijlociu.

➤ Secretarul american al Apărării afirmă că SUA nu plănuiește să-și retragă trupele.

➤ Trupul lui Soleimani este adus la Teheran unde sute de mii de persoane ies în stradă pentru a-l comemora. Ayatollahul Khameini rostește rugăciuni alături de mulțime.

7 ianuarie 2020

➤ SUA îi refuză lui Javad Zarif, ministrul Iranian de Externe, viza care să-i permită să participe la reuniunea ONU dedicată situației din Orientul Mijlociu.

➤ Peste 50 de persoane își pierd viața și peste 200 sunt rănite într-o ambuscadă la ceremonia funerară a lui Soleimani, în orașul său natal, Kerman.

➤ Înmormântarea lui Soleimani este amânată din cauza ambuscadei letale.

8 ianuarie 2020

➤ Iran lansează atacuri cu rachete asupra a două baze militare din Irak, Ain Assad și Irbil, folosite de forțele americane. N

„Măcelarul" devotat ayatollahului Khamenei

Generalul Qassem Soleimani este simbolul infam al intimidării și crimelor ordonate de regimul de la Teheran.

QASSEM SOLEIMANI S-A NĂSCUT pe 11 martie 1957, într-un sat din apropierea orașului Baft, din sud-estul provinciei Kerman. Nu și-a încheiat educația elementară. A lucrat ca muncitor necalificat în construcții de când era foarte tânăr. Nu a primit nicio pregătire militară. Cu toate acestea, el s-a ridicat la vârful comenzii Corpului Gărzii Revoluționare Islamice (IRGC) doar pentru că a dovedit o loialitate extremă față de liderul suprem al regimului, ayatollahul Khomeini. Și pentru a-și dovedi această loialitate a fost nemilos.

În 1998, Soleimani a fost numit comandantul Forței Quds, aripa operațiunilor externe a IRGC. Înființată în 1979, Forța Quds avea unicul scop de a suprima opoziția față de proaspătul regim de teocrație, atât intern, cât și extern. Mandatul IRGC este de a extinde ideologia fundamentalistă a mullahilor, recurgând la ucideri, acte teroriste și luarea de ostatici pentru a fi temută și a distruge astfel orice tentativă de opunere.

După ce a fost numit comandant al Forței Quds, Soleimani a consolidat legăturile cu organizațiile teroriste, cărora, în schimbul finanțării, le-a oferit misiuni în interesul Iranului. De asemenea, a consolidat legăturile cu regimul de la Damasc și cu grupările șiite din Irak.

Tâlhari săraci

Publicația „Business Insider" scrie despre „copiii revoluționari ai ayatollahului Khomeini", pasdaranii, că erau tâlhari proveniți din mediile cele mai sărace și marginalizate din epoca șahului, „oameni cu un apetit imens pentru violență". Cu ei, Khomeini a fondat Corpul Gărzii Revoluționare Islamice, IRGC, care a devenit principalul instrument de opresiune în mâinile regimurilor mullahilor. În ultimele trei decenii, Garda a evoluat și a construit un puternic complex militar-industrial-financiar. Și nu s-a limitat doar la economia legală a țării. IRGC a extins economia subterană a Iranului și a preluat controlul asupra acesteia, construind un cartel mafiot în acest proces, având conexiuni cu cartelurile de droguri din America de Sud și Centrală prin Hezbollah.

Nu este surprinzător faptul că, în complotul său din 2011 de a-l asasina pe ambasadorul saudit la Washington, Soleimani a solicitat ajutorul cartelelor de droguri mexicane.

Valoarea economiei subterane a Iranului este estimată de „Business Insider" la 140 de miliarde de dolari. IRGC controlează granițele maritime, aeriene și terestre ale Iranului, porturile, aeroporturile și drumurile și-și face buget special pentru a sponsoriza terorismul din contrabandă.

La începutul anilor 2000, Mehdi Karroubi, fostul președinte al Parlamentului, s-a plâns de controlul neautorizat al IRGC asupra porturilor folosite pentru a contrabandă. Președintele Ahmadinejad, care era inamicul politic al lui Karroubi, l-a avertizat: „Contrabandiștii IRGC sunt frații noștri".

Lunga frontieră a Iranului cu Pakistanul și Afganistanul este unul dintre cele mai aglomerate coridoare de contrabandă cu droguri din lume. „Haji Qassim", cum i se spunea generalului Soleimani în toate colțurile lumii subterane, construise un păienjeniș de legături folositoare, prin care sponsoriza operațiuni de eliminare a opoziției față de regimul mullahilor oriunde se afla în lume.

DE

ADINA MUTĂR
adina.mutar@newsweek.ro

M.H.Emami: „Soleimani nu e un erou"

Regimul de la Teheran a arătat lumii o imensă mulțime prezentă la înmormântarea generalului Soleimani, ucis la 3 ianuarie într-un atac cu rachete al americanilor, vrând să demonstreze că era un lider foarte iubit la Teheran.

Liderul Comunității Iraniene din România, M.H.Emami, nu îl consideră nici erou, nici „strateg de război genial", așa cum îl numește regimul de la Teheran, ci doar un om crud, fără scrupule, care își urmărea scopurile cu maximă brutalitate, provocând carnagii.

„Un măcelar. Majoritatea copleșitoare a iranienilor l-a disprețuit pe Soleimani, un simbol infam al intimidării și crimelor ordonate de regim, împotriva poporului iranian și în toată regiunea. Soleimani, care a ocupat gradul de general major, a fost doar «bâta» lui Khamenei și un per-

În ultimele trei decenii, Garda a evoluat și a construit un puternic complex militar-financiar.

PASDARAN
Cu tineri proveniți din mediile cele mai sărace, ayatollahul Khomeini a fondat Corpul Gărzii Revoluționare Islamice, IRGC. Qassem Soleimani, comandantul IRGC – Quds, a devenit omul de fier al regimului

sonaj foarte urât. În timpul revoltelor din Iran în 2018 și 2019, protestatarii au rupt și au tocat afișele cu chipul său în diferite orașe, iar protestatarii irakieni au cerut ca influența sa la Bagdad să înceteze. La 27 noiembrie, șiiții irakieni au incendiat Consulatul iranian din Najaf, după ce, în 2018, dăduseră foc clădirii Consulatului iranian la Basra, condamnând amestecul Iranului în politica irakiană", spune Emami.

Soleimani reușise să obțină un efect exact opus celui scontat de mullahi.

Qassem Soleimani a fost unul dintre cei mai vicioși criminali din istoria Iranului. El a fost implicat personal în masacrul a sute de mii de oameni din regiune și în alungarea altor milioane din casele lor. El a ordonat masacrul membrilor Mujahedin-e Khalq (PMOI /MEK) din Camp Ashraf din Irak și mai multe operațiuni de eliminare a rezistenței iraniene din Irak, Iran și din alte țări. Abu Mehdi al-Muhandis, șeful miliților irakiene Bassij, ucis odată cu Soleimani, era și el tot un criminal notoriu, ale cărui crime au fost expuse de Rezistența iraniană încă de acum două decenii.

Fără educație, nici civilă, nici militară, singura „strategie" a lui Soleimani era să îndeplinească orbește ordinele lui Khomeini, să-i implementeze „testamentul", pe care s-a bazat statutul constitutiv al Gărzii Revoluționare Islamice. Apoi a trecut în slujba lui Ali Khamenei, care l-a folosit ca pe un element de forță și teroare pentru instituirea unui guvern ideologic global de factură șiită, condus de ayatollah.

Această strategie este în contradictoriu cu interesele naționale ale poporului iranian. Perspectiva mullahilor asupra lumii este una religioasă și fanatică. De altfel, titlul Gărzii Revoluționare nu are legătură cu Iranul. Aceste forțe au fost formate pentru a proteja o ideologie islamică fanatică și, prin urmare, nu reprezintă o forță națională. Ca și alți teroriști fanatici, Qassem Soleimani a promovat ideologia violenței în numele Islamului.

Uciși la proteste

Însă în ultimele luni am asistat la prăbușirea strategiei terorii a regimului de la Teheran. Pe de o parte, poporul libanez și cel irakian au protestat împotriva prezenței Iranului în țările lor și au ars public fotografiile lui Ali Khamenei și Qassim Soleimani.

Pe de altă parte, poporul iranian a ieșit în stradă, în 191 de orașe, încă de la mijlocul lunii noiembrie a anului trecut, pentru a protesta împotriva economiei precare și a politicii nefaste duse de regim, cerând stabilirea unei republici democratice.

Pentru a controla situația, oamenii lui Soleimani au comis un masacru brutal, cel puțin 1.500 de morți.

Dar, odată cu moartea lui Qassem Soleimani, s-a tras un ultim glonț în corpul lipsit de viață al politicii de „reconciliere" cu regimul mullahilor. În urma suprimării protestelor recente din Orientul Mijlociu și a masacrului protestatarilor iranieni, acest regim și-a pierdut legitimitatea în totalitate și se află în cea mai slabă poziție istorică de până acum.

Lipsa unei baze sociale, distrugerea arterelor financiare și militare ale terorismului prin care voia să se impună, au adus regimul mullahilor mai aproape de prăbușire.

Potrivit președintelui Rezistențe Iraniene, Maryam Rajavi, „odată cu eliminarea lui Soleimani, regimul iranian a pierdut pilonul activităților sale teroriste, pe unul dintre planificatorii cheie ai atacurilor împotriva opoziției din și dincolo de granițele Iranului. IRGC și Forța Quds nu vor fi aceleași fără Qassem Soleimani, iar regimul va slăbi în întregul său".

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

Opresiunea Kuds

Forța Quds devenise o putere majoră în cadrul IRGC sub conducerea lui Soleimani. Deși Forța Quds are misiuni în afara Iranului, Soleimani, ca membru superior al înaltului comandament al IRGC, a contribuit masiv la aparatul represiv al regimului din Iran.

În iulie 1999, în culmea protestelor studenților, el a semnat o scrisoare împreună cu alți comandanți ai IRGC, avertizându-l pe președintele Mohammad Khatami că, dacă nu va reprima revolta, IRGC va interveni.

„Răbdarea noastră s-a terminat", a scris Soleimani, împreună cu alți generali ai IRGC. Poliția a zdrobit manifestanții, așa cum a făcut din nou, un deceniu mai târziu, în 2009.

Printre faptele IRGC documentate de Consiliul Național de Rezistență Iran (CNRI) se numără uciderea oamenilor de știință, a academicienilor, demnitarilor, piloților care se opuneau implementării regimului de teocrație. Ayatollahul Ruhollah Khomeini a conceput un sistem politic bazat pe credințele islamice, care să înlocuiască legile seculare ale șahului Muhammad Reza Pahlavi, răsturnat în 1979 prin „Revoluția Islamică", iar Soleimani a jucat un rol cheie în implementarea acestuia.

În 22 de ani de șefie IRGC-Forța Quds, organizații teroriste din Orientul Mijlociu, inclusiv Kata'ib Hezbollah, Asaeb al-Haq din Irak, Hezbollahul libanez și multe alte grupuri din Siria, Yemen, Bahrain, Pakistan, Afganistan, Thailanda, New Delhi, Lagos și Nairobi ajunseseră sub controlul lui Soleimani și dependente de finanțările IRGC.

Dispozitivele explozive (IED) care au făcut atâtea victime în Irak și Afganistan sunt concepția lui. În aprilie 2019, Pentagonul a anunțat că Iranul poartă vina pentru 17% din totalul deceselor personalului de serviciu din SUA între 2003 și 2011.

„Iranul a fost responsabil pentru moartea a cel puțin 608 soldați americani în Irak între 2003 și 2011, conform unei estimări recent revizuite a Pentagonului", scrie *Newsweek*.

Un raport special al Misiunii de Asistență a ONU în Afganistan (UNAMA) a relevat că între 1 ianuarie și 30 septembrie 2018, IED-urile au provocat aproape jumătate din victimele civile.

Aceste dispozitive, ca și proiectilele explozive EFP, sunt fabricate în Iran, în unitățile Quds. Consiliul Național de Rezistență Iran a dezvăluit locația exactă a fabricilor la 25 iulie 2006 și 29 ianuarie 2009.

Atrocități și în Siria

Soleimani este responsabil și pentru măcelul populației siriene. El a fost primul solicitat de Bashar al-Assad, dictatorul de la Damasc, în 2012, pentru a-l ajuta să reprime revoltele extinse ale populației. Soleimani i-a dus brigăzile Bassij în ajutor, apoi Hezbollah și miliții șiite irakiene. Când a apărut ISIS, la formarea căreia a contribuit, a făcut detașamente îmbrăcate ca teroriștii ISIS, pentru a măcelări sub „steag fals" populația siriană. În timp, au ajuns la 80.000 de luptători, care au ucis și prădat populația siriană, neexistând nicio restricție din partea comandantului Soleimani. De altfel, se lăuda adesea că poate forma oricând o miliție și s-o trimită la „lucru".

În timpul tulburărilor din 2019 din Irak, Soleimani s-a prezentat la Bagdad neinvitat și le-a spus parlamentarilor șiiți că nu sunt în stare să suprime revolta și va interveni. Forțele lui au adoptat tactica aplicată și în Siria: lunetiștii care vizau liderii protestelor de pe acoperișuri, în timpul manifestațiilor. Este greu de estimat numărul celor uciși astfel. Protestatarii au prins câțiva lunetiști cu cărți de identitate iraniene.

În noiembrie, când au izbucnit protestele în Iran, regimul a folosit aceeași tactică mortală. Peste 1.500 de protestatari, în mare parte tineri în vârstă de douăzeci de ani, au fost uciși în aceste proteste.

Cea mai brutală reprimare s-a petrecut în orașul Mahshahr și în suburbiile sale, cu o populație de 120.000, în Khuzestan, o regiune cu majoritate etnică arabă.

Gărzile revoluționare și Quds au dislocat o forță mare în Mahshahr pentru a zdrobi protestele. Când acestea au ajuns la intrarea în suburbia Shahrak Chamran, au împușcat imediat fără avertisment zeci de bărbați care blocaseră intersecția, ucigând mai mulți la fața locului. Pasdaranii au îngrămădit morții în remorca unui camion și au plecat. Ceilalți manifestanți au dus răniții la Spitalul Memko.

Dar și acolo au venit forțele IRGC, arestând răniții. În sud-vestul orașului Mahshahr, au spus martori și personal medical, membrii IRGC au înconjurat un grup de 100 de manifestanți și au tras ca la vânătoare în cei care voiau să fugă sau se ascundă.

În Shahrak Taleghani, printre cele mai sărace suburbii din Mahshahr, IRGC a intrat cu tancurile.

Unul dintre simbolurile protestului iranian, Neda Agha-Soltan, a fost împușcată fatal în piept de un membru al milițiilor Basij în 2009, la manifestațiile împotriva „alegerii" președintelui Mahmoud Ahmadinejad. I s-a refuzat o înmormântare corespunzătoare. Guvernul iranian a emis interdicția de rugăciuni colective în moschei pentru Agha-Soltan.

Ca răspuns la o rezoluție a ONU care condamna uciderea tinerei, reprezentantul iranian la conferință a acuzat agenți britanici că s-au infiltrat în Iran în timpul tulburărilor, „au asasinat o tânără inocentă și au fugit înapoi acasă". Mormântul acestei fete a fost vandalizat de așa zișii susținători ai regimului, plătiți de Quds, care au și tras cu armele în placa de mormânt.

Republica Islamică recunoaște oficial existența a 16 structuri de informații.

SACRIFICATĂ
Unul dintre simbolurile protestului iranian, Neda Agha-Soltan, a fost împușcată fatal în piept de un membru al milițiilor Basij, în 2009

Tot Soleimani a coordonat reprimarea brutală a protestelor din Liban, punându-și milițiile, fără uniforme, să bată manifestanții. Din această cauză, premierul Saad Hariri a demisionat.

16 servicii secrete pentru suprimarea disidenței

Radio Farda documentează lungul istoric de opresiune asupra populației de către regimul mullahilor, instrumentele principale fiind IRGC și Quds. Au existat cinci valuri majore de tulburări în Iran de la Revoluția Islamică din 1979. Toate au fost înăbușite de regim.

Sistemul de reprimare a protestelor din Iran nu este format doar din poliție și forțele de ordine oficiale. Înglobează forțe paramilitare, organe de informații, unități operaționale, organe judiciare, mass-media și chiar structurile financiare.

Republica Islamică recunoaște oficial existența a 16 structuri de informații. Fiecare are un rol în suprimarea disidenței.

Există patru care au fost deosebit de active în ultimul deceniu: Ministerul Informațiilor, Unitatea de Informații a Poliției, contraspionajul Departamentului de Justiție și Organizația de Informații a IRGC.

IRGC a devenit mai importantă în ultimul deceniu, când suprimarea adversarilor regimului s-a intensificat. S-a acționat prin forțele Basij sub comanda IRGC, în special unitățile de securitate Imam Ali.

Basij a fost fondată de Khomeini în noiembrie 1979, fiind angajată în activități precum securitatea internă și aplicarea legii, poliția morală și suprimarea adunărilor disidente. Au o organizație locală în aproape fiecare oraș din Iran. IRGC și-a asumat comanda oficială a miliției Basiji la începutul anului 2009.

Soleimani a construit un „stat paralel", format din organe judiciare, procurori, judecători, autorități ale penitenciarelor, care sunt responsabile de construirea dosarelor opozanților. În sistem intră și mass-media, angrenată în defăimarea disidenței.

Aceste forțe sunt vinovate de uciderи extrajudiciare, de arestarea, torturarea disidenților și familiilor acestora, inclusiv copii.

Victimele

În închisoarea Evin ajung deținuții politici, ca jurnaliștii Zeynab Kazemkhah, Masoud Bastani (împreună cu soția), ayatollahul Seyyed Boroujerdi, un adversar al regimului, Emadoldin Baghi, jurnalist și șef al Societății pentru Apărarea Drepturilor Prizonierilor, condamnat la șapte ani de închisoare pentru intervievarea ayatollahului opozant Hossein-Ali Montazeri.

Secretarul „Frontului democratic", Heshmatollah Tabarzadi, a fost condamnat la nouă ani de închisoare și 74 de lovituri de bici pentru că l-a defăimat pe liderul suprem.

Hossein Ronaghi, blogger și activist, student, a fost condamnat la 15 ani de închisoare, pentru că nu a vrut să apară la televiziune și să se declare vinovat că a lucrat împotriva statului.

O Curte Revoluționară a condamnat-o la moarte pe Farah Vazehan, arestată în timpul protestelor din 27 decembrie 2009 (Ashura Day), după opt luni de interogatorii însoțite de tortură. Vazehan a fost arestată împreună cu cei doi copii ai ei, care au fost și ei torturați în închisoarea Evin. Vina ei este că a făcut filmat protestul și a transmis imaginile în afară.

În special femeile sunt victime sigure ale regimului mulahilor, care, conform „moralei" instituite de ayatollahi, sunt vinovate și când sunt violate. Dacă l-au ucis pe agresor în legitimă apărare, invariabil sunt spânzurate.

Este celebru cazul lui Reyhaneh Jabbari, executată pentru uciderea unui înalt oficial al Ministerului Informațiilor, care încercase să o violeze. În ciuda unei campanii internaționale pentru eliberarea ei în cei șapte ani de închisoare, Jabbari a fost executată în 2014, la 26 de ani.

Ultimul caz cunoscut este al lui Somayyeh Shahbazi Jahrouiiollah, 33 de ani, spânzurată la 4 decembrie 2019. Ea își ucisese agresorul, un fost membru IRGC care încercase să o violeze.

A fost a 98-a femeie spânzurată în timpul mandatului lui Rouhani. 4.000 de oameni au fost executați în mandatul acestuia. Deocamdată.

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

Împărțirea șiiți-suniți și depozitele de petrol și gaze

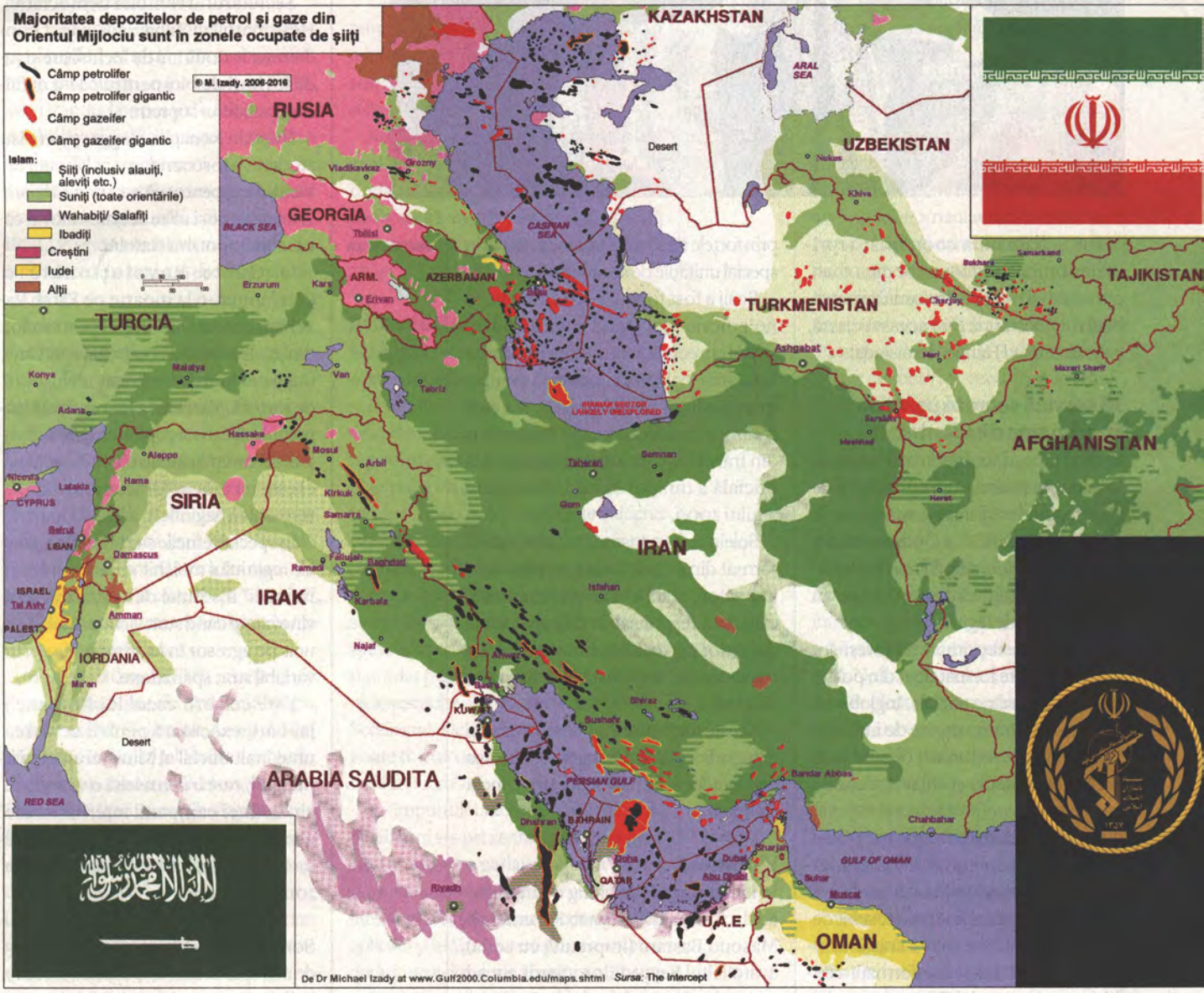

EXISTĂ O CORELAȚIE PUTERNICĂ ÎNTRE ZONELE DIN Orientul Mijlociu - Caucaz unde șiiți sunt majoritari și depozitele de petrol și gaze. Aceasta este realitatea din Azerbadjan, pe Malul Mării Caspice, până pe malul Golfului Persic. Chiar și depozitele din Arabia Saudită au fost inițial descoperite în subsolul regiunilor locuite de șiiți, respectiv districtele Hasa, Qatif și Hofuf (regrupate în Provincia de est). Depozitele continentale se întind până sub apele Golfului. Același lucru se întâmplă și în Irak. Trei pătrimi din totalul depozitelor din Irak sunt în zonele din sud locuite de șiiți, restul fiind situate în nord, în regiunea kurzilor.

1979-1981

1983

1988

1996

2000-2001

2003-2011

2007-Present

2011

2012-2013

2015-Present

2017

2018

2018

Scurtă istorie a atacurilor iraniene asupra SUA

Organizațiile teroriste susținute de Teheran au ucis mai mulți americani decât al-Qaida.

TIMP DE PATRU DECENII, IRAN și organizațiile teroriste pro-iraniene au lansat atacuri împotriva cetățenilor americani, deopotrivă civili și militari, relevă o cronologie întocmită de Comitetul Americano-Israelian pentru Afaceri Publice (AIPAC), cel mai influent ONG de profil de la Washington. Teroriștii apropiați de Iran au ucis mai mulți americani decât orice altă grupare teroristă, inclusiv al-Qaida.

1979 - 1981

Ostatici în ambasada SUA

Un grup de studenți iranieni, susținuți de ayatollahul Khomeini, liderul Revoluției Islamice, au preluat controlul asupra ambasadei SUA din Teheran și au luat ostatici, pentru 444 de zile, 52 de diplomați americani și simpli cetățeni.

1983

Atacuri sinucigașe în Liban

Organizația teroristă Hezbollah - înființată, înarmată și antrenată de Iran - a plănuit și pus în aplicare două atacuri sinucigașe cu bombă în Liban. În atacul din luna aprilie asupra ambasadei americane din Beirut, 17 americani și-au pierdut viața, în timp ce în bombardarea facilităților militare ale SUA, din octombrie, au pierit 241 de persoane.

1988

Mine în Golful Persic

Cu încălcarea flagrantă a legislației internaționale, Iran a amplasat mine marine în Golful Persic. În 1988, fregata USS Samuel B. Roberts, purtătoare de rachete de croazieră, a lovit o astfel de mină. În explozie au fost răniți 10 marinari.

1996

Camion-capcană în Arabia Saudită

Teroriștii Hezbollah, susținuți de Iran, au atacat trupele americane staționate în clădirea Khobar Towers din Dhahran (Arabia Saudită), ucigând 19 americani și rănind 372.

2000 - 2001

Sprijin pentru atacatorii de la 9/11

Iran a permis membrilor al-Qaida, inclusiv unora implicați în atacurile de la 11 septembrie 2001 asupra Turnurilor Gemene din New York, să tranziteze teritoriul iranian în drumul lor către taberele de antrenament din Afganistan. În aprilie 2018, un judecător din SUA a decis că Iranul trebuie să plătească 6 miliarde de dolari familiilor victimelor de la 11 septembrie.

2003 - 2011

Influență malignă în Irak

Milițiile șiite din Irak au ucis sute de civili și militari americani în Irak. Iran le-a antrenat și le-a oferit sprijin financiar pentru a pune la cale astfel de atacuri cu arme convenționale și rachete.

2007 - prezent

Prizonieri fără motiv

Timp de zeci de ani, Iran a încarcerat cetățeni americani fără motiv și fără a le asigura un proces corect. Despre fostul agent FBI Bob Levinson nu se mai știe nimic, fiind arestat în 2007.

2011

Tentativă de asasinat în Washington

Autoritățile americane au dejucat o tentativă de asasinat, pusă la cale de Gardienii Revoluției (IRGC), împotriva ambasadorului Arabiei Saudite în SUA. IRGC plănuia bombardarea unui restaurant popular din Washington.

2012 - 2013

Atacarea intereselor SUA în Africa

Membrii ai IRGC în Nigeria au fost arestați pentru că plănuiau bombardarea unor obiective americane de pe teritoriul țării.

2015 - prezent

Hărțuieli permanente în Golful Persic

Iranul a lansat o serie de provocări împotriva SUA în apele internaționale, printre care și sechestrarea a două nave, cu 10 marinari, în ianuarie 2016.

2017

Comploturi Hezbollah în SUA

În iunie 2017, doi agenți operativi ai Hezbollah au fost arestați sub acuzația de supraveghere a unor facilități militare și de law-enforcement, inclusiv aeroporturi, în New York, în pregătirea unor atacuri teroriste pe teritoriul SUA.

2018

Spioni iranieni în SUA

În august 2018, doi agenți din serviciile secrete iraniene au fost arestați pentru că supravegheau potențiale ținte ale teroriștilor pe teritoriul SUA, pintre care ținte israeliene și evreiești din Chicago.

2018

Proxy iranieni au luat în vizor diplomați SUA

Organizații teroriste din Irak, sprijinite de Iran, au lansat atacuri împotriva ambasadei SUA din Bagdad și a consulatului american din Basra. N

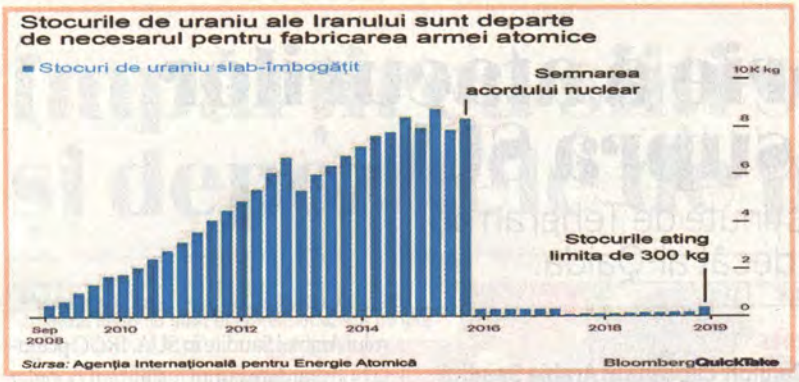

Cât de aproape este Iranul să obțină bomba atomică

Experții susțin că țara poate atinge statutul de putere nucleară cel mai târziu în vara anului viitor.

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

IRANUL A ANUNȚAT DUMINICĂ, 5 ianuarie 2020, că denunță Acordul nuclear din 2015 (Joint Comprehensive Plan of Action- JCPOA), încheiat inițial cu cele cinci mari puteri globale (Statele Unite ale Americii, Franța, Marea Britanie, Rusia și Germania) și din care SUA s-a retras în 2018.

Prin acord, Teheranul și-a asumat limitări în dezvoltarea tehnologiei nucleare. Decizia este o consecință a uciderii de către SUA a generalului iranian Qasem Soleimani.

Din acest moment, Iranul nu-și va mai limita activitățile nucleare și nu va mai permite unor echipe internaționale să-i inspecteze facilitățile de cercetare. Prin acord, Iranul se angaja să:

- renunțe la unul din cele două reactoare de îmbogățire a uraniului;
- reducă numărul de centrifuge necesare acestui proces de la 21.000 la 5.060;
- să reducă nivelul de îmbogățire a combustibilului nuclear de la 20% la 3,67%, cu mult inferior nivelului de 90% necesar pentru producerea unei arme atomice;
- stocul de uraniu îmbogățit de care Iranul avea dreptul să dispună era limitat la 300 kilograme, cu nivel de îmbogățire (nivel de puritate) de 3,67%, în comparație cu rezervele anterioare acordului de câteva tone de uraniu cu grad de îmbogățire de 5% și de câteva sute de kilograme de uraniu îmbogățit până la 20%.

În aceste condiții, întrebarea stringentă este: cât de aproape este Iranul de statutul de putere nucleară?

Limită depășită

În iulie 2019, Iranul a confirmat că a depășit limita de 300 de kilograme de uraniu slab îmbogățit prevăzută în acord.

În acest context, ipoteza că Teheranul ar putea, în câteva luni, să aibă suficient uraniu pentru a construi o bombă nucleară, a tulburat din nou climatul de securitate. „Experții au convenit că Teheranul are expertiza și capabilitățile necesare pentru a construi o armă nucleară. Mai sunt însă câteva etape de atins până să reușească acest lucru", a explicat Kelsey Davenport, director pentru politici de neproliferare în cadrul Asociației pentru Controlul Armelor, într-o analiză dedicată acestui subiect de celebra revistă „Foreign Policy".

În primă fază, Teheranul trebuie să producă 1.050 de kilograme de uraniu slab îmbogățit, susține Joe Cirincione, președinte al Ploughshares Fund, citat de „Foreign Policy". „Plowshares Fund" este o fundație publică americană care finanțează inițiativele de prevenire a răspândirii și utilizării armelor nucleare, dar și a conflictelor care ar putea duce la utilizarea lor.

În faza a doua, cele 1.050 de kilograme trebuie îmbogățite până la un nivel de pu-

ritate de 90%. Prin centrifugare, se ajunge la o cantitate de 25 de kilograme de uraniu puternic îmbogățit. La acest grad de puritate se obține izotopul Uraniu- 235, ce poate fi folosit pentru fabricarea unei bombe nucleare. Experții estimează că va dura aproximativ un an de zile până ce Teheranul va reuși să îmbogățească uraniu până la acest grad înalt. Mass media internațională a denumit acest moment drept „breakpoint". Desigur, prin denunțarea acordului nuclear, perioada de un an, care „curge" din vara lui 2019, poate fi scurtată. „Break-point"-ul este estimat, așadar, cel mai târziu pentru jumătatea lui 2020.

Cum Iranul este capabil să-l atingă mai devreme, fereastra de oportunitate a Occidentului pentru a preveni acest lucru este tot mai mică. „Faptul că Iranul a depășit limita de 300 de kilograme uraniu slab-îmbogățit nu schimbă în mod semnificativ acest calendar", a spus Davenport.

Trecut periculos

În 2015, Iranul avea peste 10.000 de kilograme de uraniu slab-îmbogățit, dar a fost obligat, prin Acordul nuclear, să exporte 98% din această cantitate, a precizat Cirincione.

„Odată ce Iranul va dispune de cantitatea de 1.050 de kilograme de uraniu slab- îmbogățit pentru un miez nuclear, va trebui să convertească acest uraniu din gaz în metal, ce poate genera o reacție de fisiune atomică, și trebuie apoi să monteze focosul pe o rachetă balistică", a spus Davenport.

De la breakout până la obținerea efectivă a unei arme nucleare ar mai putea trece o perioadă cuprinsă între câteva luni și un an, estimează experții.

Așadar, cel mai târziu în vara lui 2021 Iranul poate atinge statutul de putere nucleară. „Informații recente referitoare la Proiectul Amad, de cercetare-dezvoltare a capabilităților nucleare, relevă că, în 2003, Iranul a construit facilitățile nucleare necesare obținerii bombei atomice, printre care și facilitatea Shahid Boroujerdi din Parchin", a dezvăluit Olli Heinonen, reprezentant al Fundației pentru Apărarea Democrațiilor. „O astfel de facilitate poate exista încă sau poate fi reconstruită rapid, reducând perioada de timp în care Iranul poate obține arma nucleară", a adăugat el.

În timp ce comunitatea de informații din SUA a ajuns la concluzia că Iranul a reușit să parcurgă etapele obținerii armei nucleare, inclusiv cele legate de amplasarea unor focoase pe diferite tipuri de resurse balistice, regimul de la Teheran nu a reușit să le testeze încă, a subliniat Davenport pentru Foreign Policy.

Centrifuge suplimentare

Obținerea de către Iran a statutului de putere poate fi accelerată de instalarea de centrifuge suplimentare, folosite în îmbogățirea uraniului la grade mari de puritate. „Înainte de Acordul din 2015, Iran avea peste 19.000 de centrifuge, care i-ar fi permis să îmbogățească uraniul la grad înalt în doar câteva săptămâni", a spus Cirincione. Prin acord, Iranului i s-a permis să păstreze 5.000 de centrifuge care pot separa izotopul Uraniu- 235.

În prezent, spune Cirincione, Teheranul are circa 3.000 - 4.000 de centrifuge operaționale. „Instalarea a câteva mii de centrifuge în plus ar reduce termenul până la breakout la doar patru luni", a estimat Heinonen.

Lovitura israeliană

La 30 aprilie 2018, cu câteva zile înainte ca SUA să se retragă din Acordul nuclear cu Iranul, premierul israelian Benjamin Netanyahu a ținut o conferință de presă la cartierul general al Forțelor Armate israeliene (IDF) din Tel Aviv în care a prezentat „fișierele nucleare secrete ale Iranului," obținute în urma unei operațiuni desfășurate de agenții Mossad în Teheran. Arhiva confiscată de spionii Israelului a inclus jumătate de tonă de documente secrete.

Unele documente se referă la Proiectul AMAD, condus de omul de știință Mohsen Fakhrizadeh, care prevede amplasarea unui focos nuclear de 10 kilotone pe o rachetă balistică Shahab-3 (cu o rază de acțiune de 2.000 km, suficientă pentru a lovi Israelul). Proiectul AMAD a fost oprit în 2003.

Arhiva sustrasă a confirmat ceea ce inspectorii Agenției Internaționale pentru Energie Atomică (AIEA) au indicat în mai multe rapoarte: în ciuda insistenței iraniene că programul său nuclear a fost creat în scopuri pașnice, republica islamică a lucrat în trecut pentru a construi și asambla, în mod sistematic, tot ceea ce avea nevoie pentru a produce arme atomice. N

Iranul a denunțat acordul semnat în 2015 și poate devansa fabricarea arsenalului nuclear

Sancțiunile SUA au lovit dur Iranul

Producția și exporturile de petrol s-au prăbușit, iar costurile vieții de zi cu zi au explodat, după ce Washingtonul s-a retras din acordul nuclear cu Teheranul.

DE

SILVIU SERGIU
silviu.sergiu@newsweek.ro

DUPĂ CE PREȘEDINTELE DONALD Trump a denunțat Acordul nuclear, în mai 2018, SUA au reimpus sancțiunile economice împotriva Iranului.

Intenția lui Trump a fost să preseze Teheranul pentru a-l convinge să renegocieze acordul, dar liderii iranieni au fost sfidători la adresa lui.

„Impactul acestor sancțiuni este evident. Greutățile economice pe care iranienii le au de suportat au dus la izbucnirea protestelor de stradă din noiembrie 2019, care au fost brutal înăbușite de autorități", a scris BBC într-o analiză publicată în decembrie.

Economia a intrat într-o recesiune accelerată

Economia Iranului a fost sever afectată de ani întregi de sancțiuni impuse de comunitatea internațională din cauza programului nuclear.

În 2015, președintele Hassan Rouhani a încheiat un acord cu SUA și alte 5 puteri globale pentru a limita activitățile nucleare, în schimbul ridicării sancțiunilor economice.

În primul an de după semnarea acordului, Produsul Intern Brut (PIB) al Iranului a crescut cu 12,3%, potrivit Băncii Centrale a Iranului.

Această creștere s-a datorat exclusiv industriei iraniene a petrolului și gazelor naturale.

În 2017, creșterea economică s-a prăbușit la 3,7%, fapt care a alimentat nemulțumirile sociale, care au dus în cele din urmă la masivele proteste anti-guvernamentale din decembrie 2019.

Reintroducerea sancțiunilor SUA în 2018 – în special cele din domeniul energiei, transportului maritim și financiar - au determinat evaporarea investițiilor străine și au afectat exporturile de petrol iranian.

Companiilor americane li s-a interzis să mai facă afaceri cu firme iraniene, dar și cu firme străine care au legături de afaceri cu Teheranul.

În mai 2019, Trump a extins sancțiunile la excluderea produselor iraniene de pe piețele americane și a înăsprit sancțiunile pentru sectorul bancar iranian.

Scopul acestor decizii a fost, potrivit lui Trump, să „ducă exporturile iraniene la zero și lase regimul de la Teheran fără principala sursă de venit".

În consecință, PIB-ul s-a contractat cu 4,8% în 2018, iar previziunile sunt că, în 2019, creșterea va fi negativă, - 9,5%, potrivit datelor Fondului Monetar Internațional (FMI). Potrivit predicțiilor FMI, în 2020, creșterea economică a Iranului va fi zero.

Exporturile de petrol iranian s-au prăbușit

La începutul anului 2018, producția de petrol a Iranului a atins nivelul de 3,8 milioane de barili/zi, potrivit datelor obținute din surse secundare de către Organizația Țărilor Exportatoare de Petrol (OPEC).

Din acestea, Iranul exporta 2,3 milioane de barili în fiecare zi. Majoritatea petrolului era cumpărat de opt țări sau teritorii: China, India, Japonia, Coreea de Sud, Taiwan, Turcia, Grecia și Italia.

Condiția SUA a fost ca aceste țări să-și reducă importurile de petrol iranian, astfel că exporturile acestei țări s-au prăbușit până la 1 milion de barili/zi până în aprilie 2019, potrivit Bloomberg. Din cauza acestor evoluții, regimul de la Teheran a pierdut miliarde de dolari.

Două luni mai târziu, președintele Trump a decis să renunțe la orice excepție în privința sancțiunilor cu scopul declarat de a „duce exporturile iraniene la zero".

Până în octombrie 2019, producția de petrol a Iranului a scăzut cu 2,1 milioane de barili/zi, potrivit datelor OPEC. Bloomberg a raportat că doar 260.000 barili/zi, în medie, au fost exportați.

Analiștii susțin că aceste cifre s-ar putea să nu reflecte situația actuală în privința livrărilor de petrol din Iran, din cauza faptul că Iran și partenerii săi comerciali evită să înregistreze cu precizie circulația navelor care transportă petrol.

Prăbușirea exporturilor de petrol s-a simțit și în reducerea rezervelor valutare ale Iranului. FMI estimează că rezervele de valută ale țării au scăzut până la 86 miliarde de dolari - o reducere cu 20% față de anul 2013.

Brian Hook, un înalt oficial american, a spus, în decembrie 2019, că, în opinia sa, Iran are acces la doar 10% din totalul

Scopul lui Trump este să ducă Iranul la zero exporturi. S-ar putea să reușească în final.

Creşterea economică a Iranului

Rata de creştere a PIB (%)

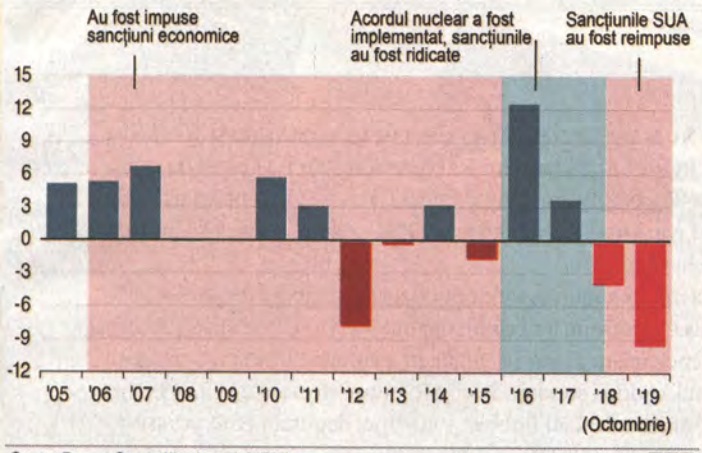

Sursa: Banca Centrală a Iranului, FMI

BBC

Preţul pe un litru de carburant în riali

Şoferii care vor consuma mai mult de 60 de litri pe lună vor fi taxaţi cu 30.000 riali/litru

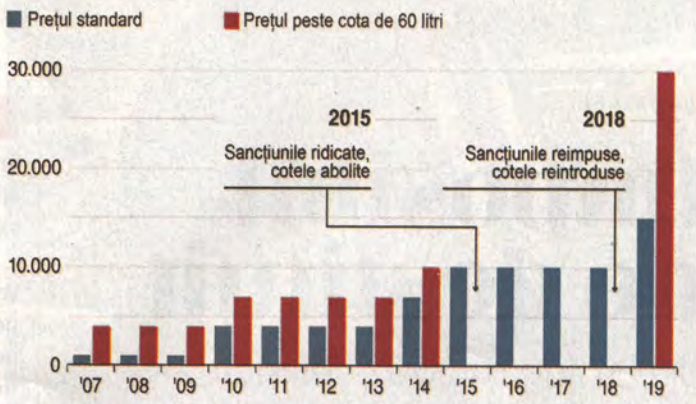

Sursa: Guvernul iranian

BBC

Producţia de petrol a Iranului

Milioane de barili pe zi

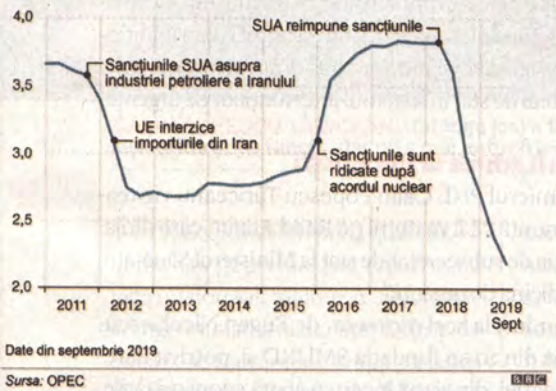

Date din septembrie 2019

Sursa: OPEC

BBC

Exporturile de petrol ale Iranului

Milioane de barili pe zi

Sursa: Bloomberg

BBC

Evoluţia cursului valutar

Câţi riali iranieni costă un dolar american pe piaţa neagră

Sursa: Bonbast.com

BBC

Importurile de bunuri şi produse au scăzut. A izbucnit chiar o criză a scutecelor pentru copii

rezervelor sale, din cauza sancţiunilor aplicate sectorului bancar iranian, iar acest lucru va avea un efect direct asupra deprecierii monedei şi inflaţiei.

Deprecierea cursului

Preşedintele Rouhani a menţinut moneda iraniană (rial) stabilă timp de aproape patru ani. Cursul rial-dolar s-a prăbuşit însă cu 50%, în momentul în care SUA a ieşit din acordul nuclear american, potrivit site-urilor de schimburi valutare internaţionale.

Rata oficială de 42.000 riali = 1 dolar SUA este folosită pentru un număr restrâns de tranzacţii, astfel că majoritatea iranienilor se bazează pe cursul de pe piaţa neagră valutară. Bonbast.com a raportat că traderii ofereau un curs la cumpărare de doar 13.650 de riali pentru un dolar, în decembrie 2019.

Deprecierea rialului iranian a fost pusă pe seama problemelor economice ale ţării şi pe seama cererii masive de valută din partea cetăţenilor obişnuiţi, care au asistat neputincioşi la pulverizarea economiilor lor. Fluctuaţiile monedei naţionale au afectat şi importurile de bunuri şi produse. A izbucnit chiar o criză a scutecelor pentru copii.

Costurile vieţii au crescut dramatic

Preşedintele Rouhani a reuşit să ducă inflaţia în jos, până la 9%, în 2017. Potrivit FMI, ea a explodat până la 30,5% în 2018 şi estimările sunt că va atinge 35,7% în 2019.

Banca Mondială a explicat că inflaţia a fost mare în cazul alimentelor, produsele din carne scumpindu-se cu 116% în fiecare an, până în aprilie 2019.

Creşterea preţurilor a dus la scăderea rezervelor guvernamentale de alimente şi la raţionalizarea acestora. Într-o tentativă de a scădea preţurile, guvernul a interzis exportul de animale vii, în special de oi şi vaci.

În noiembrie 2019, guvernul a anunţat pe neaşteptate că a tăiat subvenţiile pentru industria petrolieră, ceea ce va duce la o creştere a preţului petrolului cu 50%, până la 15.000 de riali pe litru (0,12 dolari, 0,09 lire sterline la cursul oficial de schimb).

Şoferii automobilelor proprietate personală vor putea achiziţiona doar 60 de litri/lună la acest preţ, după această limită preţul fiind de 30.000 de riali pe lună. N

DR. ARAFAT

Imposibil de destituit

Din 29 august 2007, secretarul de stat este stăpânul absolut al sistemului de intervenții de urgență din România

NU MAI PUȚIN DE 0,44% DIN PIB-UL ROMÂNIEI SE AFLĂ AZI în administrarea lui Raed Arafat. Nu l-a putut da afară Traian Băsescu, nu l-a putut da afară Dacian Cioloș, nu l-a putut da afară Liviu Dragnea, iar guvernul PNL pare că nu vrea să încerce să-l schimbe.

Nici măcar nenumăratele critici legate de modul în care s-a intervenit la Colectiv nu l-au clintit din funcție. În spatele său se află un uriaș mecanism de propagandă: în 4 ianuarie, Antena 3 prezenta nu unul, ci două sondaje de opinie – unul efectuat de CURS, institut controlat de Iosif Bubble, soțul unei deputate PSD, și altul de Avangarde, firma lui Mirel Paladă – din care reieșea că Arafat e cel mai popular personaj din România și peste trei sferturi din populație s-ar opune schimbării sale. Iohannis însuși era, potrivit acestor sondaje, mai puțin credibil decât Arafat.

Newsweek România vă prezintă principalele momente din ascensiunea de neoprit a doctorului Arafat, precum și teoriile conspiraționiste de care s-a folosit atunci când s-a opus oricărei tentative de spargere a monopolului de stat în sistemul intervențiilor de urgență.

2007: Tăriceanu îl aduce la București

În august 2007, premierul PNL Călin Popescu Tăriceanu vizitează Târgu Mureș și anunță că îl va numi pe Raed Arafat, care dirija SMURD-ul, în funcția de subsecretar de stat la Ministerul Sănătății, responsabil cu „medicina de urgență".

Ministerul era condus, la acel moment, de Eugen Nicolăescu. Arafat înființase deja din 2006 fundația SMURD și, potrivit datelor de pe site-ul fundației, din 2008 încep să apară sponsorizările importante de la companii precum E.ON, Metro Cash and Carry sau Vodafone.

În acest moment, tot potrivit informațiilor de pe site-ul fundației, în consiliul director al fundației se mai află ambasadorul României în Germania, Emil Hurezeanu, jurnalistul Antenei 3 Radu Tudor sau generalul Vladimir Secară, fost șef al IGSU, condamnat la un an de închisoare, cu suspendare.

2012: Băsescu se predă

În ianuarie 2012, Raed Arafat a demisionat din funcția de subsecretar de stat la Ministerul Sănătății. Demisia a fost urmarea faptului că el s-a opus public spargerii monopolului CNAS, precum și posibilității ca ambulanțele private să poată interveni la apeluri de urgență, iar serviciile să le fie decontate.

Mii de persoane au ieșit în stradă pentru a-l apăra pe Arafat, s-a ajuns la violențe, iar guvernul Boc a retras proiectul legii privind reforma în sănătate și l-a repus în funcție pe doctor, care a stat în afara ministerului timp de exact șapte zile.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

CĂLIN POPESCU TĂRICEANU (stânga jos) a fost cel care l-a promovat primul pe Raed Arafat în guvern. De atunci, doctorul (sus) a tot ieșit și intrat pe funcții, dar nu a mai putut fi îndepărtat din zona guvernamentală.

În același an, USL preia guvernarea, Ponta ajunge premier, iar Raed Arafat face un nou salt înainte: în noiembrie, ajunge ministru al Sănătății, timp de circa șase săptămâni. După plecarea din fruntea ministerului, în decembrie 2012, rămâne secretar de stat.

În ianuarie 2014, după dezastruoasa intervenție în munții Apuseni - unde se prăbușise un avion, iar autoritățile statului n-au fost capabile să-l găsească timp de circa șase ore – Arafat a fost promovat de Victor Ponta în fruntea Departamentului pentru Situații de Urgență (DSU) din cadrul Ministerului de Interne.

2016: Rapoartele lui Cioloș, inutile

Corpul de control al primului-ministru a prezentat, în 2016, un raport care acuza DSU că a gestionat dezastruos incendiul de la Colectiv. „Intervenția de urgență în urma incendiului de la clubul Colectiv din București din seara de 30 octombrie 2015 a fost în mare parte o acțiune necoordonată, cu elemente de improvizație a autorităților", se afirma în raportul publicat în martie 2016.

Raportul îl atacă direct pe Arafat: „Șeful Departamentului pentru Situații de Urgență, ajuns la locul intervenției de la clubul Colectiv, ar fi trebuit, conform legislației în vigoare, să coordoneze toate activitățile de intervenție, nu doar activitatea de prim ajutor calificat și asistență medicală de la locul evenimentului".

La Antena 3, în emisiunea colegului său de la Fundația SMURD, Radu Tudor, Raed Arafat a contestat raportul: „Am fost felicitați de mulți specialiști din străinătate pentru felul în care am intervenit".

Apuseni, Colectiv, Siutghiol, Zărnești - tragedii cărora Arafat le-a supraviețuit

Arafat a rămas șeful DSU și în guvernarea tehnocrată.

2016: Dragnea îi cere să-și dea palme

August 2016: O femeie se prăbușește într-o râpă în Munții Zărnești, are fracturi multiple și se solicită ajutor la 112. Pilotul Constantin Apăvăloaie, proprietar al unui elicopter, se oferă să intervină, dar SMURD îl alungă. Trec câteva ore, iar elicopterul SMURD nu vrea să intre în spațiul îngust unde se afla femeia. Până la urmă, tot Apăvăloaie o salvează pe femeie. Rezultatul: Raed Arafat îl amenință pe pilot cu anchete. Doar că, de această dată, a nimerit peste persoana greșită: Apăvăloaie era prieten cu Liviu Dragnea.

„Eu consider nefericită reacția domnului Arafat de după eveniment. Pentru faptul că domnul Apăvăloaie și-a riscat benevol viața ca să salveze o altă viață, dumnealui ar fi putut măcar să

FOTO: INQUAM PHOTOS - ALEXANDRU PREPELIȚĂ/OVIDIU MICSICK

aprecieze, nu să înceapă o anchetă", a scris Liviu Dragnea, pe Facebook, care apoi a afirmat că Arafat ar trebui să-şi dea singur două palme.

Însă, când liderul PSD a preluat puterea, în 2017, pe fondul unei presiuni venite dinspre Antena 3, Raed Arafat şi-a păstrat poziţia în cadrul Ministerului de Interne. Liderul autoritar al PSD a trecut şi peste faptul că, în decembrie 2016, Raed Arafat şi-a bătut joc de proiectul partidului de a cumpăra 3.000 de ambulanţe care să deservească mediul rural.

„Ca să avem în fiecare ambulanţă măcar un ambulanţier şi un asistent, înseamnă că va trebui să angajăm un număr de 30.000 persoane noi la serviciile de ambulanţă", i-a explicat Raed Arafat lui Dragnea.

2019: Filmarea ascunsă

În 24 octombrie 2019, *Libertatea* a prezentat o filmare de 22 de minute care prezenta primele minute ale intervenţiei de la Colectiv. Publicaţia a arătat că filmarea fusese ţinută ascunsă de către conducerea IGSU şi nu fusese prezentată procurorilor care anchetau incendiul. Imaginile surprind haosul intervenţiei, momentele în care Arafat şi Gabriel Oprea au sosit la faţa locului şi asistă impasibili, precum şi secvenţa în care un şef al ISU îşi pierde cumpătul şi spune despre cei morţi: „Lasă-i în p**a mea!".

EŞEC Un film ascuns 4 ani, de la intervenţia din clubul Colectiv, arată cât de prost sunt organizate serviciile de urgenţă din România, coordonate de Raed Arafat.

Reacţia lui Arafat: nu a ştiut de existenţa acestei filmări, nu i se pare nimic nefiresc în faptul că n-a fost prezentată procurorilor, iar *Libertatea* „denigrează".

Preşedintele Iohannis, aflat în campanie electorală, a declarat: „În ce priveşte pe Raed Arafat, aici, sigur, domnul premier Orban şi cu echipa lui vor face analiză şi vă vor da un răspuns". Până la ora actuală, Raed Arafat este menţinut în funcţie. În decembrie, el ameninţase că pleacă din ţară dacă este schimbat.

Teoriile conspiraţioniste ale dr. Arafat

În cei 12 ani în care a condus sistemul intervenţiilor de urgenţă ca pe moşia proprie, Raed Arafat a lansat nenumărate teorii conspiraţioniste pentru a-şi apăra fieful. Teoria cea mai frecventă a fost cea a privaţilor care vor să cumpere aceste servicii. La Colectiv, el a refuzat să accepte ajutorul ambulanţelor private, lansând şi o ameninţare: „În cazul în care vrem, putem să şi rechiziţionăm ambulanţele private".

Arafat, 18 decembrie 2015 (Dacian Cioloş abia fusese numit premier): „Ei ar vrea să se cupleze la fondurile publice ale intervenţiilor de urgenţă. Nu doar ambulanţele, ci şi pompierii sunt o miză. Şi acolo sunt fonduri! Însă, repet, convingerea mea e că statul trebuie să-şi păstreze acest atribut".

Arafat, 31 octombrie 2019 (Guvernul Dăncilă picase): „S-a încercat dărâmarea aviaţiei de urgenţă din România, s-a încercat dărâmarea aviaţiei Ministerului de Interne, respectiv a SMURD, dar şi a colaborării civil militare, numai în ultimele patru săptămâni (...) Există multe interese, care pot fi convergente pentru a încuraja atacarea şi persoanelor şi decredibilizarea lor".

Arafat nu a prezentat nicio probă pentru afirmaţiile sale şi nici nu a oferit detalii despre cei care ar fi în spatele acestor atacuri. N

FOTO: INQUAM PHOTOS - OCTAV GANEA

It Rocks!

www.rockfm.ro

FALS

CNATDCU: UE și ONU l-au plagiat pe Florin Iordache

Decizia de neplagiat în cazul deputatului PSD nu este recunoscută de Ioan-Aurel Pop, președintele instituției care a dat verdictul.

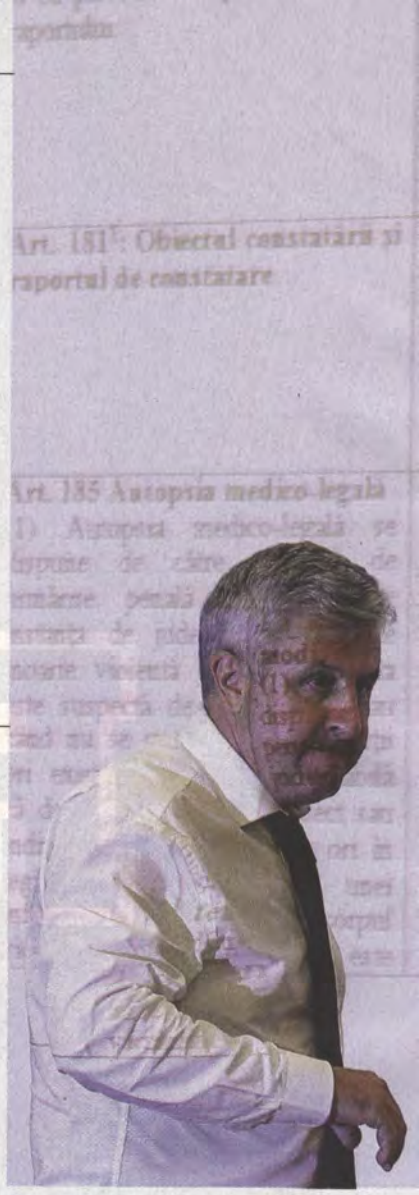

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro
SORIN SEMENIUC

CONSILIUL NAȚIONAL DE Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare a decis că Florin Iordache nu a plagiat în teza de doctorat pe care a susținut-o în Republica Moldova. La acea dată, fostul ministru al Justiției era deputat, iar între București și Chișinău sunt 430 de kilometri.

Motivație halucinantă

După aproape doi ani de la momentul în care am publicat probe ale unui plagiat grobian de tipul copy/paste, CNATDCU a decis că Florin Iordache a furat prea puțin. Doar 4% din lucrarea sa de doctorat este plagiat. Ca urmare, Comisia de analiză a CNATCU a dat verdict de neplagiat.

În „Raportul de analiză", CNATDCU spune că, de fapt, Florin Iordache ar fi fost plagiat și că „sursele de similitudine identificate sunt în proporție de 25% din perioada de după susținere".

Realitatea este că Florin Iordache a plagiat din cel puțin zece surse. Printre acestea se regăsesc un interviu acordat de Mihai Răzvan Ungureanu, documente ale Uniunii Europene sau ale Națiunilor Unite, articole din presa românească, diverse comunicate de presă. Comisia de analiză a CNATDCU spune că ONU, UE, entități media l-au plagiat pe Florin Iordache.

Teza de doctorat a lui Florin Iordache nu se găsește în România și nici în format electronic pe Internet. Am avut acces la teza de doctorat doar după ce am fotocopiat-o de la Biblioteca Națională a Republicii Moldova.

Florin Iordache a obținut titlul de doctor, în octombrie 2007, la

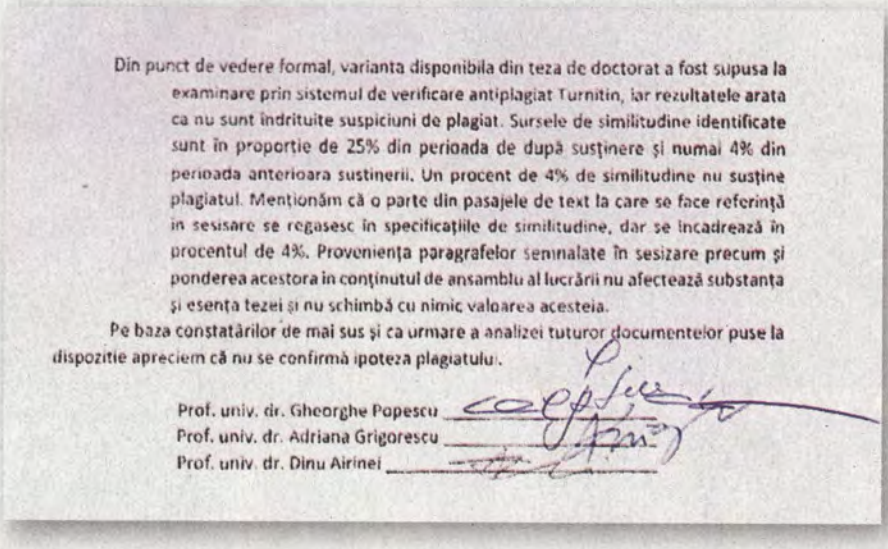

Din punct de vedere formal, varianta disponibila din teza de doctorat a fost supusa la examinare prin sistemul de verificare antiplagiat Turnitin, iar rezultatele arata ca nu sunt indrituite suspiciuni de plagiat. Sursele de similitudine identificate sunt în proporție de 25% din perioada de după susținere și numai 4% din perioada anterioara sustinerii. Un procent de 4% de similitudine nu susține plagiatul. Menționăm că o parte din pasajele de text la care se face referință în sesisare se regasesc în specificațiile de similitudine, dar se încadrează în procentul de 4%. Provenienta paragrafelor semnalate în sesizare precum și ponderea acestora in conținutul de ansamblu al lucrării nu afectează substanța și esența tezei și nu schimbă cu nimic valoarea acesteia.

Pe baza constatărilor de mai sus și ca urmare a analizei tuturor documentelor puse la dispoziție apreciem că nu se confirmă ipoteza plagiatului.

Prof. univ. dr. Gheorghe Popescu
Prof. univ. dr. Adriana Grigorescu
Prof. univ. dr. Dinu Airinei

FLORIN IORDACHE (sus) a furat prea puțin în teza sa de doctorat, susține CNATDCU, din decizia căruia aflăm că UE și ONU i-au furat ideile fostului ministru al Justiției (jos).

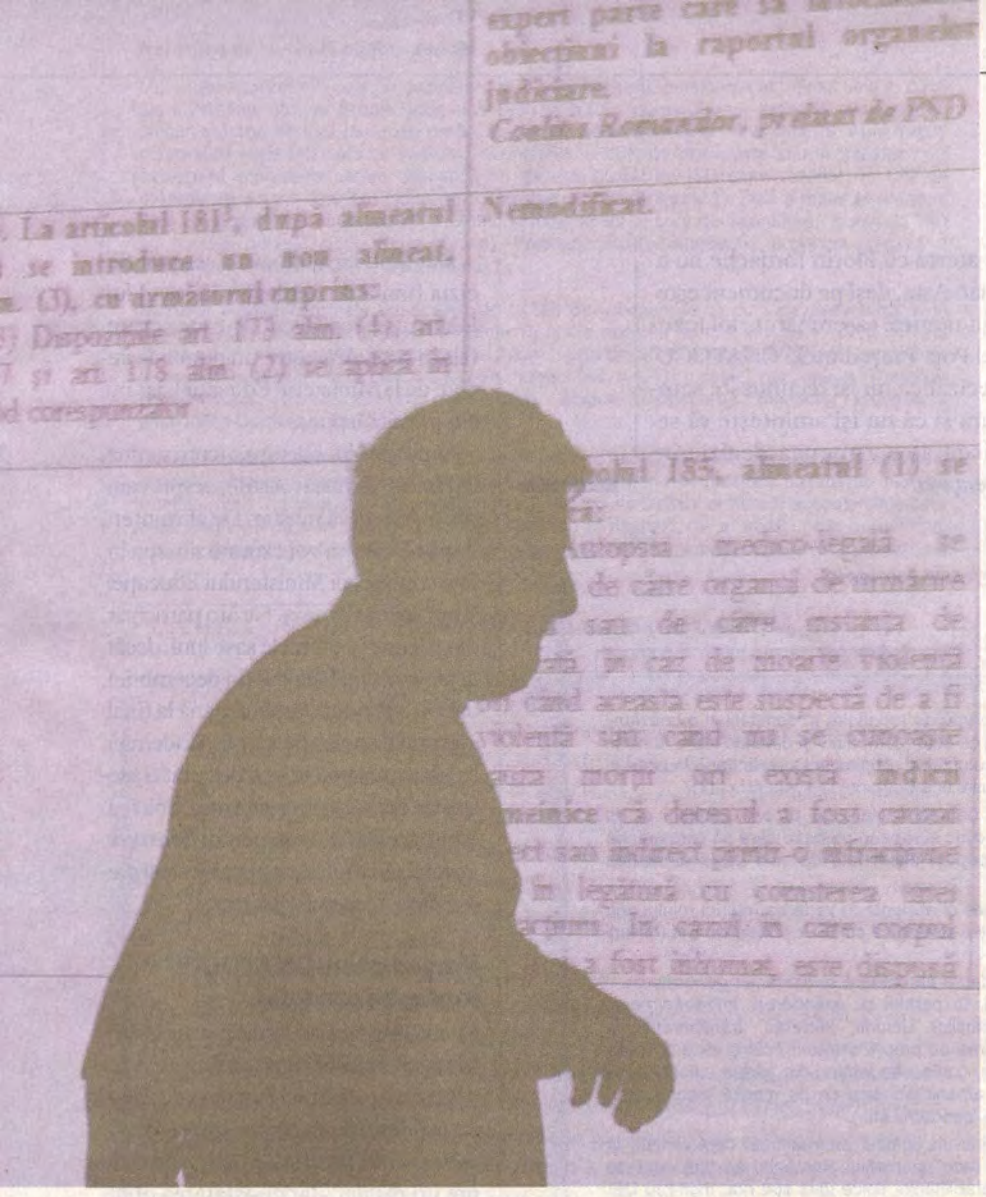

FOTO: INQUAM PHOTOS · OCTAV GANEA

Universitatea Liberă Internațională a Moldovei, cu lucrarea „Impactul corporațiilor transnaționale asupra proceselelor de integrare economică a României în UE".

4% plagiat se acceptă

„Raportul de analiză" a Comisiei CNATDCU a fost publicat la finalul lui 2019, la peste un an de la data la care am prezentat probele plagiatului din teza de doctorat a lui Florin Iordache.

Comisia menționează că documentul „care susține nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională, inclusiv existența plagiatului în cadrul tezei de doctorat, a fost depus după 11 ani". O precizare nerelevantă. Un plagiat rămâne un plagiat dincolo de coordonatele temporale. Analiza a fost făcută de Comisia de Economie și Afaceri Internaționale din CNATDCU.

Profesorul universitar Gheorghe Popescu, șeful Comisiei de lucru care a stabilit că Iordache nu a plagiat, a fost coleg în Parlament cu acesta

Care crede că „seria de pasaje similare preluate de la alți autori din literatura de specialitate... nu sunt susținute de rezultatele verificării cu diferite programe disponibile de analiză a similitudinii, care au evocat procente de similaritate ce nu depășesc nivelul maxim admis."

Din pasajul de mai sus aflăm că, în România, există un nivel al furtului intelectual care este tolerat.

Câteva rânduri mai jos aflăm și care este procentul de plagiat acceptabil de CNATDCU. „Sursele de similitudine identificate sunt în proporție de 25% din perioada de după susținerea tezei și numai 4% din perioada anterioară susținerii. Un procent de 4% similitudine nu sunține plagiatul".

L-au furat pe „Ciordache"

Teza de doctorat a lui Iordache are 130 de pagini. CNATDCU admite că Iordache a furat șase pagini. Și mai spune că un sfert (25%) din teza de doctorat a lui Florin Iordache a fost plagiată de alți autori. CNATDCU ne spune că nu Iordache este cel care a plagiat strategia Uniunii Europene, ci UE a furat-o din teza de doctorat. Nu fostul ministru și-a însușit pasaje din documente ale Națiunilor Unite, ci ONU l-a furat pe Iordache.

Șeful Comisiei de analiză, coleg cu Iordache

Newsweek România a semnalat un posibil conflict de interese. Jurnalistul Sorin Semeniuc a scris că profesorul universitar Gheorghe Popescu, șeful Comisiei de lucru care a stabilit, în ciuda evidențelor, că deputatul Florin Iordache nu a plagiat în teza de doctorat, a fost coleg în Parlament cu acesta. Popescu și Iordache au fost deputați PSD între 2000 și 2004, iar în 2013, o coaliție din care făcea parte PSD l-a numit pe același Popescu manager la un spital din București.

Popescu și-a arătat disponibilitatea de a ne arăta argumentele care au stat la baza verdictului de neplagiat, apoi nu a mai răspuns apelurilor *Newsweek România*.

Fals în acte

Imediat după publicarea deciziei de neplagiat, *Newsweek România* a avut un dialog cu președintele Consiliului General al CNATDCU, Ioan-Aurel Pop.

Absolut stupefiant, președintele CNATDCU a precizat că nu a avut cunoștință despre documentul care care atestă că Florin Iordache nu a plagiat. Asta, deși pe document este trecut numele și semnătura lui Ioan-Aurel Pop. Președintele CNATDCU a precizat că nu își recunoaște semnătura și că nu își amintește să se fi discutat o asemenea decizie în prezența sa.

STRATEGIE POST-ADERARE 2007-2013

Contextul european

În prezent, Uniunea Europeană (UE) parcurge o etapă de redefinire a identității și a coeziunii sale interne, în contextul necesității de a se afirma ca actor competitiv și dinamic într-o lume în continuă globalizare, dar și pe fundalul „digerării" celui de-al cincilea val al extinderii, început în 2004 cu zece state și finalizat prin aderarea României și a Bulgariei la 1 ianuarie 2007.

Uniunea se află, de asemenea, într-un proces de reconectare cu propriii cetățeni și de recâștigare a susținerii acestora pentru proiectul politic european pe baze care să corespundă preocupărilor lor, la începutul secolului XXI, percepute diferit față de cele de la jumătatea secolului trecut.

În egală măsură, Uniunea caută răspunsuri credibile și eficiente în vederea întăririi rolului său extern, pe fondul parteneriatului, dar și al competiției strategice cu SUA și Asia de Est (ceilalți poli majori ai etapei).

Uniunea trebuie să facă față provocării de a se adapta permanent schimbărilor generate de o serie de factori, atât interni (adâncirea integrării, în paralel cu extinderea, îmbătrânirea și scăderea populației, necesitatea adaptării instituțiilor Uniunii, eficiența, transparența și legitimitatea deciziei la nivel comunitar, comunicarea cu proprii cetățeni), cât și externi (criza mondială a resurselor naturale și de materii prime, competiția venind din partea celorlalți poli de putere, dar nu numai, amenințarea teroristă, amenințări care țin de mediul înconjurător, cum ar fi schimbările climatice, dezastrele naturale, pandemii etc.).

În concluzie, UE este o construcție în mișcare într-un context internațional caracterizat, la rândul său, de o dinamică accentuată. Aceasta face ca profilul României să țină cont de oportunitățile existente, în scopul minimizării vulnerabilităților tipice unui stat nou membru UE, al promovării unor politici coerente, având ca obiectiv creșterea bunăstării cetățenilor români.

cooperare încheiate cu țările terțe; angajamentele comerciale.

Actualmente, Uniunea Europeană parcurge o etapă de redefinire a identității și a coeziunii sale interne, în contextul necesității de a se afirma ca actor competitiv și dinamic într-o lume în continuă globalizare, dar și pe fundalul digerării celui de-al cincilea val al extinderii, început în 2004 cu zece state și finalizat prin aderarea României și a Bulgariei la 1 ianuarie 2007. UE se află, într-un proces de reconectare cu propriii cetățeni și de recâștigare a susținerii acestora pentru proiectul politic european, pe baze care să corespundă preocupărilor lor, la începutul secolului XXI, percepute diferit față de cele de la jumătatea secolului trecut. [16; 33; 57]. În egală măsură, UE caută răspunsuri credibile și eficiente în vederea întăririi rolului său extern, pe fondul parteneriatului, dar și al competiției strategice cu SUA și Asia de Est (ceilalți poli majori ai etapei). UE trebuie să facă față provocării de a se adapta permanent schimbărilor generate de o serie de factori, atât interni (adâncirea integrării, în paralel cu extinderea, îmbătrânirea și scăderea populației, necesitatea adaptării instituțiilor Uniunii, eficiența, transparența și legitimitatea deciziei la nivel comunitar, comunicarea cu proprii cetățeni), cât și externi (criza mondială a resurselor naturale și de materii prime, competiția venind din partea celorlalți poli de putere, dar nu numai, amenințarea teroristă, amenințări care țin de mediul înconjurător, cum ar fi schimbările climaterice, dezastrele naturale, pandemii etc.).

UE este o construcție în mișcare într-un context internațional caracterizat, la rândul său, de o dinamică accentuată. Aceasta face ca profilul României să țină cont de oportunitățile existente, în

Dat fiind că altcineva a semnat decizia finală de neplagiat în locul lui Ioan-Aurel Pop, avem de-a face cu un fals în acte. Am cerut un punct de vedere de la Ministerul Educației dar nu am primit răspuns.

„Se pot produce derapaje (cum semnalați acum dumneavoastră), despre care președintele să nu știe. De altminteri, după Sărbători, voi expune situația în fața conducerii Ministerului Educației și îmi voi da demisia. Nu am participat, din păcate, în ultimele șase luni, decât la un Consiliu General (în decembrie), dar nu am putut rămâne până la final (din pricina obligațiilor de la Academie). Nu-mi amintesc să se fi discutat o asemenea decizie în prezența mea și nici ca eu s-o fi votat", a spus, pentru *Newsweek România*, Ioan-Aurel Pop, care este și președintele Academiei Române.

Președintele CNATDCU: Iordache a plagiat

Parcurgând aceleași probe pe care le-am trimis și Comisiei care a analizat teza de doctorat, Ioan-Aurel Pop ne-a declarat că, în opinia sa, este vorba un plagiat.

„Personal, cred că este vorba despre un plagiat, dar constatarea oficială, conform regulamentelor, o face o comisie de specialiști. Președintele CNATDCU nu are voie să intervină în lucrările comisiilor respective, decât dacă s-au făcut erori de procedură. Președintele nu are dreptul să constate un plagiat, ci doar să ia act de concluziile unei comisii de specialiști. Pe de altă parte, cred că decizia acestei comisii nu este definitivă și că există căi de atac. Nu cunosc toate detaliile, fiindcă, la noi, regulamentele se schimbă foarte des", a spus președintele CNATDCU, Ioan-Aurel Pop.

DOVEZI

„Strategia post-aderare a României la UE 2007-2013" a fost furată de Iordache (stânga). Iordache a plagiat un comunicat al ONU fără precizarea sursei (dreapta).

Noi surse de investitii straine directe

Mai multe economii in curs de dezvoltare si in tranzitie s-au transformat in ultimul timp in patrii ale investitiilor straine directe. Intre anii 1990 si 2005 , numarul unor astfel de economii cu stocuri externe de ISD mai mari de 5 miliarde de dolari a crescut de la 6 la 25. Anul trecut, corporatiile transnationale cu sediul in economiile in curs de dezvoltare sau in tranzitie, dar excluzand importante centre offshore[1], au generat fluxuri de ISD catre exterior de 120 de miliarde de dolari – cel mai inalt nivel inregistrat vreodata (figura 1). Asia a insumat aproape 70% din aceste fluxuri de capital. In 2005, in topul tarilor in curs de dezvoltare - surse de ISD au condus detasat Hong Kong (China), Federatia Rusa, Singapore, provincia chineza a Taiwanului, Brazilia si China (vezi tabelul 1).

Numarul marilor corporatii transnationale (CTN) din economiile in curs de dezvoltare si in tranzitie este in crestere. In timp ce numai 19 dintre acestea au fost incluse in 1990 in topul Fortune 500, 47 de astfel de companii au intrat in lista din 2005. Primele 5 CTN din economiile in curs de dezvoltare si in tranzitie se afla in topul 100 al CTN globale: Hutchinson Whampoa (Hong Kong, China), Petronas (Malaezia), Singtel (Singapore), Samsung Electronics (Republica Coreea) si CITIC Group (China).

Marile CTN din toate tarile in curs de dezvoltare, ca de altfel si din economiile in tranzitie, acopera sectorul primar (petrol, gaze naturale, minerit) si manufactura bazata pe resurse (metale, otel). Alt grup de CTN se regaseste in mai multe servicii si bunuri necomerciale care sunt relativ greu de exportat (ex: ciment, alimente si bauturi). Un al treilea grup de activitati include unele dintre produsele cele mai expuse la competitia globala, cum ar fi automobilele,

[1] Cele excluse sunt: Bermuda, Insulele Virgine Britanice, Insulele Cayman

castigurile [illegible]

Mai multe economii în curs de dezvoltare şi în tranziţie s-au transformat în ultimul timp în patrii ale ISD. Între anii 1990 şi 2005, numărul unor astfel de economii cu stocuri externe de ISD mai mari de 5 miliarde USD a crescut de la 6 la 25. Anul trecut, corporaţiile transnaţionale cu sediul în economiile în curs de dezvoltare sau în tranziţie, dar excluzând importante centre offshore[1], au generat fluxuri de ISD către exterior de 120 de miliarde USD – cel mai înalt nivel înregistrat vreodată. Asia a însumat aproape 70% din aceste fluxuri de capital. În 2005, în topul ţărilor în curs de dezvoltare a surselor ISD au condus detaşat Hong Kong (China), Federaţia Rusă, Singapore, provincia chineză a Taiwanului, Brazilia şi China

Numarul marilor CTN din economiile în curs de dezvoltare şi în tranziţie este în creştere. În timp ce numai 19 dintre acestea au fost incluse în 1990 în topul Fortune 500, 47 de astfel de companii au intrat în lista din 2005. Primele 5 CTN din economiile în curs de dezvoltare şi în tranziţie se află în topul 100 al CTN globale: Hutchinson Whampoa (Hong Kong, China), Petronas (Malaezia), Singtel (Singapore), Samsung Electronics (Republica Coreea) si CITIC Group (China).

Marile CTN din toate ţările în curs de dezvoltare, ca de altfel şi din economiile în tranziţie, acoperă sectorul primar (petrol, gaze naturale, minerit) şi manufactura bazată pe resurse (metale, otel). Alt grup de CTN se regaseşte în mai multe servicii şi bunuri necomerciale care sunt relativ greu de exportat (ex: ciment, alimente si băuturi). Un al treilea grup de activităţi include unele dintre produsele cele mai expuse la competiţia globală, cum ar fi automobilele, electronicele, îmbracamintea şi serviciile IT. Aproape toate marile CTN din ţările în curs de dezvoltare care activează în aceste industrii îşi au sediul în Asia.

Explozia ISD din unele economii în curs de dezvoltare şi în tranziţie reflectă creşterea competitivităţii mai multor firme din aceste economii. Evoluţia ISD din unele ţări a fost parţial alimentată şi de veniturile din exportul de produse manufacturate şi de resurse naturale, care au contribuit la creşterea puterii financiare necesare pentru a se implica în investiţiile din afara graniţelor ţărilor. Poate lucrul cel mai important este ca firmele din aceste economii au fost tot mai afectate de competiţia globală. Au ajuns să înţeleagă cât de importantă este intrarea pe pieţele internaţionale şi conectarea la sistemele de producţie globală şi la reţelele de cunoaştere. Prin

Ce a plagiat Iordache

Argumentul că Iordache a plagiat „nesemnificativ" doar 4% din teza de doctorat e ridicol. Iordache a furat pasaje prin metoda copy/paste, fără indicarea sursei şi fără folosirea ghilimelelor. Am identificat cel puţin zece surse de plagiat, dar foarte probabil acestea sunt mai numeroase, căutarea noastră fiind una rudimentară cu ajutorul „google".

Florin Iordache a furat dintr-un interviu consistent acordat de Mihai Răzvan Ungureanu. Florin Iordache şi-a însuşit pasaje întregi din comunicate de presă, din programul de aderare la Uniunea Europeană, dar şi din ziare româneşti. Ministrul Justiţiei preia, din aceste surse, paragrafe care depăşesc uneori întinderea unei pagini. Ministrul Justiţiei plagiază mai ales în partea a doua a lucrării de doctorat, unde ar trebui să fie contribuţia originală a autorului.

„A devalizat" NATO şi UE

Primul subcapitol al tezei de doctorat a ministrului Justiţiei este identic cu un articol de zece pagini apărut în *Analele* aceleiaşi universităţi de la Chişinău.

Ministrul Justiţiei îşi însuşeşte „Strategia post-aderare a României la UE 2007-2013", fără să specifice acest lucru. La pagina 124 preia, fără ghilimele şi citarea sursei, capitolul „Contextul european" din documentul sus-menţionat.

La pagina 80, Florin Iordache copiază două pagini dintr-un comunicat de presă al Conferinţei Naţiunilor Unite pentru Comerţ şi Dezvoltare (UNCTDA). Demnitarul copiază integral prima pagină a comunicatului, inclusiv modul de aliniere în pagină sau cuvintele scrise cu italic. Menţionează într-o singură notă de subsol sursa, dar nu pune ghilimele.

Florin Iordache a copiat până şi greşelile de ortografie. În ambele surse apare scris greşit: „achizţiile".

La pagina 85, ministrul Justiţiei mai copiază o pagină întreagă dintr-un comunicat al Naţiunilor Unite din anul 2001, intitulat „ISD în ţările dezvoltate creşte cu 21%", dar nu citează sursa şi nu foloseşte ghilimele. Deşi a preluat un comunicat, îi pune trei trimiteri către tot atâţia autori, unul fiind chiar el însuşi.

Primele articole despre plagiatul lui Iordache le-am publicat în ianuarie 2017 în *România liberă* şi pe anticoruptie.md alături de jurnalista Cornelia Cozonac.

JUSTIȚIE

De ce Guvernul poate desființa oricând Secția Specială

Înainte de înființarea Secției pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, magistrații au primit cele mai grele pedepse pentru fapte de corupție. În doi ani de funcționare, SIIJ a stricat câteva anchete și cam atât.

SITUAȚIA ERA CU TOTUL ALTA atunci când nu exista această insituție, iar dosarele privind magistrații erau intrumentate de DNA. Până în 2017, timp de 12 ani, fuseseră condamnați 88 de magistrați în baza rechizitoriilor întocmite de procurorii DNA. Vârful a fost în anii 2013- 2017 când au fost condamnați 64 de magistrați, procurori și judecători.

Pedepsele record din vremea când nu exista SIIJ

Judecătorul **Mircea Moldovan**, de la Tribunalul București, a primit în 2015 cea mai mare pedeapsă aplicată vreodată unui magistrat pentru fapte de corupție: 22 de ani de închisoare cu executare. El a fost găsit vinovat că a luat bani și bunuri de la omul de afaceri Iosif Armaș. În motivarea hotărârii, judecătorii Curții de Apel București au arătat că magistratul Moldovan transformase funcția de judecător într-un mijloc de înavuțire. Pedeapsa i-a fost redusă apoi la 12 ani și două luni iar, anul trecut, Înalta Curte de Casație și Justiție i-a respins definitiv contestația la executare declarată împotriva deciziei definitive.

Stan Mustață, judecător la Secția Penală la Curtea de Apel București: 8 ani și 6 luni închisoare pentru constituire a unui grup infracțional organizat, luare de mită în formă continuată și trafic de influență. Decizia a fost luată, în mai 2016, într-un dosar în care sentințele erau negociate prin intermediul unor afaceriști. Înainte de arestare, Mustață urma să soluționeze cazul privatizării ICA - Dan Voiculescu. Mustață fusese condamnat în faza de fond a procesului la 10 ani și 8 luni de închisoare.

Fosta judecătoare **Veronica Cîrstoiu** a fost condamnată definitiv, în 2016, de Înalta Curte de Casație și Justiție la șapte ani de închisoare, fiind acuzată că a primit aproximativ 630.000 euro mită de la omul de afaceri Dinel Staicu pentru a-i anula acestuia pedeapsa din dosarul de fraudare a Băncii Internaționale a Religiilor (BIR). Inițial, Curtea de Apel Constanța o condamnase la 5 ani de închisoare. Instanța a obligat-o pe fosta judecătoare și la plata a 490.000 de euro sau echivalentul în lei la data plății și a menținut măsurile asigurătorii dispuse față de aceasta.

Fosta judecătoare **Viorica Dinu** a fost condamnată definitv, în

DE **ALEXANDRU POP**

SECȚIA DE INVESTIGARE a Infracțiunilor din Justiție a fost proiectul lui Dragnea, pus în aplicare cu mâna lui Tudorel (stânga). Procurorul Adina Florea a renunțat până la urmă să mai candideze la șefia SIIJ (dreapta sus). Sute de mii de oameni au protestat față de modificările aduse legilor justiției de către PSD-ALDE.

2018, de Înalta Curte de Casație și Justiție (ÎCCJ) la șapte ani de închisoare cu executare, iar **Antonela Costache** la 6 ani de închisoare, în dosarul în care acestea au fost acuzate de luare de mită și trafic de influență în legătură cu soluționarea favorabilă a unor dosare.

Ele au fost acuzate de DNA pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită și trafic de influență, fiind cercetate printre altele că au cerut 150.000 de euro pentru eliberarea din arest a lui Dinel Staicu. Procurorii DNA au dispus pe 8 iulie 2013 trimiterea în judecată a celor două foste judecătoare.

Magistrații de la Înalta Curte de Casație și Justiție au condamnat-o în 2018 pe judecătoarea **Geanina Terceanu** la 7 ani de închisoare pentru că a primit mită 220.000 de euro ca să-i achite pe Cristian Borcea și Ioan și Victor Becali în dosarul „Transferurilor de jucători".

Rateu total în era SIIJ

La ordinul lui Liviu Dragnea, cu mâna lui Tudorel Toader a fost pusă la punct o instituție care clama tragerea la răspundere a magistraților pentru erori judiciare, pentru dosare și sentințe greșite. Aceasta a fost placa aliantei PSD-ALDE. În fapt, Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție s-a ocupat de anchetarea unor procurori care instrumentau dosare în care erau implicați oameni politici. În cei doi ani de funcționare, SIIJ a reușit performanța de a finaliza doar patru rechizitorii, niciunul pentru fapte de corupție sau erori judiciare.

Astfel, procurorii DNA Ploiești, **Lucian Onea** și **Mircea Negulescu**, au fost trimiși în judecată pentru represiune nedreaptă

Eugen Stoina, fost procuror DNA, trimis în judecată doar pentru sustragerea de la prelevarea de mostre biologice, dar nu și pentru că a produs, sub influența alcoolului, un accident de circulație, a fost achitat de ICCJ pentru că fapta nu este prevăzută de legea penală.

Judecătorul **Damian Dolache** de la Curtea de Apel București, prins și el băut la volan, trimis în judecată prin rechizitoriul din 20.12.2018, a primit o pedepsă de 10 luni închisoare cu suspendare. SIIJ și-a retras apelul în această cauză, iar Dolache a fost menținut în funcție prin hotărârea CSM din ianuarie 2019.

Procurorul **Mihai Laurențiu Vasilescu**, de la Parchetul Judecătoriei Slobozia, a fost trimis în judecată pentru abuz în serviciu. Atunci când a fost oprit de agenții de la circulație pentru că depășise viteza reglementară, și-a scos legitimația și i-a amenințat pe polițiști că le va face dosar penal.

Secția de Investigare a Infracțiunilor din Justiție a reușit performanța de a nu face niciun dosar serios privind corupția din Justiție

Decizie așteptată

La 28 decembrie, în ultima ședință de Guvern a anului trecut, a fost adoptat memorandumul privind desființarea SIIJ.

„Contextul în care a fost creată SIIJ a fost unul tensionat, cu o critică foarte severă din partea partenerilor europeni, a atras multe proteste și nemulțumiri ale magistraților. S-a creat o tensiune suplimentară asupra magistraților pe altele aduse prin alte modificări legislative (...) S-au retras recursuri făcute de DNA în mari cazuri de corupție. Au fost deschise o serie de acțiuni unor procurori și judecători care criticau modificările legislative, s-a constatat că s-au deschis spețe unor persoane care beneficiau de imunitate internațională. S-a creat o categorie de cetățeni, a procurorilor SIIJ, care ar putea beneficia de o imunitate totală", au fost câteva dintre argumentele susținute de ministrul Justiției, Cătălin Predoiu. N

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; OCTAV GANEA

URANUS ACUM

Oana Suciu: „S-au demolat nu numai niște case, ci și niște vieți"

ÎN ANII '80, 40.000 DE FAMILII din cartierele Uranus și, parțial, din Antim și Rahova și-au văzut casele puse la pământ, pentru a face loc monstruosului centru civic visat de cuplul dictatorial Nicolae și Elena Ceaușescu: Casa Republicii (Casa Poporului), Casa Științei, pentru „savanta de renume mondial", bulevardul Victoria Socialismului, Ministerul de Interne.

Politologul Oana Suciu, lector universitar la Facultatea de Științe Politice a Universității București, a făcut parte din echipa care a readus la viață Uranus, la aproape 40 de ani de când buldozerele au distrus unul dintre cele mai vechi cartiere bucureștene.

„Uranus Acum" prezintă poveștile locuitorilor și reface cartierul, prin machete și instalații amplasate în spațiul public și printr-o expoziție la Muzeul de Artă Contemporană din Capitală. Acum, echipa își propune să strângă toate poveștile și documentele găsite într-o carte și, dacă va obține finanțare, ar vrea să facă și un film documentar. Proiectul, în valoare de 55 de mii de lei, a fost sponsorizat de Ordinul Arhitecților și Fondul Cultural Național.

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

„Mi se pare că este o frântură de dreptate care li se face acestor oameni, care au pierdut, practic, tot, odată cu casele lor", a explicat Oana Suciu, în interviul acordat revistei *Newsweek România*. Ea și antropoloaga Iris Șerban s-au ocupat de interviurile de istorie orală cu locuitorii din Uranus.

Newsweek România: **Să începem discuția de la ce a însemnat sistematizarea pentru București. Practic, după cutremurul din martie 1977, Nicolae Ceaușescu a putut să-și pună în aplicare planul megaloman de reorganizare a Bucureștiului.**

Oana Suciu: Ceaușescu avea deja planul să facă sistematizarea, iar cutremurul i-a venit mănușă. Din '76 exista un studiu istoric al Bucureștiului, în care se spunea că orașul are nevoie de sistematizare, dar ideea nu este nouă, pentru că proiectul de sistematizare și, în special, al Catedralei Neamului, care acum este în acel loc, data din 1935, deci a fost o idee pe care comuniștii au preluat-o din perioada interbelică. Din interviul pe care ni l-a dat profesorul Peter Derer (fost președinte al Uniunii Arhitecților din România, din 2009 până în 2012, n.r.), am înțeles că prima reacție a corpului profesional, în '76, când a apărut acest studiu, a fost „așa ceva nu se poate face în București". Și numai o parte din breasla arhitecților, de fapt, din învățământ, a reacționat la această propunere. La câteva luni după, din păcate, vine cutremurul: Ceaușescu profită de ocazie și își pune în practică

OANA SUCIU consideră că proiectul despre cartierul Uranus reprezintă „o frântură de dreptate" care li se face locuitorilor cărora le-au fost distruse viețile (stânga). Casa Poporului, proiectată de arhitecta Anca Petrescu, a fost ridicată pe ruinele cartierului (dreapta).

ideea centrului civic, care îi venise pe la începutul anilor '70, în urma vizitelor sale în China și Coreea de Nord. În plus, în perioada respectivă, să nu uităm că, pe lângă orașul vechi, avem și cartierele-dormitor (cartierele muncitorești, n.r.), care au început să apară din anii '60-'70. Dacă ne uităm, Legea sistematizării este din '74, deci problema se punea încă din '74-'75. Planuri au existat și erau date ICRAL-urilor (Întreprinderi de Construcții, Reparații și Administrare Locativă de sector, n.r.). În cazul cartierului Uranus, probabil ICRAL-ului de Sector 5, unde au existat planurile de demolare și relocare a locuitorilor, care primeau niște despăgubiri absolut infime față de valoarea caselor demolate.

Ceaușeștii au ales zona în care voiau să-și construiască centrul civic și, practic, au început să demoleze?

Au început cu zona asta din Uranus, și, în aceași perioadă, aveau loc demolări și în zona Văcărești; au început pe mai multe planuri: îi mutau la bloc, le dădeau repartiții și îi trimiteau în cartierele-dormitor. Au strămutat 40.000 de familii. Într-unul din interviuri, ne-au povestit domnii Mircea Stroe și Dumitru Belu, prieteni care se cunoșteau de când mergeau de-a bușilea, merseseră la aceleași școli de cartier, rămăseseră prieteni și după facultate, își cunoșteau familiile și soțiile, tot din cartier, și le-au zis autorităților comuniste: „Dacă tot ne demolați, măcar dați-ne împreună în același bloc sau măcar în același cartier". Li s-a spus de la partid: „Dar ce, vreți să vă refaceți gașca?".

Deci se încerca și slăbirea legăturilor sociale ale oamenilor.

Absolut. Da, pentru că se temeau că acești oameni, tocmai fiind atât de legați unii de ceilalți, să nu cumva să facă vreo formă organizată de rezistență. Evacuările erau pe la începutul anilor '80. Cartierul fusese pe jumătate depopulat la începutul anilor '60, când foarte mulți locuitori de origine evreiască au emigrat în Israel. Doamna Rodica Scafeș povestește că, la un moment dat, s-a golit cartierul și își amintește de despărțirea de prietena ei cea mai bună, la Gara de Nord, ea cu lacrimile înnodate în bărbie. Erau mai mult decât prieteni, erau ca o familie. Un alt domn pe care l-am intervievat ne-a refăcut din memorie harta străzii, cu absolut toți locuitorii, fiecare la ce număr stătea, cine cu cine se înrudea, cine cu cine mersese la școală. Toată strada. Strada Arionoaia.

„Haosul care domnește la ora actuală în administrarea orașului București își are rădăcinile exact în nebunia demolărilor din anii '70", - Oana Suciu, politolog

Cum se făcea evacuarea?

Dacă acceptai să te muți imediat - unii au fost evacuați în 48 de ore - puteai să-ți iei din casă ce vrei, dar atunci trebuia să o demolezi pe cheltuiala proprie, sau le lăsai lor totul și, atunci, o demolau ei și primeai despăgubire. Nu puteai să iei ușile, feroneria, elementele pe care ei le puteau valorifica.

FOTO: ARHIVA PERSONALĂ/ALBERTO GROSESCU; INQUAM PHOTOS - MIRCEA MANOLE

La unul din interviurile preliminare, o doamnă ne-a povestit că li s-a spus: „Nu vă atingeți de șemineul din casă". Era o casă de la 1936. Am întrebat-o pe doamna respectivă de unde știau sectoristul și activistul de partid ce avea în casă. „Înainte de demolare, s-a făcut un studiu prin care au fost inventariate toate aceste obiecte, se uitau în special la feronerie și la ușile de sobă din fontă, se făcea un inventar și diverși privilegiați ai regimului puteau să-și aleagă din aceste obiecte". În acest caz, i-au spus doamnei că șemineul lor merge la tovarășul doctor Ionescu... era „cu dedicație".

Dacă nu voiau să plece din casă, prima dată le tăiau gazele, apoi le tăiau apa, lumina și dacă nici așa nu reușeau să-i scoată, veneau și le scoteau acoperișul. Și începeau să le scoată feroneria, ferestrele. În același timp, n-aveau voie să părăsească cu totul clădirea, până nu predau cheile responsabilului de stradă.

Deci li se forța mâna să plece ei.

Da. Au fost mulți care au murit, s-au sinucis în case. N-avem o cifră, dar de exemplu, mama doamnei care povestea cu șemineul a vrut să se sinucidă. Doamna avea o vilă în stil maur, mediteranean. La ora actuală, locuiește în Militari.

Când s-au terminat demolările?

În '85. Atunci începuseră deja să ridice Casa Poporului. Unul dintre cei intervievați, care locuia pe strada Sfinții Apostoli, într-un bloc care a scăpat de demolare, ne-a zis că și-au dat seama cât de adâncă este fundația și câte niveluri trebuie să fie în subteran la Casa Poporului, pentru că a durat vreo doi ani până au ieșit la suprafață și, pe urmă, văzând cum se ridica construcția la suprafață, au putut estima cât le luase în subteran. Ne-au povestit și cum a fost translatată Mănăstirea Mihai Vodă, care era mutată așa de încet, încât nu-ți dădeai seama că se mișcă. Apropo de această mănăstire, colegii mei arhitecți au vrut să arate în expoziția din spațiul public și cum au fost reduse diferențele de nivel. Inițial, au vrut să reproducă pragul de la Mănăstirea Mihai Vodă, pe care dacă ar fi fost să îl așeze unde era el propriu-zis, ar fi însemnat să facă o machetă înaltă de șapte metri. Iar machetele care au fost plasate în spațiul public au vrut să arate și această nivelare, dincolo de a semnala simbolic existența unei case. Un alt exemplu: în curtea Academiei era o casă care, dacă ar fi să existe acum, ar fi pe jumătate îngropată, în timp ce, în Parcul Izvor, o casă ar fi la doi-trei metri înălțime.

Vorbiți-ne despre clădirile și monumentele distruse. Bucureștenii își amintesc mai ales despre Stadionul Republicii.

Da, Stadionul Republicii (finalizat în 1926, n.r.) este unul dintre laitmotivele acestor interviuri. Absolut toți cei pe care i-am intervievat povestesc despre legătura lor cu stadionul. Tata, care nu locuia în cartier, ci în Cotroceni, dar trecea de două ori pe zi prin Uranus, mergând la Stadionul Republicii, fiind sportiv, spunea că era cel mai iubit stadion din București. Mulți ne-au povestit: „Mergeau să urmărim meciurile, mergeam la campionatele de atletism" sau „acolo au fost demonstrațiile de baschet, când au venit Harlem Globetrotters în România" sau „acolo mergeam la antrenamentele de canotaj", deci era o mică-mare familie. Se venea cu familia, pentru că, în România anilor respectivi, nu exista un spațiu public, iar Stadionul Republicii oferea asta. El nu a fost dărâmat, ci îngropat, acolo unde este acum parcarea de la Senat. Pe jumătate din el au fost barăcile muncitorilor militari. Stadionul Republicii era o bijuterie arhitecturală, era proiectat de Horia

STADIONUL REPUBLICII, unul dintre cele mai populare din Capitală, a fost îngropat sub parcarea Senatului (stânga). Fragmente din casele demolate, de la Muzeul Școlii de Arhitectură (dreapta).

Creangă (arhitect celebru în perioada interbelică - n.r.).

Apoi, au fost Mănăstirea Mihai Vodă, Arhivele Statului - clădire construită la începutul secolului al XIX-lea și care apare și în câteva filme făcute în anii '70. La poalele Uranusului, erau Așezămintele Brâncovenești, care au căzut printre ultimele (biserica Domnița Bălașa e singura care a scăpat, n.r.). Ca monument public, era Monumentul Pompierului, pentru că, pe Dealul Spirii, a fost cazarma de pompieri care a apărat orașul. Această statuie mai există, este în fața actualului Mariott. Mai erau Fabrica de Pâine, pe strada Puțul cu Apă Rece, era Fabrica Mott, care producea șampanie, erau clădiri industriale interbelice naționalizate.

Erau școlile - Școala Poenărescu, din 1864, care a scăpat, Școala „Cuibul cu barză" și Școala Maidanul cu Dulap (Maidanul Dulapului), botezate după povești locale, în jargonul cartierului. Mulți care au fost la aceste școli vorbesc despre „cartierul meu", era un soi de împroprietărire asupra spiritului cartierului, dacă vreți. Ne spuneau unii locuitori: „Domnule, că ne demola nouă casa, ne-o demola, dar ne era frică să nu ne demoleze școala sau biserica".

Mai era acolo și Schitul Maicilor, de asemenea dispărut. Poveștile erau: „E biserica la care s-au cununat părinții mei" - vorbim despre persoane de peste 70 de ani - „biserica la care m-au botezat, biserica la care m-am căsătorit". Exista acest spirit comunitar și tocmai de asta le era frică celor care erau responsabili cu demolările, de asta i-au separat.

De unde interesul dvs. pentru readucerea la viață a cartierului Uranus?

Proiectul nu este al meu, a pornit de la o idee a arhitectei Dorothée Hasnaș și a arhitectului Ștefan Ghenciulescu. Dorothée a avut familia care a locuit în cartier și, ca toată lumea care a fost implicată în proiect, echipa de la revista Zeppelin, echipa de la Studioul de Arhitectură Ideilagram, toți au avut o rudă sau pe cineva apropiat care a locuit în cartier. Eu n-am avut pe cineva în cartier ca atare, în afară de tata. E, însă, o amintire pe care o am din toamna anului 1988, când m-am dat jos dintr-un microbuz în Piața Unirii și am avut un șoc, pentru că, în fața mea, aveam un deșert, la propriu. Nu mai exista nimic din ceea ce cunoșteam eu, de la Hala Unirii, la Spitalul Brâncovenesc și dealul care știu că mergea în sus. Deci imaginea aceea m-a bântuit ani de zile. Apoi, au fost povești pe care le-am întâlnit de-a lungul anilor, oameni care spuneau că au fost evacuați în 48 de ore sau că s-au întors din vacanță de pe munte și casa lor nu mai exista. Asta mi-a fost reconfirmat într-unul din interviuri: domnul Dumitru Belu se întoarce de la muncă din Algeria și găsește buldozerul la poartă. Asta se întâmpla în primăvara lui '82. Cumva, după '90, m-am tot lovit de aceste povești, plus interesul meu pentru ce înseamnă spațiul public și pentru orașul București. Invariabil, dacă vorbești despre asta, trebuie să vorbești și despre demolări.

Poveștile au fost greu de strâns la început, nu reușeam să găsim oamenii. Sunt 12 interviuri pe care le-am făcut și încă pe atâtea de făcut. Poveștile spuse sunt absolut sfâșietoare; s-au demolat nu numai niște case, ci și niște vieți. Mi se pare că este o frântură de dreptate care li se face acestor oameni, care au pierdut, practic, tot, odată cu casele lor. Cred că este – a fost, de fapt -, cartierul din București de care oamenii au fost cel mai legați.

Ne-a interesat Uranus atât din punct de vedere arhitectural-urbanistic, dar și istoric, social și cultural, iar conceptul de bază care a stat în mjlocul întregii expoziții este coprezența, asta am vrut să arătăm: nu numai să ne ștergem lacrimile după ce a fost, dar și faptul că acest cartier, într-un fel sau altul, există în continuare, există rămășițe – la propriu – din clădiri care au scăpat, există în memoria oamenilor și există clădirile noi.

Românii au o problemă cu recuperarea memoriei trecutului. V-ați propus asta prin proiectul „Uranus Acum"?

A fost și recuperarea memoriei, dar nu este doar un proiect de recuperare. De aceea am vorbit despre coprezență, pentru că multe dintre greșelile care s-au făcut în perioada respectivă, în anii '70-'80, au efect asupra dezvoltării urbane din prezent. Haosul care domnește la ora actuală în administrarea orașului București își are rădăcinile exact în nebunia demolărilor din anii '70. Și faptul că se construiește oricum, oriunde, la orice dimensiuni, fără respect față de memoria și istoria locului și al oamenilor care îl populează se vede în multe dintre clădirile care apar în locuri din cele mai neașteptate. Am vrut să punem în legătură cum s-a făcut arhitectură și urbanism atunci cu ceea ce se întâmplă acum și care este rolul autorităților locale și centrale în dezvoltarea urbanistică. Până la urmă, nici Ceaușescu n-a făcut asta de capul lui, a fost un întreg alai care i-a susținut ideile megalomane, iar breasla a reacționat foarte greu și încet.

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA / EXPOZIȚIE MNAC

Uranus în amintiri

UNII DINTRE LOCUITORII DIN cartierul Uranus au emigrat după ce le-au fost demolate casele, iar alţii n-au putut accepta niciodată că străzile pe care au trăit întreaga viaţă nu mai există. Mărturiile lor au fost publicate în cadrul proiectului „Uranus Acum" şi le puteţi urmări pe canalul YouTube cu acelaşi nume.

„Mie mi se strânge inima de fiecare dată când trec pe acolo, după 35 de ani, pe terenul viran numit de mine, cu durere-n suflet, «maidanul Academiei». Am stat acolo şi cunosc toată strada, casă de casă, număr cu număr, nume cu nume. Şi când zic numele unuia – şi nu mă laud – îi văd şi figura, atât de mult m-a marcat. Am stat până la 44 de ani. La şase ani după mutarea în Piaţa Crângaşi, am plecat în Franţa. Nu am mai putut să locuiesc aici, la bloc", a explicat Dumitru Belu, care locuia pe strada Ecoului.

Şi Rodica Scafeş, de pe aceeaşi stradă, a povestit cum mama sa, bolnavă, se întorcea mereu cu mintea pe strada pe care trăise toată viaţa: „Când s-a demolat casa, în 1984, am luat două lucruri vii din ea, că nu aveam ce să iau, nu ne-au lăsat să luăm sobele. Nu, nimic! Şi-am luat un pui de liliac şi un pui de rodiu. (...) Apoi, mama mea a făcut o demenţă senilă, dar din asta benignă, adică a fost bună, blândă, aşa cum a fost toată viaţa, că să ştiţi că omul se manifestă aşa cum este el de fapt şi cum a fost tot timpul. Ea doar pleca în Ecoului 50. Şi îi spuneam: «Mă, mami, n-aveai cum!» Şi zice: «Am fost». «N-aveai cum. Nu mai există Ecoului 50!»".

→ Urmăriţi pe site-ul *newsweek.ro* un interviu video cu Mircea Stroe, locuitor în cartierul Uranus, până la demolarea casei sale, în 1984.

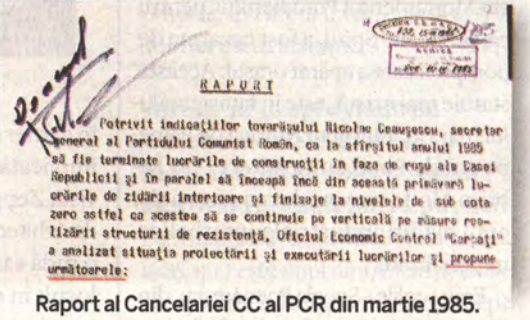

RAPORT

Potrivit indicaţiilor tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, ca la sfîrşitul anului 1985 să fie terminate lucrările de construcţii în faza de roşu ale Casei Republicii şi în paralel să înceapă încă din această primăvară lucrările de zidării interioare şi finisaje la nivelele de sub cota zero astfel ca acestea să se continue pe verticală pe măsura realizării structurii de rezistenţă, Oficiul Economic Central "Carpaţi" a analizat situaţia proiectării şi executării lucrărilor şi propune următoarele:

Raport al Cancelariei CC al PCR din martie 1985.

Biserica Schitul Maicilor, distrusă în 1982.

Strada Ecoului, nr. 50.

Strada Lăzureanu.

Bloc pe strada Mihai Vodă 55. Instalaţie în Parcul Izvor din Capitală.

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA: ARHIVA FAMILIEI BELU/SCAFEŞ; EMANUEL TÂNJALĂ; ARHIVELE NAŢIONALE. FOND CC AL PCR, DOSAR 4, 1985 – MIHAI BURCEA

ARS GRATIA REGALIA

IANA SALENKO
Staatsballett Berlin

DINU TAMAZLACARU
Staatsballett Berlin

BROOKLYN MACK
Independent Artist

MARINA MINOIU
Royal Danish Ballet

FRANCESCA VELICU
Teatro San Carlo National Ballet

JULIAN MACKAY
Musical Comedy Theatre

HENRY DOWDEN
English National Ballet

ROBERT ENACHE
Opera Națională București

CRISTIAN PREDA
Opera Națională București

RIN OKUNO
Opera Națională București

Cu participarea pianistei ANA SILVESTRU
și a violonistului RAFAEL BUTARU

Prezintă
ADRIAN TITIENI

Organizator: Asociația Literati
Regia artistică: ALICE MINOIU

GALA DE BALET
CARMEN SYLVA

20 IANUARIE 2020 TEATRUL NAȚIONAL BUCUREȘTI - SALA MARE ORA 20:00

Bilete online pe www.mystage.ro și la Casa de Bilete a Teatrului Național București,
pe www.iabilet.ro, în magazinele Flanco și în rețeaua iabilet.ro/retea

mySTAGE.ro

iabilet

Organizator

Parteneri

Partener comunicare

Parteneri media principali

Parteneri media

CES 2020

Revelionul tehnologiei

ÎN FIECARE AN, LA ÎNCEPUTUL lunii ianuarie „Revelionul tehnologiei" are loc în Las Vegas, la Consumer Electronics Show (CES), cel mai important salon de profil din lume. Cu mic, cu mare, actorii din această industrie, ce se întinde de la telefoane, televizoare, computere și gadget-uri, până la mobilitate și roboți, se înghesuie să-și prezinte ultimele creații. Iar *Newsweek România* a făcut o selecție a celor mai interesante noutăți de la CES 2020.

Ediția din acest an a CES s-a desfășurat în perioada 7 – 10 ianuarie și a fost una extrem de bogată și diversificată. Peste 4.400 de expozanți din întreaga lume, inclusiv 1.200 de start-up-uri, au etalat mii de noutăți pe cei 250.000 de metri pătrați ai centrului expozițional din Las Vegas, setând noi trend-uri pentru anul care abia a început.

Surprinzător sau nu, având în vedere că, în ultimii ani, cele mai mari saloane auto, precum Frankfurt, Paris sau Detroit, și-au pierdut din strălucire, iar automobilele se află pe un puternic trend de transformare în gadget-mobiluri, în vehicule care nu mai pun accentul în principal pe plăcerea de a conduce, ci pe conectivitate, entertainment la bord și sisteme de condus autonom, lansarea de la CES 2020 care a făcut imediat înconjurul lumii a fost a primei mașini marca Sony. Bine, Sony Vision-S este un concept dezvoltat în jurul unei Tesla Model 3, cu câteva linii de design inspirate de la Porsche Taycan, pentru a pune în valoare tehnologiile din domeniul mobilității la care lucrează compania japoneză, cunoscută mai ales pentru televizoarele, sistemele audio-video Hi-Fi, consolele de jocuri și aparatele foto pe care le face. Prin urmare, nu se știe dacă Vision-S are vreo șansă să ajungă pe străzi. Dar, dacă se va întâmpla, poate ar fi interesant să vedem și console video marca BMW sau televizoare Porsche, de exemplu.

În materie de gadget-uri, probabil, cea mai interesantă apariție la cea de-a 53-a ediție CES a fost a roboțelului Ballie de la Samsung. Dar asta nu înseamnă cu au trecut nevăzute, de pildă, Impossible Sausage – un cârnat realizat din „carne alternativă", afișajul de bord 3D pentru mașini realizat de Bosch, camera video autonomă inteligentă PowerEgg X care se transformă într-o dronă rezistentă la apă, „omul artificial" Neon sau ajutorul electronic de bucătar Samsung Bot Chef.

Vision-S, prima mașină Sony

Toată lumea se aștepta ca Sony să dezvăluie la CES 2020 detalii despre noua consolă PlayStation, dar din spatele cortinei a apărut Vision-S, primul automobil dezvoltat de compania niponă. Conceptul 100% electric a fost dezvoltat cu ajutorul Magna-Steyr, care produce în Austria modele precum Toyota Supra sau Mercedes G-Klasse, este animat de două motoare de 272 de cai putere și ajunge la 100km/h în 4,8 secunde. Dar, cel puțin în prima fază, nu performanțele pure ale mașinii sunt importante. Sony a dotat Vision-S cu 33 de senzori pentru condusul autonom, care detectează oamenii și obiectele din interiorul și din afara mașinii, precum și cu o serie de sisteme pentru condusul autonom dezvoltate împreună cu Nvidia, Qualcomm, Continental și Bosch. Astfel, printre altele, Vision-S dispune de ecrane wide generoase și tehnologie 360 Reality Audio, senzori de imagine CMOS compatibili HDR și radar Solid State Lidar. Mașina oferă „Nivel 2" de condus autonom, ceea ce înseamnă că poate prelua controlul accelerației, frânei și direcției, dar șoferul trebuie să monitorizeze în permanență drumul pentru a putea prelua volanul la nevoie.

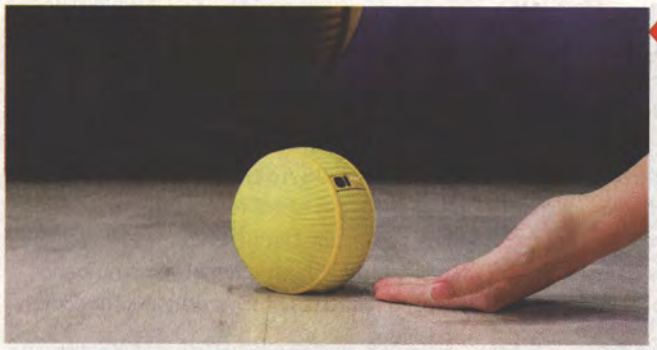

Samsung Ballie
Droid-ul din Star Wars

Cu un design de minge de tenis, Samsung Ballie este o combinație interesantă între un gadget inteligent pentru casă și un robot de companie, care aduce droid-ul BB-8 din ultimul film Star Wars. Ballie se mișcă singur prin casă, controlează alte device-uri inteligente și poate lua singur decizii în timp real (de pildă, dacă observă că pisica a făcut mizerie, poate da ordin aspiratorului inteligent să intervină și să facă curat). Față de asistenții Apple Siri și Amazon Echo care așteaptă pasivi instrucțiuni, Ballie răspunde proactiv la starea, activitatea sau nevoile „stăpânului" său.

Dell Alienware Concept UFO
O altfel de consolă de jocuri

Dell a prezentat la CES 2020 un concept inovator de consolă de jocuri portabilă cu procesor Intel. Alienware Concept UFO seamănă cu Nintendo Swith, dar oferă un display de 8 inch, controllere detașabile și posibilitatea de a conecta device-uri externe, precum un monitor sau o tastatură, ceea ce îl transformă într-un mini PC.

Segway S-Pod
Scaunul cu giroscop

Segway S-Pod este un fel de scaun rulant cu două roți care știe să-și țină singur echilibrul. Față de alte produse Segway, S-Pod nu este pus în mișcare prin înclinarea corpului, ci prin acționarea unui joystick, și, pentru siguranță, dispune de sistem automat de frânare pe viraje, lumini și semnalizatoare.

Samsung Sero
Televizorul vertical

Coreenii de la Samsung au reușit să rezolve problema vizionării videourilor filmate vertical cu telefonul pe televizor. Cu o diagonală de 43 inch, Samsung Sero se rotește în funcție de conținutul „portrait" sau „landscape" partajat de pe smartphone prin funcția „mirroring". Device-ul este montat pe un sistem de sunet cu 4.1 canale.

Samsung Neon „Omul artificial"

Samsung Neon este un fel de asistent virtual inteligent, capabil să se comporte ca o ființă umană, putând să simuleze emoția, de exemplu, sau să ia decizii. Înfricoșător sau nu, Neon este proiectat să lucreze ca chatbot, iar specialiștii STAR Labs (Samsung Technology and Advanced Research Labs) spun că „este o ființă virtuală vie și independentă care poate învăța din experiențe. Față de asistenții AI, Neon nu le știe pe toate și nu este o doar o interfață de Internet", creându-și, de pildă, propriile amintiri și propria personalitate.

Motion Pillow Perna anti-sforăit

Motion Pillow este o pernă cu memory foam care dispune de patru airbag-uri și un sistem de monitorizare a presiunii. Gadget-ul se conectează la un microfon care detectează sforăiturile și, cu ajutorul unei aplicații, sistemul umflă airbag-urile astfel încât să forțeze utilizatorul să-și întoarcă capul și să-și schimbe poziția în care doarme.

Mercedes Vision AVTR Inspirat din Avatar

Mercedes a surprins la CES 2020 prezentând un prototip de mașină electrică sport inspirată direct din filmul Avatar. Vision AVTR este dotat cu două motoare electrice care oferă peste 476 de cai putere și o baterie cu o capacitate de 110 kWh, care oferă o autonomie de până la 700 de kilometri. Însă, aceste aspecte tehnice cad în plan secundar în fața design-ului, care, potrivit Mercedes, trebuie privit ca un „organism" capabil să conecteze pasagerii cu lumea care îi înconjoară. Portierele sunt înlocuite cu panouri transparente, de exemplu, iar în spate, pe capota mașinii, se află 33 de „solzi" aerodinamici care se mișcă pentru a optimiza curgerea aerului pe caroserie. Cum Vision AVTR este autom, din habitaclu lipsesc volanul, pedalele și bordul, atmosfera fiind întreținută de un sistem de infotainment cu holograme.

Hyundai UAM
Uber-ul zburător

Urban Air Mobility (UAM) seamănă cu o dronă și este o soluție inovatoare pentru mobilitate în orașele viitorului. Vehiculul zburător decolează și aterizează vertical, ca un elicopter, poate acomoda până la patru pasageri și oferă o autonomie 100% electrică de până la 100 de kilometri. Hyundai UAM poate atinge o viteză maximă de peste 280 km/h și o altitudine de 600 de metri. Având mai multe rotoare, UAM este mai sigur decât un elicopter și, teoretic, va intra în flota Uber, ca taxi zburător, în 2023.

Lenovo ThinkPad X1 Fold
Tableta pliabilă

Ecranele pliabile sunt în vogă, iar Lenovo a decis să parieze pe acest trend prezentând la cea de-a 53 ediție a CES o tabletă cu ecran pliabil de 13,3 inch. ThinkPad X1 Fold rulează Windows 10 și este mai mult un laptop, în ciuda design-ului. Gadget-ul suportă Windows Ink și un stylus și include o tastatură magnetică.

Y-Brush
Periuța care curăță dinții în 10 secunde

Start-up-ul francez FasTeesH a prezentat la CES 2020 un nou tip de periuță de dinți, care oferă o spălare completă în 10 secunde. Partea care se introduce în gură a Y-Brush seamnă cu o proteză detară cu peri moi, iar vibrațiile care ajută la curățarea dinților se află în mânerul gadget-ului.

BMW i Interaction EASE
Perspectivă asupra viitorului condusului autonom

Unul dintre punctele de atracție din punct de vedere al mobilității de la CES 2020 a fost BMW i Interaction EASE. Conceptul subliniază potențialul de interacțiune intuitivă, aproape umană, între pasager și automobil. În acest context, funcția principală este sistemul inovator de detectare a privirii din BMW i Interaction EASE. Inteligența artificială a automobilului detectează când un pasager își fixează privirea asupra unui obiect din afara mașinii și îi oferă informații relevante despre el sau alte moduri de a interacționa cu el.

În plus, BMW i Interaction EASE intră pe un teren cu totul nou prin inteligența sa artificială (AI) capabilă să urmărească și să interpreteze privirea conducătorului.

BMW i Interaction EASE folosește un concept multimodal pentru a crea o experiență interactivă nouă, concepută să fie cât mai simplă și naturală și să pară aproape umană în natură. Pe lângă interacțiunea vocală cu Asistentul Personal Inteligent BMW și un nou tip de control al gesturilor, sistemul de detectare a privirii a jucat un rol principal în a permite noi modalități de a răspunde la nevoile pasagerului.

Inteligența Artificială utilizează un senzor care monitorizează utilizatorului, în timp ce simplul gest de arătare cu degetul poate înregistra o selecție a utilizatorului. Această formă de interacțiune se bazează pe modul în care oamenii vorbesc între ei, astfel privirea fiecărei persoane identifică cine sau care este subiectul conversației sau face clar sensul celor spuse. O comandă vocală sau prin gest poate fi dată ulterior pentru a iniția interacțiunea cu obiectul-țintă. În acest fel, este posibil să obțineți informații despre context în cadrul câmpului vizual al pasagerilor, deoarece privirea lor urmărește un restaurant sau un cinematograf, de exemplu. Panorama Head-Up Display, care se întinde pe întreaga lățime a parbrizului, are un rol esențial în acest sens. Aplicarea unui al doilea strat digital de informații asupra imaginii cu lumea reală acționează ca o interfață de utilizator cu augmented reality. Se pot astfel prezenta informații suplimentare pe parbriz, adaptate situației de moment și împrejurimilor automobilului. Datorită conectivității 5G, mașina știe exact unde se află și poate oferi utilizatorilor informații despre clădirile, afacerile și alte obiecte de pe strardă, din jur, în funcție de necesitate.

BMW X3 M COMPETITION

Pur-sânge bavarez de colecție

Are haine de SUV familist, oferă aproape toate atributele unui BMW X3 obișnuit, dar merge și accelerează ca un BMW M3 (F80). Diferența o fac tracțiunea integrală și garda la sol ceva mai generoasă.

PRIMA VERSIUNE COMPETITION a X3-ului M, cu ai săi 510 cai putere pur-sânge, este o bijuterie tehnologică și o mașină cu potențial de colecție, în contextul electrificării care bate la ușă.

BMW X3 M Competition poate trece nevăzut, dar nu și neauzit. Neinițiații l-ar putea confunda cu ușurință cu un X3 cu pachet optic M – parașocuri, oglinzi, praguri etc. Cele patru guri generoase ale evacuării M Sport duc, însă, imediat cu gândul la X3 M. Iar cei 30 de cai în plus sună mai grav. Te convingi imediat ce iei loc în spatele volanului, îți ajustezi perfect scaunul cu logo-ul M iluminat, apeși butonul Start/Stop și deschizi clapeta activă a sistemului de eșapament prin intermediul unei taste ilustrate sugestiv de pe tunelul central. Habitaclul este inundat imediat de un sunet grav rafinat, reglat, parcă, să ridice nivelul de adrenalină al șoferului. Iar în ture multe, cele patru guri de evacuare grohăie și pocnesc, anunțându-te că herghelia este pregătită în orice moment pentru o nouă provocare. Apoi, mai există câteva detalii care diferențiază X3 M Competition de X3 M și, bineînțeles, de un X3 cu pachet M. De pildă, la Competition conturul grilei radiatorului, capacele oglinzilor retrovizoare și branhiile M de pe aripile față sunt sub forma High-gloss Black și jantele M de culoare negru lucios, din aliaj ușor, au 21 de inch standard.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Un M3 practic și versatil

X3 M Competition nu este un alt SUV super-sport. Este, pur și simplu, o alternativă mai practică și versatilă la un M3 F80 (M3-ul G20, despre care se spune că va avea același motor BMW S58, de 3.0 litri bi-turbo, de pe X3 M și tracțiune integrală, încă nu a apărut).

Dacă M3-ul F80 de 431 CP accelerează de la 0 la 100 km/h în 4,3 secunde și oferă un portbagaj de 480 de litri, X3 M Competition se laudă cu 4,1 secunde și cu un portbagaj de 550 de litri, extrem de util în aventurile în familie.

Iar, cel mai important pentru un pasionat de plăcerea de conduce, X3 M Competition stă pe drum ca un sedan supersport. Sigur, poziția în scaune este înaltă, ca la X3, și, în ciuda scaunelor sport M, pe virajele abordate la viteze superioare apare o senzație ușor ciudată – mașina stă lipită de drum, grație suspensiei ferme (un mare plus, pentru suspensia clasică, cu arcuri și amortizoare controlate electronic, care citește impecabil drumul și transmite un feedback real șoferului, față de suspensiile pneumatice reglabile!), însă pasagerii se mișcă în scaune sau pe banchetă respectând legile fizicii. Din această „ligă", doar Porsche Macan mai surprinde cu astfel de comportament de sedan supersport.

100.641 €

este prețul de bază pentru BMW X3 M Competition, TVA inclusă.

Reversul? Cei care se uită la X3 M Competition și se așteaptă la un confort de X3 nu-l vor găsi. Chiar și în modul „Comfort", suspensia este dură și simte aproape orice denivelare. Prin urmare, luând în considerare și jantele standard de 21 de inch încălțate cu pneuri cu talon mic, de 30, aventurile în afara asfaltului nu sunt recomandate. Un drum de macadam, până la o cabană ascunsă în pădure sau la o plajă mai puțin frecventată, merge. Dar ușor, că e păcat.

Trei butoane magice

X3 M Competition are trei butoane magice, două roșii, M1 și M2, pe volan, și unul aproape invizibil, dar extrem de important, pe măciulia schimbătorului de viteze. Da, este vorba despre un buton care a apărut prima dată pe M3-ul E46 cu transmisie automată SMG și care modifică timpii și modul de răspuns al cutiei. În cazul lui X3 M Competition, vorbim despre o cutie automată cu convertizor de cuplu și opt trepte, botezată Steptronic M. Iar butonul comunică cu sistemul Drivelogic, care oferă trei moduri. Primul favorizează schimbările line și eficiența, al doilea schimbă treptele mai repede, iar cel de-al treilea schimbă agresiv (dă, cum se spune, „ciocane" în cutie) și menține motorul într-un regim de turații ridicat pur sportiv. Interesant, în modul „Manual", cutia Steptronic M stă în treaptă chiar dacă motorul ajunge în limitare, adică la 7.200 rpm.

Da, recunosc, am cam chinuit „bestia". Dar plăcerea a fost reciprocă, pentru că, făcând abstracție de silueta de SUV, mașina e făcută pentru plăcerea de a conduce. Mi-a șoptit cu toate cele patru guri de evacuare cu diametrul de 100 de milimetri și la fiecare oprire pentru realimentare, de-a lungul unui drum București – Sibiu – Axente Sever – Brașov – București. Ca idee, la dus, până la pensiunea deschisă în cadrul Bisericii Fortificate din Axente Sever, ce datează din secolul al XIII-lea și pe care v-o recomand, consumul s-a

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

stabilizat la 15,9 – 16,1 l/100 km. Iar la întoarcerea în București, după circa 700 de kilometri, consumul mediu afișat a fost de 13,9 l/100 km. Pentru un SUV de peste două tone cu 510 CP sub capotă nu e rău deloc.

X3 M Competition dispune de cel mai puternic motor pe benzină cu șase cilindri dispuși în linie ce a echipat vreodată un model BMW M. Acesta folosește un sistem biturbo twinscroll, ceea ce înseamnă că fiecare din cele două turbine este alimentată separat de grupul 1-3 și, respectiv, 4-6 de cilindri. Cuplul maxim de 600 Nm este livrat între 2.600 și 5.950 rpm, ceea face ca mașina să aibă resurse suficiente la aproape orice turație. Sistemul de tracțiune integrală M xDrive este aproape același cu cel aflat pe ultimul BMW M5. Din păcate, roțile motoare față nu pot fi decuplate ca la M5, dar are două moduri de funcționare. În „Sport+", sistemul permite șoferului să aloce din consolă mai multă putere pe puntea spate, iar diferențialul M activ spate este la locul lui.

Prin urmare, cu electronica decuplată, se poate glisa frumos cu X3 M Competition.

Cele două butoane roșii, M1 și M2, de pe volan sunt configurabile și permit șoferului să-și creeze două profile și să schimbe setările mașinii într-o fracțiune de secundă (accelerație, direcție, frâne, suspensie, tracțiune integrală, sistem de stabilitate), fără a răsfoi prin iDrive.

Verdict Newsweek

+ Motor puternic și deosebit de elastic, cutie de viteze rapidă și care dă senzații, direcție cu un feedback impecabil, suspensie clasică, cu arcuri și amortizoare controlate electronic, sunetul evacuării M Sport, frâne prompte și extrem de eficente, ergonomie, tracțiunea integrală configurabilă.

– Capacități off-road limitate de jantele de 21 inch și suspensia supersport, preț de achiziție piperat, opționale scumpe, zgomot destul de mare la rulare, la viteze de peste 150-160 km/h, din cauza anvelopelor foarte late.

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

KISS FM

WINTER**KISS**

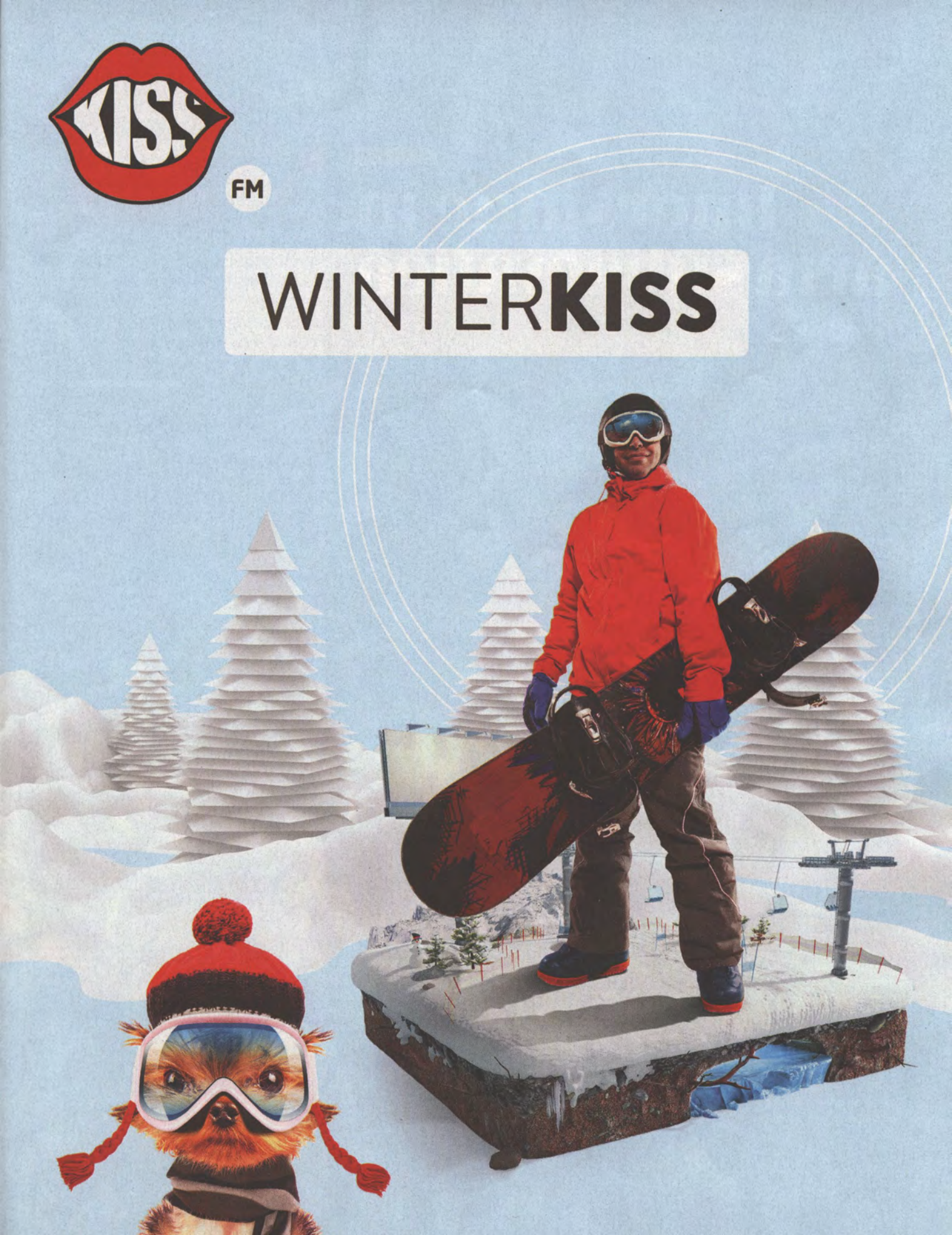

PE HARTĂ

Imersiune în arta subacvatică

Artistul eco britanic Jason deCaires Taylor creează lumi subacvatice care îmbină sculptura și viața marină, creând refugii pentru coralul care se regenerează și noi ecosisteme pentru a se dezvolta

SCULPTURILE URIAȘE SCUFUNDATE în apă - accesibile în principal pentru scafandri și pentru înotători – sunt instalații de artă inovativă create de Jason deCaires Taylor, parte atracție turistică, parte experiment ecologic.

Aceste grădini subacvatice au fost create de acest ecologist și sculptor britanic, care atrage astfel atenția asupra amenințărilor uriașe pentru viața oceanelor - de la creșterea temperaturilor mării, la poluare - cu exponatele sale de artă care îți taie respirația, dar care contribuie, ca recife artificiale, la creearea de noi ecosisteme marine.

DE

KATHLEEN RELLIHAN

@k_rellihan

EVOLUȚIE DISCRETĂ
Isla Mujeres, Mexico
Pe coasta stațiunii Cancun, această grădină de sculpturi cuprinde peste 40 de piese în mărime naturală, modelate după localnici dintr-un sat de pescari din apropiere, care sunt acum imortalizați păzindu-și oceanul. Vechi de zece ani, reciful artificial este deja casă pentru mai mult de 2.000 de corali tineri. (Vezi nr. 1 pe pagina următoare)

Recifele de corali protejează țărmurile de eroziune și susțin o diversitate extinsă a vieții marine. Aproximativ 25 la sută din animalele oceanului depind de recifele sănătoase, pentru adăpost și hrană. Totuși, 40% din recifele de corali din lume au fost deteriorate în ultimele decenii din cauza unor factori precum încălzirea globală, pescuitul excesiv și turismul iresponsabil, iar oamenii de știință avertizează că sunt și mai multe în pericol.

Artistul a creat primul parc de sculpturi subacvatice din Grenada, în 2006, și are peste 1.000 de lucrări de artă subacvatice pe tot globul. DeCaires Taylor a evidențiat în mod artistic amenințările asupra oceanelor noastre, ajutând în mod activ la crearea noii vieți.

Newsweek l-a întrebat pe DeCaires Taylor despre cum și de ce a început să creeze aceste grădini scufundate.

***Newsweek:* Ce te-a inspirat să creezi aceste lumi de artă subacvatică?**
DeCaires Taylor: M-a interesat foarte mult să explorez modul în care sculptura poate fi funcțională dincolo de latura sa estetică. Fiind scafandru și urmărind degradarea coralilor în întreaga lume, mi-am dat seama că este o oportunitate să-mi folosesc abilitățile pentru a crea recife artificiale.

Fiecare lucrare pare să aibă o temă diferită, dar există un mesaj general?

În loc să vedem [Oceanul] ca pe o resursă ascunsă și fără sfârșit, pe care să o tratăm oricum ne dorim, am încercat să schimb relația noastră cu apa și să o transform într-un spațiu mai intim și mai sacru.

Ce tip de experiență speri că vor avea oamenii care văd arta ta scufundată?
Când schimbăm contextul sau dacă schimbăm perspectiva, suntem capabili să ne judecăm pe noi înșine în schema mai largă a lucrurilor. Multe dintre lucrările mele sunt scene obișnuite dacă le-ați vedea într-o lume terestră, dar, când sunt puse într-o lume diferită, permit să gândești un pic mai profund și să reflectezi asupra vieții noastre într-un mod diferit.

FOTO: JASON DECAIRES TAYLOR; TOP RIGHT: JASON CONNOLLY/GETTY

02 Atlas din ocean
— Nassau, Bahamas
În largul coastei Nassau se află cea mai mare sculptură subacvatică, aflată la o adâncime care permite să fie admirată atât de către scafandri, cât și de înotători. Statuia de 60 de tone și 48 de metri înălțime reprezintă o tânără fată din Bahamas care pare că ține oceanul pe umeri, la fel ca Atlas, titanul din mitologia greacă care susținea cerurile.

05 Valul care crește
— Londra, Marea Britanie
Spre deosebire de majoritatea operelor lui deCaires Taylor, aceste sculpturi pot fi văzute și de pe pământ, de pe malurile râului Tamisa, căci ies la suprafață la reflux. Vizibile și de la Parlament, reprezintă cei patru cavaleri ai Apocalipsei, o readucere aminte a faptului că nivelul mării crește, în ciuda negării de către unii a schimbărilor climatice.

01 Evoluție discretă
— (vezi pagina anterioară)
Isla Mujeres, Mexic

03 Parcul de sculpturi subacvatice Molinere
— Grenada, Indiile de Vest
Instalate în 2006, după ce golful Molinere a suferit pagube majore din cauza uraganului Ivan, în 2004, aceste 75 obiecte de artă scufundate au format primul parc de sculpturi sub apă, desemnat ca una dintre cele 25 de minuni ale lumii de către National Geographic. Oferă acum o nouă bază pentru dezvoltarea vieții marine și atrage scufundători, înotători și bărci cu carenă de sticlă, care lasă în pace, astfel, reciful natural din apropiere.

04 Muzeul Atlantico
— Playa Blanca, Insulele Canare
Acesta este primul muzeu subacvatic de artă deschis în Europa, în 2016, și este accesibil și înotătorilor și scafandrilor. Conține peste 300 de piese în mărime naturală, inclusiv Rubiconul – 35 de figurine care se îndreaptă spre un zid, ca și cum ar merge prin somn pe lângă natura în moarte clinică și schimbările climatice.

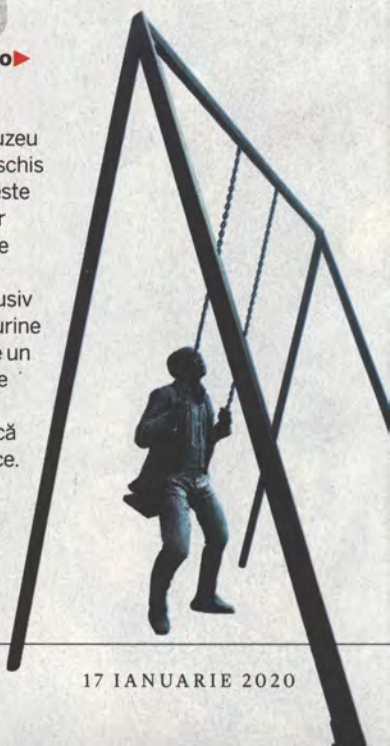

06 Nexus
— Oslo, Norvegia
Comandate de un centru de artă pentru copii, aceste sculpturi care plutesc pe și în interiorul fiordurilor din Olso – vizibile de sub apă și cu o canoe cu fund de sticlă – sunt monitorizate de copii, care observă cum sunt colonizate de viața marină. Scafandrii care se aventurează mai adânc spre mare au parte de un spectacol aparte: apa sărată ia locul apei dulci, iar culorile sub care sunt admirate sculpturile sunt uimitoare.

09 Muzeul Artei Scufundate
— Marea Barieră de Corali, Australia
Programat să fie deschis publicului în 2020, cel mai recent proiect al lui deCaires Taylor își propune să reabiliteze părți din cel mai mare sistem de corali din lume. Lucrările din muzeul subacvatic includ o figurină parțial scufundată care își schimbă culoarea când marea se încălzește, care poate fi văzută de pe mal, și o seră de corali, scufundată.

7

Coralarium
07 Sirru Fen Fushi, Maldive
— Această instalație de artă din 2018 – un cub din metal – stă parțial scufundată într-o lagună puțin adâncă și cu apă caldă. Scafandrii pot vedea sculpturi în acest cub, sub apă, sau pot urca spre acoperiș, unde sunt figurine cu formă umană. Când apa e la reflux, tot mai mult din acest cub devine vizibil de pe mal și cu timpul va deveni o bază pentru un nou ecosistem.

8

08 Nest
— Gili Meno, Indonezia
Pe o insulă mică de lângă Bali, cunoscută pentru apa limpede și populația de broaște țestoase, se găsesc 48 de figurine din ciment în mărime naturală. Cuplurile care se îmbrățișează și care înconjoară alte figurine ce se ondulează pe fundul mării sunt casă pentru o bogată viață marină și corali care se regenerează. La o adâncime de doar 39 de metri, pot fi vizitate zilnic de către scunfundători, înotători și vase cu carenă de sticlă.

9

FOTO: JASON DECAIRES TAYLOR (8)

CĂLĂTORII

VALENTINE'S DAY: 4 destinații romantice, pentru un city-break prelungit

Anul acesta, data de 14 februarie, cunoscută drept Valentine's Day sau Ziua Îndrăgostiților, pică vinerea. Prin urmare, o escapadă de trei zile într-o destinație romantică este, fără doar și poate, un cadou perfect pentru jumătatea iubită, oricât de fină și afrodisiacă ar fi ciocolata și oricât de plăcută ar fi o cină la lumina lumânărilor. Iar ciocolata și cina pot fi și ele integrate ușor.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

ANNECY - Veneția Franței

Situat în nordul Alpilor francezi, în regiunea Ron-Alpi, pe malul lacului cu același nume, orașul medieval Annecy are un aer romantic aparte. Datorită numeroaselor canale ce brăzdează centrul vechi și a străduțelor înguste, Annecy este supranumit „Veneția Franței". La unul dintre restaurantele cochete de pe marginea canalului principal, puteți încerca o delicioasă raclette. Iar după ce vizitați cele patru turnuri ale castelului ce domină orașul și lacul, precum și împrejurimile, puteți da o fugă și până la Geneva, în Elveția. Drumul cu autobuzul durează circa 45 de minute, iar în orașul de pe malul Lacului Leman există multe lucruri de descoperit.

BRUXELLES – Capitala ciocolatei

Capitala Belgiei nu figurează pe primele locuri în topurile destinațiilor romantice, alături de Paris sau Roma, de exemplu, deși s-ar califica. Bruxelles-ul este considerat „Capitala mondială a ciocolatei", lăudându-se cu cea mai mare densitate de magazine și magazinașe cu produse pe bază de pudră magică de cacao din Europa. Iar în centru, în apropiere de Grand Place, se află Muzeul Ciocolatei, unde puteți afla istoria acesteia și câteva secrete ale marilor chocolatieri. Bineînțeles, puteți participa și la o degustare care, cu siguranță, va fi pe placul lui Cupidon. Și nu uitați de praline. Se spune că chocolatierul Jean Neuhaus din Bruxelles le-a inventat în 1912. Printre obiectivele ce merită bifate în Bruxelles se numără Mini Europa, un parc cu miniaturi la scara 1:25 a celor mai reprezentative monumente din Europa, Muzeul Regal al Africii Centrale, Muzeul Horta, Muzeul Magritte și, nu în ultimul rând, Autoworld, unul dintre cele mai bogate muzee auto de pe „Bătrânul continent".

VERONA – Pe urmele lui Romeo și ale Julietei

Ce poate fi mai romantic decât o mini-vacanță pe urmele lui Romeo, ale Julietei și a poveștii de dragoste scrise de William Shakespeare? La Verona, puteți urca în balconul Julietei și chiar juca rolul secretarei acesteia la Club di Giulietta. Apoi, în orașul ce datează de pe vremea romanilor există o mulțime de alte locuri de vizitat și descoperit. Iar pentru un asfințit de neuitat puteți merge la Castiel Saint Pietra. O cină în doi merită servită la unul dintre zecile de restaurante tradiționale cochete ce străjuiesc Râul Adige. Iar city-break-ul romantic nu va fi complet fără o savura un gelato autentic.

COLMAR – Colțul romantic al Alsaciei

Colmar se află în regiunea Alsacia din Franța, în apropiere de Strasbourg. Orașul colorat, cu imobile pe jumătate din lemn, flori la tot pasul și un râu care îl traversează idilic este o destinație plină de romantism și, de asemenea, un „must visit" pentru gurmanzi. În Colmar se află nu mai puțin de șapte restaurante cu stele Michelin. Iar orașul se află și pe „drumul vinului" din Alsacia, așa că puteți face și un tur de degustare în zonă. Panorama de pe Podul Saint-Pierre este principala atracție pentru amatorii de fotografie, iar centrul vechi, ce se întinde între Rue des Têtes, Rue des Clefs și Rue des Marchands este un loc perfect pentru o plimbare romantică.

SĂNĂTATE

Cum ne ucide praful

Așa cum am putut observa cu toții, măsurătorile arată că respirăm un aer contaminat cu praf. În București, conform specialiștilor, cotele admise sunt cu mult depășite în unele momente, în anumite zone.

DINCOLO DE ACESTE CIFRE trebuie să ne punem întrebarea care este de fapt efectul inhalării acestor particule de praf asupra sănătății.

Contaminanții aerului

Aerul este contaminat de o serie de substanțe sub formă gazoasă sau de aerosoli. Aerosolii sunt sisteme de particule suspendate într-un mediu gazos. Praful din aer reprezintă particulele capabile să producă efecte negative asupra organismului. Poate fi responsabil în generarea unor patologii respiratorii profesionale cum ar fi: pneumoconioze. În ultimii ani au fost observate corelații între poluarea aerului și boli precum: cancer, astm bronșic, alergii respiratorii, alveolite alergice, stări de iritație ale căilor aeriene.

Ca definiție, praful este o particulă solidă de mici dimensiuni, cu un diametru de sub 75-100 micrometri, care poate fi antrenat de curenții de aer, rămânând suspendat pentru o perioadă de timp, după care sub efectul gravitației va cădea pe sol. În modul de mișcare al prafului nu este doar dimensiunea acestor particule. Foarte importantă este și forma ce poate condiționa modul în care aceste particule se mișcă aerodinamic. Tocmai de aceea au mai apărut și alte definiții pentru particule, cum ar fi: diametrul aerodinamic.

Ce conține de fapt praful din aer

Poluarea aerului cu aceste particule este extrem de variată, în funcție de zona globului, de vecinătățile orașului, în special în raport cu zonele industriale.

În aer există particule de: praf mineral (ex. cristale de silica, cuarț, ciment, cărbune); praf metalic (ex. particule de plumb, cadmiu, nichel, beriliu); particule chimice, un exemplu bun ar fi pesticidele; praf vegetal sau organic provenit din prelucrarea lemnului, bumbac, polen, prelucrarea grânelor.

Această poluare a aerului nu apare numai ca urmare a activităților industriale. Emanații de particule de praf pot să apară în mod natural ca urmare a erupțiilor vulcanice, furtunilor de nisip, sau prin prezența polenului natural din aer. Incendiile de pădure pot elibera o serie de particule organice care vor fi preluate de curenții de aer și purtate chiar la distanțe mari. Un exemplu actual îl reprezintă incendiile de pădure și vegetație din Australia. Norul de fum și praf rezultat din acestea a ajuns chiar și pe alte continente.

Particulele suficient de mici, astfel încât să poată pătrunde în căile aeriene, au un efect negativ asupra organismului. Particula poate fi eliminată prin expirație, imediat, sau poate rămâne restantă în arborele bronșic. Depozitarea acestor particule la nivel pulmonar poate să se realizeze fie prin sedimentare, impactare, difuziune, interceptare sau depozitare mediată electrostatic. Cu cât particula este mai fină, cu atât va ajunge mai distal, mai profund în arborele bronșic.

După depozitare, dacă particula este solubilă, aceasta se va dizolva, putând elibera substanțe toxice ce vor fi absorbite în organism. Dacă este insolubilă va rămâne restantă la nivel pulmonar. Arborele traheo-bronșic are mecanisme de

DE

DR. RADU ȚINCU

curățare a particulelor insolubile. Mucoasa epitelială prezintă o suprafață cu cili, asemănători unor peri, care realizează o mișcare dinspre distal spre proximal, adică dinspre partea de jos spre căile aeriene superioare, menită să elimine particulele. În zonele pulmonare care nu prezintă cili, eliminarea acestor particule se realizează prin fagocitoză, adică înghițirea de către celule numite macrofage.

Efectele particulelor de praf în organism

Chiar și depozitarea acestora în zonele superioare ale tractului respirator poate avea unele efecte negative asupra sănătății. Cu atât mai grav este când aceste particule ajung în zonele distale ale arborelui bronșic. Efectele asupra sănătății depind de: tipul prafului inhalat, de timpul de expunere, de concentrația acestor particule în aer. Doza reprezintă poate cel mai important element care crește toxicitatea. Efectele expunerii zilnice la praf se văd numai după o perioadă lungă de timp, de aceea acest tip de expunere silențioasă este extrem de periculoasă pentru că nu determină manifestări acute care să ne sperie.

Rinitele alergice sunt o patologie din ce în ce mai frecventă în ultimii ani

Întotdeauna sistemul respirator va răspunde la vătămarea produsă de particulele de praf inhalate. Particulele iritante de la nivelul nasului sunt responsabile de apariția reacțiilor alergice la acest nivel. Rinitele alergice sunt o patologie din ce în ce mai frecventă în ultimii ani. Dacă aceste particulele alergizante ajung și mai profund, pot provoca traheite sau bronșite. Particulele insolubile de tip cristale de silica pot determina moarte macrofagelor și eliberarea unor substanțe toxice și pro inflamatorii. Aceste reacții inflamatorii locale pot determina în timp apariția fibrozei pulmonare, mai ales atunci când procesul inflamator se tot repetă. Acest scenariu este valabil pentru inhalarea de aer contaminat cu praf, zilnic și constant. Procesul de fibroză reprezintă pierderea elasticității pulmonare și apariția unor boli cronice pulmonare cum ar fi: emfizemul pulmonar, boală pulmonară cronică obstructivă. Nu toate particulele au efecte negative asupra macrofagelor pulmonare. Fierul și carbonul fagocitat în macrofage nu determină distrucția acestor din urmă.

Particulele de praf sunt responsabile de apariția astmului bronșic și întreținerea episoadelor acute ale acestei boli. Observăm astăzi, din ce în ce mai frecvent, la copii aceste manifestări ale stărilor de alergie respiratorie, care de multe ori necesită medicație specifică sau chiar spitalizare.

Oricine poate fi afectat de praf, însă cu cât respirăm mai mult praf pentru o perioadă mai lungă de timp, cu atât riscul să dezvoltăm boli pulmonare cronice este mai ridicat. Există studii care atestă implicarea poluanților din aer în apariția diferitelor forme de cancer pulmonar. Persoanele cu boli pulmonare preexistente, fumătorii sau cei care lucrează în industrie prezintă un risc suplimentar de îmbolnăvire.

Ce e de făcut

Pentru a preveni poluarea aerului cu praf sunt necesare politici naționale și internaționale. În primul rând trebuie elaborate standarde naționale care să stabilească nivelele maxime acceptate în concordanță cu cele internaționale. Dincolo de a le stabili, trebuie depuse toate eforturile pentru a le respecta. Aceste politici trebuie realizate interministerial și ar trebui să implice: Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului, industria și mediul de afaceri dar și toate autoritățile locale cu implicații în protecția mediului.

DR. RADU ȚINCU
este medic primar ATI și șef lucrări la UMF „Carol Davila"

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

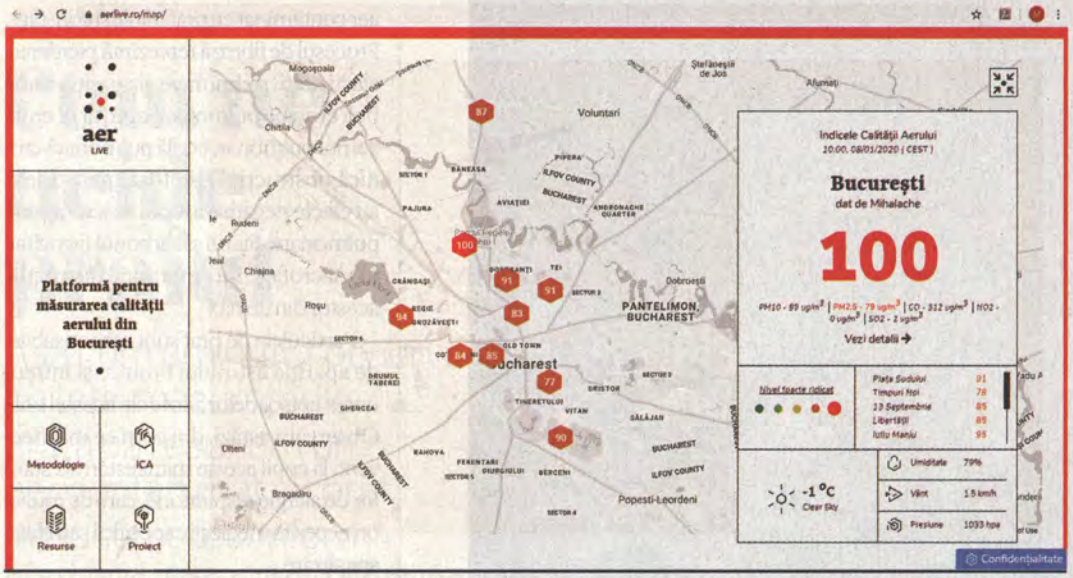

DATE înregistrate de rețeaua airly pe 5.01 (dreapta) Date înregistrate de rețeaua airlive pe 8.01

Bucureștiul e praf la poluare

Stațiile independente de măsurare a calității aerului au înregistrat valori record chiar și în perioada de vacanță, atunci când traficul rutier este foarte scăzut, iar lucrările de construcțiie sunt oprite.

ÎN PRIMA SĂPTĂMÂNĂ A ANULUI, PE 5 IANUARIE, DIMINEAȚA, bucureștenii erau sfătuiți să stea în casă din cauza indicelui de poluare foarte mare. La acea oră traficul auto era aproape inexistent și nici nu avusese loc vreun incident care să justifice aceste date. Nici în cursul zilei lucrurile nu au stat mai bine. Apoi, constant, indicele de poluare a depășit cu mult valorile de siguranță pentru sănătatea populației.

În Capitală, măsurătorile independente sunt realizate de platformele airly.eu și aerlive.ro, cu ajutorul unor senzori montați în mai multe puncte cheie.

Un număr de 14 senzori amplasați în București înregistrează permanent, din 1 octombrie 2018, nivelul poluanților din aer, iar datele sunt disponibile publicului pe site-ul airly.eu. Senzorii sunt produși de o companie din Polonia, acolo sunt peste 2.000 de stații care măsoară calitatea aerului.

Rețeaua aerlive.ro (beta) înseamă 10 stații fixe și 2 stații mobile, amplasate în puncte relevante ale Capitalei. Acestea măsoară parametri de PM10 (pulberi cu diametrul de sub 10 microni), PM2,5 (pulberi cu diametrul mai mic de 2,5 microni), CO (monoxid de azot), NO2 (axid de azot) și SO2 (dioxid de sulf).

Legislația din România relevă faptul că nivelul particulelor în suspensie PM2,5 nu trebuie să depășească valoarea anuală de 20 ug/ m3 pe an. Această țintă trebuie atinsă, ca medie anuală, până în anul 2020. Acest lucru pare imposibil de realizat în acest an având în vedere că valorile în cazul PM2,5 și PM10 sunt de cel puțin două ori mai mari, în București, aproape în fiecare zi.

Gabriela Firea: Mutați-vă din București!

Ministrul Mediului Costel Alexe și Gabriela Firea au avut un schimb de replici cu privire la poluarea din Capitală, cel dintâi reproșându-i că Primăria nu a luat măsuri pentru îmbunătățirea calității aerului.

„S-au făcut lucruri și se vor face. Este foarte bine că e preocupat (ministrul Mediului, n.r.). Partea proastă este că ai tăi colegi nu au făcut în Consiliul General pentru a îmbunătăți calitatea mediului și dumnealui vine și ne dă lecții. Nu mi-a pronunțat numele, dar toți știu cine e primar general", mai spune Firea.

La rândul lui, Costel Alexe a spus că bucureștenii respiră în fiecare zi aer poluat deoarece municipalitatea nu ia măsuri în acest sens.

Firea i-a răspuns: „E foarte rău că un ministru nu știe ce se întâmplă în București. (...) Mutați-vă din București, dacă nu vă place în București!".

Alexe: „Noi să ne mutăm din București, doamnă? Dumneavoastră ar trebui să aveți o administrație performantă".

DE
MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

PRIMUL RADIO DE SPORT DIN ROMÂNIA

Bucureşti: 105.8 FM

Botoşani: 91.1 FM

Braşov: 96.4 FM

Drăgăşani: 88.0 FM

Făgăraş: 90.90 FM

Focşani: 102.0 FM

Galaţi: 87.7 FM

Predeal: 101.1 FM

Rupea: 90.3 FM

Severin: 97.9 FM

Slatina: 92.4 FM

Victoria: 92.8 FM

Zărneşti: 88.2 FM

WWW.SPTFM.RO

TENIS

Australian Open, sub spectrul incendiilor

Organizatorii au fost nevoiți să facă față unei amenințări fără precedent: fumul provenit de la incendiile catastrofale din Australia.

PRIMUL TURNEU DE GRAND Slam al anului va debuta pe 20 ianuarie la Melbourne cu mobilizarea unor mijloace speciale pentru ca spectatorii și sportivii să nu fie puși în pericol.

„Incendiile cele mai apropiate sunt la câteva sute de kilometri de oraș. Am alocat mijloace suplimentare considerabile pentru analiză, urmărire și logistică, pe tot parcursul turneului. La fața locului vor fi experți în meteorologie și calitatea aerului care vor analiza toate datele disponibile în direct și vor evalua în timp real calitatea aerului la Melbourne Park", a comunicat Craig Tiley, directorul Australian Open. În cel mai rău caz, competiția s-ar putea desfășura pe cele trei arene cu acoperiș retractabil și pe cele opt terenuri „indoor" care sunt dotate cu aparate de aer condiționat și instalații de filtrare a aerului. Dacă totul merge bine, competiția se va desfășura pe cele 25 de terenuri în aer liber ale complexului Melbourne Park.

Astfel, din 20 ianuarie până pe 2 februarie, se va desfășura cea de-a 108-a ediție a acestui turneu, campionii en-titre fiind Novak Djokovic (învingătorul lui Rafael Nadal în 2019) și Naomi Osaka (învingătoarea Petrei Kvitova anul trecut).

Partidele din primul tur se vor desfășura pe 20 și pe 21, apoi, pe 22 și 23 ianuarie, vor avea loc partidele din turul doi. Vineri și sâmbătă, pe 24 și 25 ianuarie, vor fi meciurile din turul trei, urmate, duminică și luni, de optimile de finală. Marți, 28 ianuarie, și miercuri, 29 ianuarie, se vor disputa sferturile de finală, iar joi, pe 30 ianuarie, vor avea loc semifinalele feminine și o semifinală masculină. Vineri, pe 31 ianuarie, va avea loc cealaltă semifinală masculină și finala de dublu feminină. Sâmbătă, pe 1 februarie, va avea loc finala feminină, iar pe 2 februarie, finalele masculine de simplu și de dublu. Toate partidele vor putea fi urmărite pe Eurosport.

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Premii record

La această ediție vor fi oferite premii în valoare totală de 49,1 milioane dolari americani, în creștere cu 13,6% față de anul trecut. Campionii, la masculin și feminin, vor primi câte 2,85 milioane dolari, iar finaliștii vor încasa câte 1,43 milioane dolari. Semifinaliștii vor fi recompensați cu câte 719.000 dolari; cei calificați în sferturi vor lua câte 363.562 dolari; cei din optimi, câte 207.750 dolari; câte 124.650 de dolari pentru turul III, câte 88.640 de dolari pentru turul II și câte 62.325 de dolari pentru primul tur.

Jucătorii eliminați în primul tur al calificărilor va încasa aproximativ 13.800 de dolari, mai mult cu 33,3% față de anul precedent.

Românce le de pe tabloul principal

România are trei jucătoare acceptate direct pe tabloul principal - Simona Halep, Sorana Cîrstea și Irina Begu. Modificări ar mai putea interveni în cazul retragerilor de ultim moment.

ARENA
Rod Laver are o capacitate de 14.820 de locuri (stânga). În 2019, Simona a fost eliminată în optimi de Serena Williams (mijloc). Novak Djokovic l-a învins pe Rafael Nadal în finala de anul trecut (dreapta).

Evident, şansele cele mai mari le are Simona Halep, care a ajuns în Australia încă din primele zile ale anului pentru a participa la turneul de la Adelaide, oraşul natal al antrenorului ei, Daren Cahill. Simona este într-o formă mult mai bună ca anul trecut, atunci când avea probleme cu spatele, şi se află printre favoritele competiţiei. Simona a ajuns în finala Australian Open la ediţia din 2018, însă a fost învinsă atunci de Caroline Wozniacki. Câştigarea celui de-al treilea titlu major al carierei reprezintă primul obiectiv al Simonei din 2020.

Ce cotă are Simona

Cea mai bine clasată jucătoare de tenis din România porneşte cu şansa a patra la câştigarea turneului de tenis care va avea loc la Melbourne. Chiar dacă turneul nu are o favorită clară, bookmaker-ii o cotează cu cea mai bună şansă pe Serena Williams (cotă 7/1), urmată de Bianca Andreescu (8/1), Ashleigh Barty (9/1). Simona Halep are cotă de 10/1 la câştigarea trofeului, ceea ce înseamnă că, pentru 100 de lei pariaţi, victoria Simonei vă va aduce un câştig de 1.000 de lei.

Potrivit pariorilor, este mult mai probabil ca Halep să fie eliminată înaintea lui Naomi Osaka sau Serena. În schimb, Halep este favorită să ajungă mai sus pe tabloul principal decât Angelique Kerber (cota 1,4/1) sau Madison Keys (1,3/1).

La masculin, favorit este Novak Djokovic, urmat de Rafael Nadal şi Roger Federer.

Sportivii sunt alături de australieni

Şi sportivii se pregătesc în mod special pentru această ediţie, având campanii proprii de donaţii pentru zonele sinistrate din Australia. Acţiunea de strângere de fonduri a pornit de la Nick Krygios, care a anunţat că va dona câte 200 de dolari pentru fiecare as pe care îl va da în turneele australiene.

Simona Halep a avut o idee originală. „Ei, bine, oameni buni, ştiţi că iubesc Australia, la fel de bine cum ştiţi că nu prea reuşesc aşi. Deci vreau să dau şi eu o mână de ajutor şi promit că... de fiecare dată când îi fac viaţa grea lui Darren Cahill în timpul meciurilor din Australia, voi dona 200 de dolari. Astfel, voi strânge mai mulţi bani", a spus Simona Halep.

Franţuzoaica Alize Cornet, care nu are nici ea un serviciu prea puternic, a spus că a inspirat-o ideea Simonei. „Aceste incendii de vegetaţie din Australia îmi sfâşie inima. Şi, aşa cum spunea Simona, nu voi strânge mulţi bani pe baza serviciului meu. Aşa că voi dona 50 de dolari pentru fiecare lovitură scurtă câştigătoare reuşită în Australia. Mult mai eficient", a postat Cornet pe Twitter.

Australianca Ashleigh Barty a anunţat la rândul ei că donează victimelor incendiilor din ţara sa întreaga sumă încasată în urma participării la turneul de la Brisbane.

Cea mai bine clasată jucătoare de tenis din România porneşte cu şansa a patra la câştigarea turneului de tenis care are loc la Melbourne

FOTO: GETTY IMAGES

Israelul își mută capitala în Ierusalimul de Vest

23 IANUARIE 1950: KNESSETUL, PARLAMENTUL ISRAELIAN, VOTEAZĂ O proclamație prin care capitala statului Israel se mută de la Tel Aviv la Ierusalim. În proclamație se afirmă că „Ierusalim este și a fost întotdeauna capitala Israelului".

Votul a fost covârșitor: 60 pentru, doi împotrivă. Cei doi parlamentari care s-au opus erau membri ai partidului comunist, care doreau ca Ierusalimul să aibă un statut internațional. Reprezentanții Mapam, o formațiune de stânga, și Herut, o formațiune naționalistă de dreapta, condusă de Menachem Begin (premier între 1977 și 1983), s-au abținut. La acel moment, partea de est a Ierusalimului era sub ocupația Iordaniei. Abia în 1967, după „Războiul de șase zile", întregul oraș a ajuns sub controlul israelian.

Din 1950, toate cele trei puteri ale statului Israel – legislativă, executivă și judecătorească – și-au stabilit sediul la Ierusalim. În 1980, Knessetul a votat o lege prin care întregul oraș, „complet și unit", devenea capitala statului. Legea a fost condamnată prin Rezoluția 478/1980 a Consiliului de Securitate a ONU, rezoluție adoptată ca urmare a faptului că SUA nu au făcut uz de veto, ci s-au abținut. Din 158 de state care au legături diplomatice cu Israelul, doar două și-au mutat sediul ambasadei la Ierusalim: SUA și Guatemala. Paraguay a făcut, inițial, aceeași mișcare, dar, după ce s-a schimbat președintele, a revenit la Tel Aviv. Alte patru state, printre care și România, și-au anunțat intenția de a-și muta ambasada la Ierusalim.

17-23 IANUARIE

„PSD, ciuma roșie!"

18 ianuarie 2017: Încep protestele masive față de modificările aduse de Coaliția PSD-ALDE, aflată atunci la guvernare, la Codurile Penale și legea grațierii. Aproape 4.000 de oameni ies în stradă, strigând deja celebrele: „PSD, ciuma roșie!", „DNA să vină să vă ia!". În 31 ianuarie, Guvernul Grindeanu adoptă Ordonanța 13, care dezincriminа abuzul în serviciu, care declanșează manifestații cu zeci de mii de oameni. Protestele se încheie în 2019, după ce ultimul Guvern PSD, al Vioricăi Dăncilă, a picat prin moțiune de cenzură.

Fără domni fanarioți

18 ianuarie 1821: Începe Revoluția condusă de Tudor Vladimirescu, când conducătorul pandurilor încheie o înțelegere cu marii boieri din Comitetul de Obăduire, care îi promit sprijin pentru ridicarea poporului la luptă împotriva domnilor fanarioți. În „Proclamația de la Padeș" și, mai apoi, în „Cererile norodului românesc", revoluționarii cer o reformă a Țării Românești. Revoluția este înfrântă după ce Vladimirescu este trădat și omorât de grecii din Eterie, însă un an mai târziu se revine la domniile pământene.

Duminica însângerată

22 ianuarie 1905: 150.000 de muncitori, îmbrăcați în haine de duminică, conduși de un controversat preot ortodox, Gheorghi Gapon, se îndreaptă către Palatul de Iarnă al țarului Nicolae al II-lea, pentru a-i cere reforme: zi de lucru de opt ore, dreptul de a face grevă, dar și vot universal. Circa 200 de oameni sunt împușcați, iar alți 800 sunt răniți. Această primă revoluție cu caracter democratic eșuează, iar bolșevicii profită de nemulțumirea oamenilor, reușind să forțeze abdicarea țarului, în 1917, și impunând comunismul.

FOTO: GETTY IMAGES

Magic FM
always great music
magicfm.ro
Download on the App Store
GET IT ON Google Play

ABONEAZĂ-TE!

MODALITĂȚI DE ABONARE:

- Online, prin card, la www.newsweek.ro/abonamente
- Prin ordin de plată în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: 38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor
- La toate oficiile poștale
- La firmele de abonamente:
  - Manpress Distribution București
  - Calliope S.R.L. Ploiești
  - Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:

- E-mail: abonamente@newsweek.ro.
- Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

PLATA SE VA EFECTUA PÂNĂ LA DATA DE 25 A LUNII ÎN CURS PENTRU CA LIVRAREA ABONAMENTULUI SĂ ÎNCEAPĂ DE LA DATA DE 1 A LUNII URMĂTOARE. DACĂ PLATA SE EFECTUEAZĂ DUPĂ DATA DE 25, DATA DE ÎNCEPUT A ABONAMENTULUI SE DECALEAZĂ CU O LUNĂ.

Talon de abonament

ROMÂNIA Newsweek

Nume, prenume .....

Str..... Nr....., Bl....., Sc....., Et....., Ap.....

Localitate ..... Județ / Sector .....

Cod poștal..... Telefon..... E-mail.....

Am achitat suma de ..... lei cu ordin de plata nr. ..... din data .....
către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal 38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna .....

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ❑ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A) CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B) PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sectorul 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

REDUCERE de până la 20% față de prețul revistei la chioșc

Perioada / Tip abonament	1 lună	3 luni	6 luni	12 luni
PRINT (revista tipărită; acces parțial online; newsletter)		**139lei**	**259lei**	**499lei**
PRINT + DIGITAL (revista tipărită; acces total online, inclusiv arhivă; newsletter)		**169lei**	**319lei**	**619lei**
DIGITAL (acces total online,inclusiv arhivă; newsletter)	**18lei**	**49lei**	**89lei**	**169lei**

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă. Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele **0374.00.23.81 / 0374.00.23.82** sau prin e-mail, la adresa: **abonamente@newsweek.ro.**

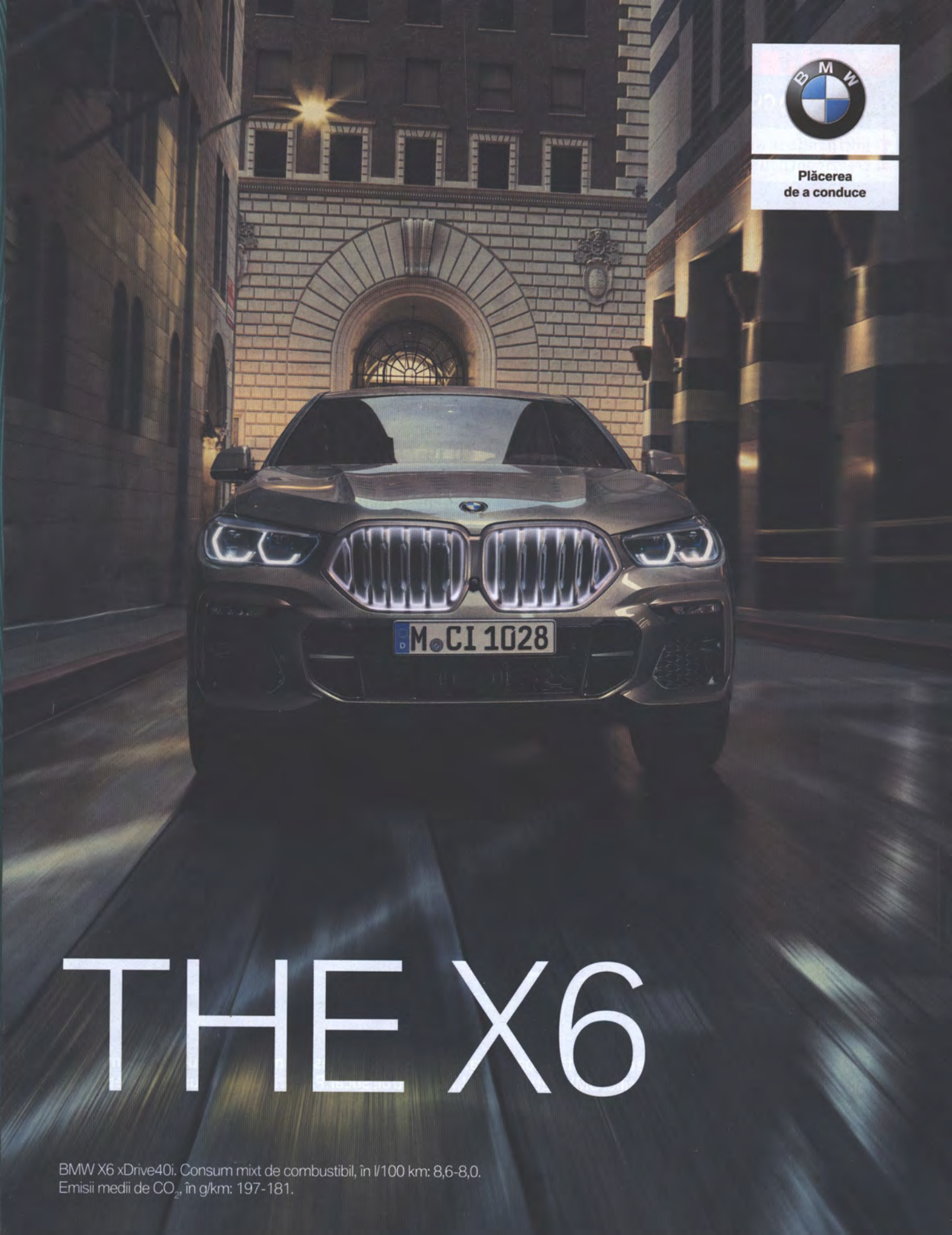

BMW X6 xDrive40i. Consum mixt de combustibil, în l/100 km: 8,6-8,0.
Emisii medii de CO_2, în g/km: 197-181.

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025